

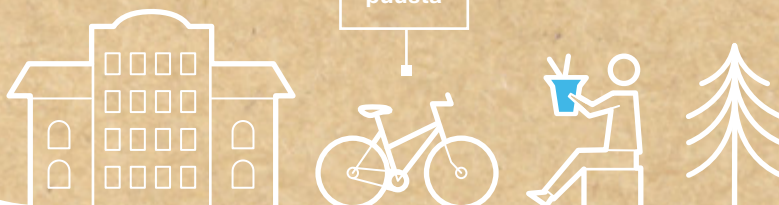
Progress Book

Osa Stora Enson vuosikertomusta 2016

Tehty puusta

Tehty puusta

storaenso

Kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta.

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali-, puutuote- ja paperiteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuinen toimittaja. Tavoitteenamme on korvata uusiutumattomat materiaalit innovoimalla ja kehittämällä uusia puuhun ja muihin uusiutuviin materiaaleihin perustuvia tuotteita ja palveluja. Työllistämme noin 25 000 henkilöä ja osakkeemme noteerataan Helsingin (STEAV, STERV) ja Tukholman (STE A, STE R) arvopaperipörsseissä.

Stora Enson vuosikertomus 2016 koostuu neljästä raportista: Progress Book, Sustainability Report, Financial Report ja Corporate Governance Report.

Progress Book kertoo Stora Enson strategiasta, arvonluonnista ja työmme edistymisestä. Julkaisu on saatavana englanniksi, suomeksi ja ruotsiksi.

Sustainability Report kattaa tiedot Stora Enson toiminnan sosiaalisesta, taloudellisesta ja ympäristövastuusta.

Financial Report sisältää kuvauksen Stora Ensosta pääomamarkkinoilla, tiivistelmän vastuullisuustyöstämme sekä toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen liitetietoineen.

Corporate Governance Report sisältää Stora Enson konsernihallinnon periaatteet, käytännöt ja toimenpiteet sekä selvityksen palkitsemisesta vuonna 2016.

Vuoden kohokohdat ja verkkotilinpäätös ovat osoitteessa storaenso.com/annualreport, josta kaikki raportit ovat ladattavissa.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Sisällys

Stora Enso lyhyesti	2
Stora Enso maailmanlaajuisesti	6
Kuinka luomme arvoa	8
Toimitusjohtajan katsaus	10
Megatrendit	14
Strategia	16
Innovaatiot	20
Divisioonat	22
Consumer Board	24
Packaging Solutions	30
Biomaterials	36
Wood Products	42
Paper	48
Henkilöstö ja johtajuus	54
Stora Enso veronmaksajana	57
Riskienhallinta	60
Hallitus	64
Johtoryhmä	66
Tietoa osakkeenomistajille	68

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Stora Enso

Hyödynnämme uusiutuvien materiaalien osaamistamme vastataksemme asiakkaiden tarpeisiin ja maailmanlaajuisiin raaka-aineisiin liittyviin haasteisiin. Keskitymme kuitupohjaisiin pakkaustuotteisiin, puuviljelmiltä saatavaan selluun, biomateriaali-innovaatioihin ja kestäviin rakennusratkaisuihin.

Uskomme, että kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan tulevaisuudessa valmistaa puusta. Tuotteemme tarjoavat hiilijalanjäljeltään pienemmän vaihtoehdon monille kilpaileville tuotteille, jotka on valmistettu uusiutumattomista materiaaleista.

Vastuullisuus – toimiminen ihmisten ja planeettamme hyväksi – on ajattelumme perusta ja kaiken liiketoimintamme lähtökohta.

35

Maata

25 000

Työntekijää

9,8 miljardia euroa

Liikevaihto

884 miljoonaa euroa

Operatiivinen liike-tulos

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti
 Kuinka luomme arvoa
 Toimitusjohtajan katsaus
 Megatrendit

Strategia

Innovaatiot
 Divisioonat
 Henkilöstö ja johtajuus
 Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus
 Johtoryhmä
 Tietoa osakkeenomistajille

Consumer Board -divisioona tarjoaa ja kehittää kuluttajapakkauskartonkeja paino- ja pakkaussovelluksiin. Laaja kartonki- ja päällystevalikoima soveltuu moniin pakkauskonsepteihin ja pakkausten optimointiin, kuten neste- ja elintarvikepakkauksiin sekä lääkkeiden ja ylellisyustuotteiden pakkauksiin. Palvelemme jatkojalostajia ja brändien omistajia ympäri maailmaa ja laajennamme liiketoimintaamme Kiinan sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen kaltaisille kasvumarkkinoille.

24 % konsernin
liikevaihdosta

Divisioonat

Lue lisää divisioonistamme
sivulta 22 alkaen.

Packaging Solutions -divisioona kehittää kuitupohjaisia pakkauksia ja toimii arvoketjun kaikissa vaiheissa selluntuotannosta sekä materiaalien ja pakkausten valmistuksesta aina kierrätykseen asti. Ratkaisujemme avulla jatkojalostajat, brändin omistajat ja jälleenmyyjät pystyvät optimoimaan suorituskykyä, alentamaan kokonaiskustannuksia ja kasvattamaan liikevaihtoa.

11 % konsernin
liikevaihdosta

Biomaterials -divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulatuja paperin, kartongin, pehmopapereiden sekä tekstiilien ja hygieniatuotteiden valmistukseen. Kehitämme myös uusia, innovatiivisia tapoja maksimoida puusta ja muista lignoselluloosa-biomassoista saatava arvo. Sokereilla ja ligniinillä on sovellusmahdollisuuksia erikoiskemikaaliteollisuudessa, rakennusallalla, hygieniatuotteissa ja elintarviketeollisuudessa.

14 % konsernin
liikevaihdosta

Wood Products -divisioona tarjoaa monipuolisia puupohjaisia ratkaisuja rakentamisen ja asumisen tarpeisiin. Tuotevalikoimamme kattaa kaikki kaupunkirakentamisen osa-alueet, kuten massiivipuulementit, puukomponentit ja pelletit. Tarjoamme myös laajan sahatavaravaliokoman. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat jälleenmyyjät ja tukkukauppiat sekä yritykset, jotka toimivat esimerkiksi rakennus- ja puusepänteollisuudessa.

16 % konsernin
liikevaihdosta

Paper -divisioona tarjoaa eturivin paperiratkaisuja painetun median ja toimistojen tarpeisiin. Laajassa valikoimassa on sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettuja papereita. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat kustantajat, jälleenmyyjät, painotalot, tukkurit, jatkojalostajat ja toimistotarvikkeiden toimittajat. Kolme tehtaistamme valmistaa täysin kierrätyskuitupohjaista paperia.

33 % konsernin
liikevaihdosta

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti
 Kuinka luomme arvoa
 Toimitusjohtajan katsaus
 Megatrendit

Strategia

Innovaatiot
 Divisioonat
 Henkilöstö ja johtajuus
 Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus
 Johtoryhmä
 Tietoa osakkeenomistajille

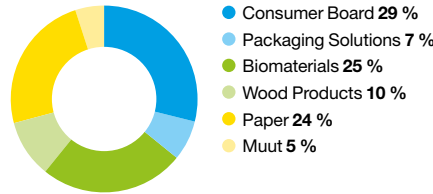
Stora Enso vuonna 2016

Vuonna 2016 Stora Enson tulos oli vakaa ja muutosmatkamme eteni. Muutosmatkallamme uusiutuvien materiaalien yhtiöksi painopiste on nyt siirtynyt innovaatioihin ja asiakkaiden tarpeisiin.

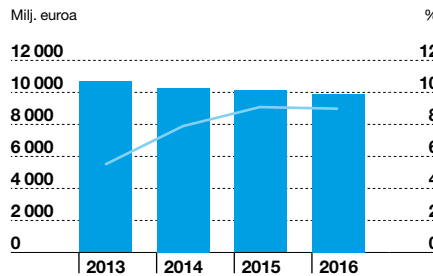

Varkauden kraftlainerin tuotanto saavutti EBITDAn kannattavuusrajan.

Operatiivinen liike-tulos

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

● Liikevaihto
 — Operatiivinen liike-tulos, %

Olemme uusiutuvien materiaalien yhtiö – tutustu netissä siihen, mitä kaikkea puusta voi tehdä.

renewablefuture.storaenso.com

13 %

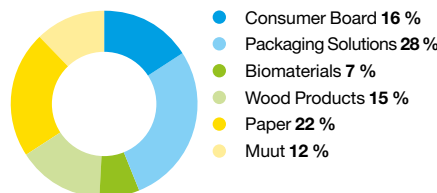
Operatiivinen ROCE, pois-lukien muutokseen liittyvät investointiprojektit

Stora Enso juhli sataa vuotta Helsingin arvopaperipörssissä.

Muutosinvestoinnit on saatu lähes valmiiksi.

Henkilöstö keskimäärin

67 %

Liikevaihdosta kasvuliiketoiminnoista

0,37 euroa

Osinkoehdotus

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus
Megatrendit

Strategia

Innovaatiot
Divisioonat
Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus
Johtoryhmä
Tietoa osakkeenomistajille

Tärkeimmät saavutukset

- 01** Beihain kuluttajapakkauskartonkitehdas Kiinassa aloitti toimintansa.
- 02** Varkauden tehtaan LVL-viilupuun tuotantolinja käynnistyi.
- 03** Ksyloosin tuotannon käynnistys alkoi Racelandissa Yhdysvalloissa.

03 Lue lisää ksyloosista ja Biomaterials-divisioonasta sivulta 39.

02 Lue lisää LVL:stä ja Wood Products -divisioonasta sivulta 44.

LVL-viilupuun liimauksessa käytetään pian ligniinipohjaista liimaa.

01 Lue lisää Beihain tehtaasta ja Consumer Board -divisioonasta sivulta 27.

Tunnusluvut

Milj. euroa	2016	2015	2014	Muutos-% 2016–2015
Liikevaihto	9 802	10 040	10 213	-2,4 %
Operatiivinen EBITDA ¹	1 371	1 408	1 313	-2,6 %
Operatiivinen liiketulos	884	915	810	-3,4 %
Operatiivinen liiketulosprosentti	9,0 %	9,1 %	7,9 %	
Liiketulos (IFRS)	783	1 059	400	-26,1 %
Tiilikauden tulos	407	783	90	-48,0 %
Korolliset nettovelat	2 726	3 240	3 274	-15,9 %
Operatiivinen ROCE, %	10,2 %	10,6 %	9,5 %	
Tulos/osake, euroa	0,59	1,02	0,13	
Velkaantumisaste	0,47	0,60	0,65	

¹ Vertailukausia koskevat tiedot oikaistu vastaamaan uutta raportointirakennetta. Lisätietoa Financial Reportissa.

39 %

Fossiiliset hiilidioksidipäästöt tuotettua sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti laskivat 39 % vuoden 2006 viitearvosta.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

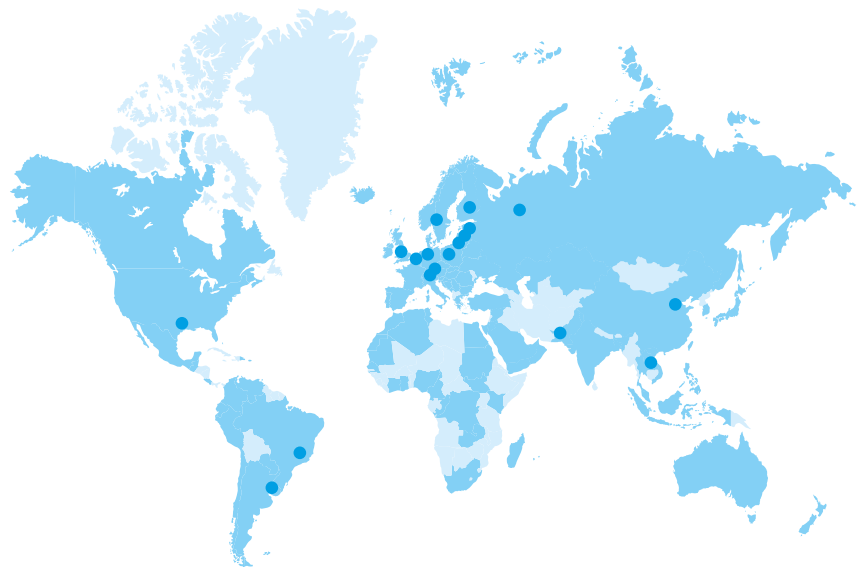
Tietoa osakkeenomistajille

Palvelua ympäri maailmaa

Stora Enso toimii maailmanlaajuisesti hyödyntäen osaamista uusiutuviissa materiaaleissa ja luoden arvoa pakkaus-, sellu-, paperi- ja puuratkaisuissa. Yhdistämme globaalit resurssit paikalliseen läsnäoloon, palveluun ja vastuuseen.

- Maat, joissa Stora Ensolla on tuotantoa, puuviljelmiä tai projekteja
- Stora Enson markkinat

**Työllistämme
noin 25 000 henkeä
yli 35 maassa.**

Etelä-Amerikka

Brasilia

Latinalainen Amerikka on Stora Ensolle tärkeä alue kustannustehokkaan puuviljelmäperäisen sellun hankkimisessa. Omistamme Brasiliassa yhteisenä toimintona 50 % Veracel Celulosen sellutehtaasta Fibrian kanssa. Osuutemme eukalyptussellusta käytetään pääasiassa Euroopan paperi- ja kartonkitehtaillamme. Stora Enso omistaa myös entistä laidunmaata, josta noin puolelle on istutettu eukalyptuspuuta. Suojellemme puuviljeliämme ympäröivien maa-alueiden monimuotoisuutta elvyttämällä atlanttista sademetsää.

Biomaterials

Henkilöstömäärä 480

Uruguay

Stora Enson 50 % omistama ja Araucón 50 % omistama yhteinen toiminto Montes del Platan sellutehdas aloitti toimintansa vuonna 2014. Stora Enson osuus myydään lähes kokonaan markkinaselluna pääasiassa Eurooppaan ja Aasiaan. Paikalliset maanviljelijät käyttävät puuviljeliämme laidunmaana maanvuokrausjärjestelmien kautta.

Biomaterials

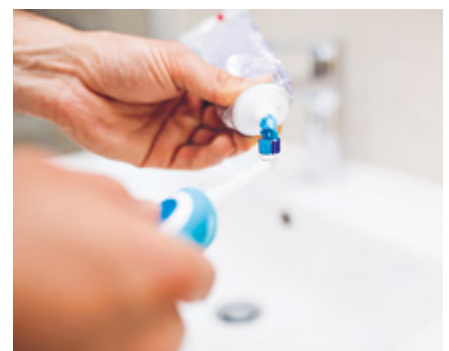
Henkilöstömäärä 340

Yhdysvallat

Stora Ensolla on Virginian Danvillessä pilottehdas, jossa kehitetään erotustekniikoita biomassan muuntamiseksi pitkälle jalostetuiksi sokereiksi ja ligniiniksi. Ksyloosin valmistus hemiselluloosasta alkaa vuonna 2017 Racelandin koe- ja markkinakehitystehtaalla Louisianassa. Uusien tekniikoiden avulla eri teollisuudenaloille voidaan kehittää kestäviä vaihtoehtoja uusiutumattomille ratkaisuille.

Biomaterials

Henkilöstömäärä 90

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Olemme Euroopan johtavia kartongin, sellun, paperin ja puutuotteiden valmistajia.

Stora Enson monien tuotteiden kysyntä kasvaa nopeasti Aasiassa.

Eurooppa

Stora Enson pääkonttori on Helsingissä. Yhtiöllä on pääkonttoritoimintoja myös Tukholmassa. Suurin osa Stora Enson myynnistä ja toiminnoista tapahtuu Euroopassa, jossa olemme johtava kartongin, sellun, paperin ja puutuotteiden tuottaja. Saksa ja Ruotsi ovat Stora Enson tuotteiden suurimmat markkinat Euroopassa. Stora Ensolla on kaksi innovaatiokeskusta. Suomen keskus keskittyy innovaatioihin pakkauksissa ja Ruotsissa sijaitseva keskus biomateriaaleihin. Hankimme suurimman osan pääraaka-aineestamme, puusta, Pohjois-Euroopasta yksityisiltä metsänomistajilta ja metsäosakkuusyrityksiltämme Bergvik Skogilta ja Tornatorilta. Edistämme metsäsertifiointeja ja kestävää metsänhoitoa. Edistämme aktiivisesti myös kierrätysohjelmia ja olemme niissä mukana, erityisesti Euroopan tiheästi asutuilla alueilla.

Consumer Board, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products, Paper
Henkilöstömäärä

Suomi	6 700
Ruotsi	5 100
Puola	1 900
Saksa	1 500
Venäjä	1 100
Muut Euroopan maat	3 700

Aasia

Kiina

Stora Enson tuotteiden, erityisesti kuluttajapakkauskartongin ja pakkaustuotteiden, kysyntä kasvaa nopeasti Kiinassa. Uusi kuluttajapakkauskartonkitechdas aloitti vuonna 2016 toimintansa Beihaiissa, Guangxin alueella, missä toimintoihimme kuuluu myös eukalyptusviljelmää. Stora Ensolla on Kiinassa lisäksi kolme pakkausyksikköä ja yhteistoimintona toimiva paperitehdas.

Consumer Board, Packaging Solutions, Paper
Henkilöstömäärä..... **5 100**

Pakistan

Stora Ensolla on 35 % omistusosuus yhteisyrityksessä Pakistanissa. Bulleh Shah Packaging valmistaa aaltopahvipakkauksia, kuluttajapakkauskartonkia, aaltopahvin raaka-ainetta ja paperia Pakistanin tekstiili-, meijeri- ja elintarvike- sekä elektroniikka-teollisuudelle. Vastuullisuustyössä keskitymme ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien edistämiseen muun muassa toimittajien auditoinnin ja kouluttamisen sekä yhteisöinvestointien kautta.

Consumer Board

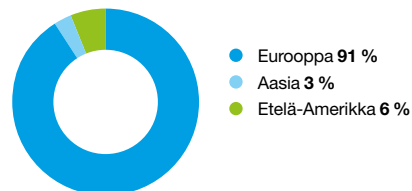
Laos

Stora Ensolla on Laosissa koepuuviljelmä, jossa puuviljely yhdistyy elintarviketuotantoon. Vastuullisuustyöhömme kuuluu peltometsäviljelymalli, joka tarjoaa kyläläisille turvallista viljelysmaata.

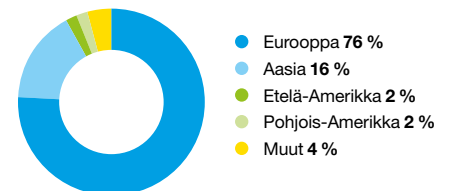
Biomaterials

Henkilöstömäärä..... **130**

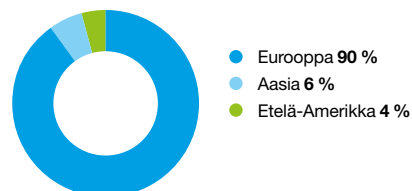
Liikevaihto alkuperän mukaan

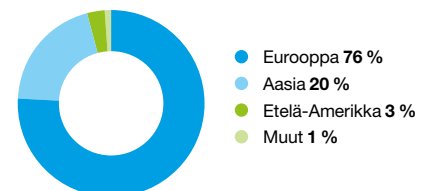
Liikevaihto kohteen mukaan

Hankinnat alueittain

Henkilöstö alueittain

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Kuinka luomme arvoa uusiutuvien materiaalien yhtiönä

Panos

Luonnonvarat

- Metsät ja puuviljelmät
- 38 milj. m³ puuraaka-ainetta
- Sellun ja paperin uusiokäyttö
- Polttoainetta 152 000 TJ, josta biomassaa 82 %
- Sähkönkulutus 13 TWh, josta 41 % tuotettu itse
- Vedenkulutus 2,2 m³/tuotettu tonni

Henkilöstö

- 25 000 työntekijää
- Henkilöstön vaihtuvuus 23 %

Rahoitus

- Velka/pääoma 0,47
- Sijoitettu pääoma 8 594 milj. euroa
- Investoinnit 729 milj. euroa

Tuotanto

- Yli 60 tuotantolaitosta lähes 20 maassa.
- Vahva hankintaverkosto

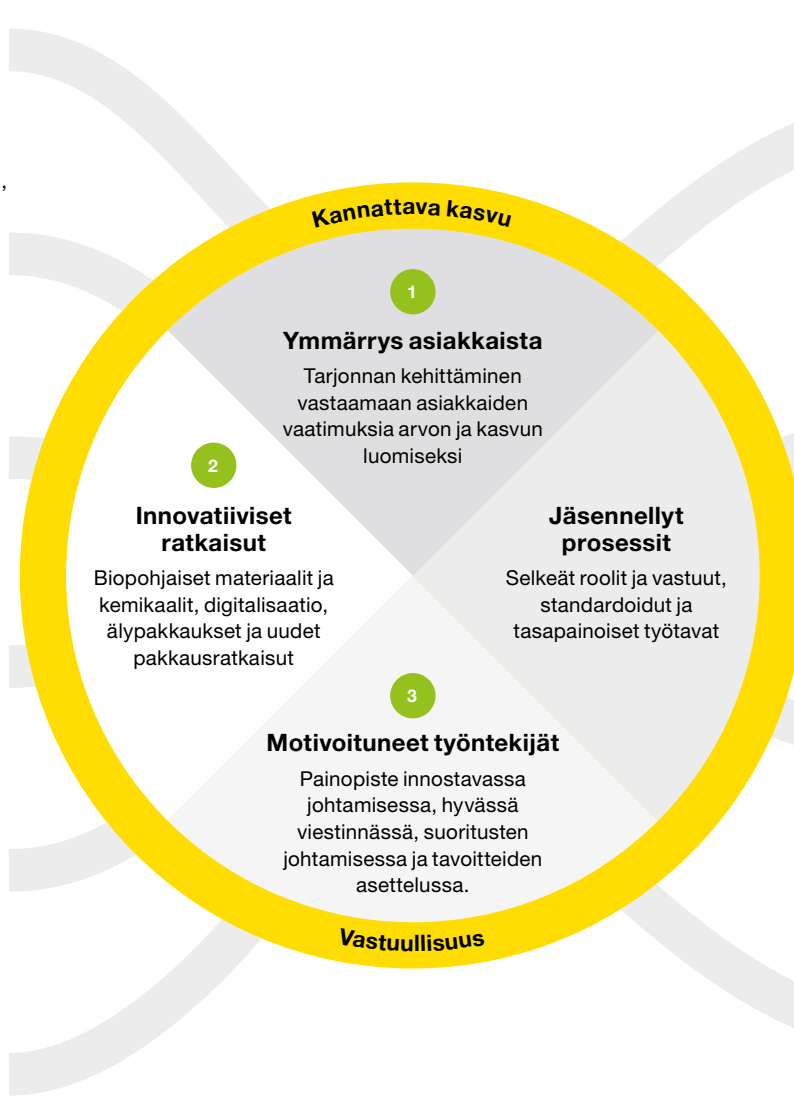
Immateriaalioikeudet

- Patentit, brändi, osaaminen
- Palvelukonseptit

Ulkoiset suhteet

- Turvallisuus
- Yhteisö- ja sidosryhmäsuhteet
- Kumppanit ja alihankkijat

Liiketoimintamalli

Tuotos

Tuotteet

- Pakkaukset
- Biomateriaalit, ml. ligniini
- Puutuotteet
- Paperi

Sivuvirrat ja -tuotteet

- Sähkö, lämpö, höyry
- Mäntyöljy, sahanpuru, tuhka
- Metsäenergia
- Muut hyödynnettävät sivuvirrat

Palvelut

- Design-studiot
- Tekninen asiakaspalvelu
- Innovaatiokeskukset
- Metsänhoito
- Rakennuspalvelut

Päästöt

- Hiilidioksidi, rikin ja typen oksidit
- Prosessijäte kaatopaikalle
- Prosessivesi

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Vaikutukset

Taloudellinen

6

Sidosryhmä	Arvo (milj. euroa)	2016	2015
Asiakkaat	Liikevaihto	9 802	10 040
Toimittajat	Maksut	6 753	6 978
	Investoinnit	729	989
Työntekijät	Palkat ja edut	1 334	1 313
Luotonantajat	Korot	151	186
Julkinen sektori	Suorat ja välilliset verot ¹	1 241	1 215
Yhteisöt	Lahjoitukset, yhteisörahasotot, sponsorointi ²	3	4
Osakkeenomistajat	Osingot	260	237

¹ Lisätietoa Stora Enson verojalanjäljestä sivulta 57.

² Ei sisällä yhteisiä toimintoja Montes del Platassa ja Veracelissa.

13 %
Operatiivinen
ROCE
pl. muutokseen
liittyvät investointi-
projektit

Sosiaalinen

7

- Epäsuorat ja suorat työpaikat
- Ihmisoikeusvaikutukset
- Arvonluominen paikallisyhteisöissä
- 4,4 poissaoloon johtanutta tapaturmaa (LTA) milj. työtuntia kohti
- 92 % hankintakustannuksista toimittajien eettisen toimintaohjeen piirissä
- Vastuullisen energian tarjoaminen ympäröiville yhteisöille

Ympäristö

5

- Uusiutumattomien materiaalien korvaaminen uusiutuvilla
- Hiilidioksidipäästöt vaikuttavat ilmastoon lämpenemiseen, mutta bioenergia vähentää vaikutusta
- Puut ja tuotteet sitovat hiiltä
- Kierrätyksen lisääminen (keräyspaperin hyödyntämisaste 20 %)
- Sivuvirtojen ja -tuotteiden hyödyntämisaste 98 %
- Kestävän metsänhoidon edistäminen (metsäsertifiointi kattaa 90 % yhtiön omasta tai hallinnoimasta maa-alasta)

Lisää arvoketjustamme vuosikertomuksessa:

1. Palvelemme uusiutuville ratkaisuillemme monia maailman vahvimista brändeistä ja yrityksistä.
 Lue lisää sivulta 22 alkaen.
2. Stora Enso keskittyy uusiutuviin materiaaleihin pohjautuviin innovaatioihin biotaloudessa, korvatakseen uusiutumattomat materiaalit puukuitupohjaisilla tuotteilla.
 Lue lisää sivulta 20.
3. Motivoituneet työntekijät ja johtajuuden kehittäminen vievät Stora Enson yrityskulttuuria eteenpäin.
 Lue lisää sivulta 54.
4. Eri teollisuudenalojen asiakkaat ympäri maailman käyttävät puupohjaisia tuotteitamme.
 Lue lisää sivuilta 29, 35 ja 53.
5. Miten Stora Enso torjuu ilmastomuutosta?
Tutustu toimintamallimme vastuullisessa metsänhoidossa sekä materiaalien, veden, energian ja hiilidioksidipäästöjen osalta.
 Lue lisää englanninkielisen vastuullisuusraporttimme sivulta 33.
6. Stora Enson vuoden 2016 taloudellisesta tuloksesta näkyy vahva kehitys suurten investointien käynnistymisenkin aikana.
 Lue lisää englanninkielisestä Financial Report -raportistamme.
7. Yritysvastuutyömme sosiaalinen ohjelma kattaa kolme teemaa: oma henkilöstö ja koko työvoima; yhteisöt; yritysetiikka.
 Lue lisää englanninkielisen vastuullisuusraporttimme sivulta 16.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Mihin puu pystyy

Uusiutuvat materiaalit ovat Stora Enson toiminnan perusta. Tämä tekee meistä merkittävän tekijän biotaloudessa.

Stora Enso ja metsäteollisuus pyrkivät kohti vastuullisempaa tulevaisuutta ja torjuvat ilmaston lämpenemistä edistämällä siirtymistä vähähiilisempään maailmaan – biotalouteen, jossa tuotteiden valmistus ja kulutus perustuvat biopohjaisiin materiaaleihin, kuten puuhun.

Stora Enson uusiutuvia ratkaisuja käytetään tänä päivänä monilla teollisuudenaloilla, kuten rakennusallalla, vähittäiskaupassa, elintarvike-, juoma- ja makeisteollisuudessa, tehdasteollisuudessa, painoalalla, lääke-, hygieni- ja kosmetiikkateollisuudessa sekä tekstiiliteollisuudessa. Kolmannes maailman kartonkisista juomapakkauksista valmistetaan meidän materiaaleistamme. Olemme Euroopan suurin puupohjaisten rakennusmateriaalien toimittaja, ja sellupohjaisia tuotteitamme käytetään ympäri maailmaa.

Tulevina vuosina biopohjaisille ratkaisuille löydetään uusia käyttökohteita, jopa sellaisilla teollisuudenaloilla, joilla niitä ei ole aikaisemmin käytetty. Käytämme uusinta teknologiaa puiden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi tavoilla, joita useimmat eivät olisi uskoneet mahdollisiksi. Tavoitteena on korvata muovit ja metallit uusiutuvilla materiaaleilla, mikä auttaa meitä laajentamaan liiketoimintaamme.

Jo tänä päivänä on mahdollista valmistaa vahvempia ja kevyempiä pakkauksia käyttämällä nanoselluloosaa. Liimoja ja hiilikuitua tehdään jo ligniinistä, joka on puusta saatava luonnonmukainen polymeeri. Ligniiniä saadaan niistä osista puuta, jotka tällä hetkellä jäävät sellunvalmistuksessa yli ja jotka yleensä poltetaan energiaksi. Tässä on selkeä liiketoimintamahdollisuus, jota hyödyntämällä voidaan viedä puunkäyttöön perustuvaa biotaloutta eteenpäin.

Muutosstrategian vaikutukset näkyvät taloudellisessa kehityksessä

Taloudellinen kehityksemme heijastaa meillä olevaa muutosmatkaa. Vuonna 2016 liikevaihtomme ilman rakenteellisesti heikenty-

vää paperiliiketoimintaa ja myytyä Barcelonan tehdasta kasvoi 3,1 %. Saavutimme kasvun pääasiassa Varkauden kraftlaineritehtaan ja Beihain kuluttajapakkauksetehdastaan ylösajojen ansiosta. Operatiivinen liiketulos laski 3,4 % ja oli 884 milj. euroa, pääasiassa historiallisen alhaisten lehtipuusellun hintojen ja muutoshankkeista johtuvien suurempien kiinteiden kustannusten ja Biomaterials-divisioonan lisääntyneen innovaatiotoiminnan vuoksi. Olen hyvin tyytyväinen, että Paper-divisioonalla oli vahva vuosi ja se paransi operatiivista liike-tulostaan 174 % viime vuodesta, huolimatta jatkuvista haasteista markkinoilla.

Kassavirtamme vuonna 2016 oli ennätyskorkea, 1 633 miljoonaa euroa. Taseen vahvistuminen jatkui ja pystyimme parantamaan nettovelan suhdetta operatiiviseen EBITDAan yli kolmesta 2,0:aan vain 48 kuukaudessa. Olemme nyt selvästi tavoitteessamme. Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto ilman Beihain tehdasinvestointia saavutti 13 %:n tavoitteemme. Tämä on osoitus siitä, että muutoksemme uusiutuvien materiaalien yhtiöksi on ollut onnistunut ja parantaa kannattavuuttamme. Myös velkaantumistas- te 0,47 on selvästi tavoitteen sisällä. Kiinteiden kulujen suhde liikevaihtoon oli 25,3 % tavoitteemme ollessa alle 20 %, joten tällä alueella on vielä työtä tehtävänä.

Globalissa liiketoimintaympäristössä on tällä hetkellä paljon epävarmuustekijöi-

tä, esimerkiksi protektionismin riski kasvaa. Haluamme olla valmiina makrotason muutoksiin ajoissa, ja olemme käynnistäneet 50 miljoonan euron vuosisäästöihin tähtäävän kannattavuuden parantamisohjelman.

Uusia liiketoimintaympäristöjä

Avasimme vuonna 2016 uuden kuluttajapak- kauskartonkitehtaan Beihassa Kiinassa. Investointi on suurin pohjoismainen suora investointi Kiinaan ja erittäin merkittävä investointi Stora Enson historiassa. Lisäksi otimme käyttöön kraftlainerikoneen ja puisten rakennuselementtien tuotantolinjan Varkauden tehtaalla, juhlistimme Murów'n uudistetun sahan avajaisia Puolassa yhdessä kansainvälisen kutsuvierasjoukon kanssa ja aloitimme revinnäissellukapasiteetin laajentamisen Skutskärin sellutehtaalla Ruotsissa edistääksemme kasvua hygieniamarkkinoilla. Imatran tehtaalla olemme investoineet uuteen polyeteenipäällystyslinjaan ja automatisoituun rullavarastoon vaativien tuotteiden, kuten elintarvikkeiden ja nesteiden, pakkausmarkki- noiden palvelemiseksi.

Keskitymme edelleen uusiin tuotteisiin ja palveluihin. Innovaatiokeskuksemme Ruot- sissa ja Suomessa kasvattavat toimintaansa. Olemme tehneet teknologian kehittämistä koskevan yhteistyösopimuksen erikoiske- mikaaliyhtiö Rennovian kanssa ja jatkaneet ensimmäisen mikrokuitusellutuotteen (MFC) kaupallistamista, minkä lisäksi kokeilemme asiakkaidemme kanssa monenlaisia lupaavia älypakkauksia. Lanseerasimme vuonna 2016 lukuisia tuotteita ja konsepteja, kuten uusiutuvasta materiaalista valmistetun *CKB Nude* -kartongin sekä *Building Systems* -järjestelmän, joka tarjoaa kattavat ohjeet monikerroksisten puurakennusten rakentamiseen.

Suurin osa tuotevalikoimasta keskittyy kasvuun

Consumer Board -divisioona pyrkii kasvattamaan markkinaosuuttaan kannattavilla erikois- markkinoilla, kuten elintarvike- ja nestepakka- uksissa. Packaging Solutions -divisioonassa on kasvupotentiaalia pakkausmateriaaleissa, joita käytetään monilla aloilla, kuten muun muassa elintarvike-, kuluttajaelektronikka-, sisustus- ja huonekaluteollisuudessa.

Biomaterials-divisioona keskittyy nykyiseen sellutuotevalikoimaan ja laajentaa biokemikaali- toimintaansa. Kehitämme esimerkiksi ligniiniä fenolin korvikkeiksi ja ksyloosia käytettäväksi elintarvikelisiä aineissa ja suuhygieniatuotteissa. Lisäksi kehitämme liukosellua tekstiiliteollisuuden tarpeisiin.

Wood Products -divisioona pyrkii lisäämään kasvua rakennusallalle suunnattujen edistykse- listen puutuotteiden ja rakennusjärjestelmien

Biopohjaiset ratkaisut tulevat korvaamaan muovit ja metallit ja laajentamaan liiketoimintaamme.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Taloudellinen
kehityksemme
heijastaa
meneillään olevaa
muutosmatkaa.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Stora Enso vastaa globaaleihin haasteisiin hyödyntämällä resurssejaan ja osaamistaan.

avainmarkkinoilla Euroopassa. Stora Ensoon vahvaa kassavirtaa tuovat edelleen Paperdivisioonan tuotteet, kuten muun muassa sanomalehti- ja kirjapaperit, toimistopaperit sekä tekninen asiakaspalvelu.

Asiakkaat ovat liike-toimintojemme lähtökohta

Kuluttajat ovat hyvin ympäristötietoisia, ja samaa mieltä siitä, että maapallon luonnonvaroja on käytettävä tehokkaammin. Uusiutuvien tuotteiden valikoimamme vetoaa niin nykyisiin kuin uusiin asiakkaisiin. Iloksemme asiakaskuntaamme kuuluu monia vahvoja globaaleja brändejä, kuten Tetra Pak, Nestlé, Coca-Cola, Samsung, Unilever, LG Electronics, SIG Combibloc, Munksjö, Oxford ja METRO GROUP, muutamia mainitakseni.

Uusiutuvuudessa ei ole kyse vain uudelleenkäytettävistä tai uusiutuvista raaka-aineista. Siinä on kyse myös raaka-aineen jäljitettävyydestä ja vastuullisuudesta, tuotanto- ja materiaalitehokkuudesta sekä logistiikasta ja toimitusketjusta. Uusiutuvuus on vastuullisuustoimintamme ytimessä niin talouden kuin ympäristön näkökulmasta. Erotumme muista myös prosessiosaamisemme ja innovaatiokulttuurimme ansiosta sekä auttamalla asiakkaitamme myymään kuluttajille vastuullisia tuotteita.

Innovaatio on ponnahduslauta uusiutuvaan tulevaisuuteen

Stora Enson innovaatiotoiminta käsittää kaiken metsätaloudesta ja biomassasta aina uusiin teknologioihin, tuotekehitykseen ja digitalisaatioon. Kuten jo mainitsin, kehitämme yhdessä asiakkaiden ja NXP Semiconductorsin kanssa älykkäitä pakkausratkaisuja. Muita esimerkkejä innovaatiotyöstä ovat muun muassa mikrokuitusellu (MFC), jonka avulla voidaan valmistaa pakkauksia vähemmillä raaka-aineilla ja parantaa pakkausten kestävyttä, sekä päällysteet, joilla voidaan mahdollisesti korvata alumiini ja muovit.

Haluan myös mainita esimerkiksi Lontooseen, Milanoon, Pariisiin ja Sydneyyn ristiinliimatusta puusta (CLT) rakennetut upeat

Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen

Milj. EUR	2016	2015	2014	Tavoite
Osinkosuhte ¹	63 %	32 %	231 %	Ks. alla ²
Operatiivinen ROCE	10,2 %	10,6 %	9,5 %	> 13 %
Velkaantumisasaste	0,47	0,60	0,65	< 0,80
Liikevaihdon kasvu ³	3,1 %	4,6 %	0,9 %	
Nettovelka / edellisten 12 kk operatiivinen EBITDA ⁴	2,0	2,3	2,5	< 3,0
Kiinteiden kustannusten osuus liikevaihdosta	25,3%	25,0%	25,1%	< 20 %

¹ Osakekohtainen osinko / Osakekohtainen tulos (EPS)

² 50 % nettotuotosta suhdannekierron aikana

³ Poislukien paperiliiketoiminta ja myydyt liiketoiminnot

⁴ Vertailukausia koskevat tiedot oikaistu vastaamaan uutta raportointirakennetta

monikerroksiset rakennukset, jotka osoittavat markkinoille puun olevan hyvä rakennusmateriaali. Trondheimissä CLT:stämmä on rakennettu opiskelija-asuntoja. Trondheimin CLT-projekti on Euroopan suurin ja hieno esimerkki puurakentamisesta ja arkkitehtuurista sekä mielenkiintoisesta teknologiasta ja älykkäistä energiaratkaisuista.

Biomaterials-divisioonan pitkän aikavälin näkymät ovat poikkeuksellisen lupaavat, sillä vastuullisista lähteistä peräisin oleviin raaka-aineisiin pohjautuvien tuotteiden kysyntä kasvaa edelleen. Biomassan eri jakeet voidaan jalostaa uusiksi tuotteiksi. Keskitymme ratkaisuihin, joissa voidaan ligniiniä sekä C5- ja C6-sokereita hyödyntämällä kehittää vaihtoehtoja fossiilipohjaisille materiaaleille.

Suhtaudumme vastuullisuuteen vakavasti

Uusiutuvien materiaalien metsäteollisuus-yhtiönä haluamme näyttää tietä ilmaston lämpenemisen torjunnassa, huolehtia toimivasta metsien käytöstä ja toimintamme eettisyydestä sekä vaikuttaa positiivisesti yhteisöihin, joissa toimimme.

Yritysvastuutyömme sai tunnustusta, kun kansainvälinen järjestö CDP valitsi Stora Enson maailman johtavaksi yritykseksi ilmaston lämpenemisen torjunnassa. CDP on lisännyt Stora Enson uudelle 2016 Climate A -listalle tunnustuksena pitkän aikavälin toimenpiteistä ja strategiasta päästöjen vähentämiseksi. Vuonna 2016 hiilidioksidipäästöt tuotettua sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti laskivat 39 % vuoden 2006 viitearvosta (38 % vuonna 2015).

Asemamme globaalina uusiutuvien materiaalien yhtiönä riippuu myös kumppaneistamme ja toimittajistamme. Toimittajien odotetaan noudattavan Stora Enson toimittajien eettisiä toimintaohjeita. Vuoden 2016 lopussa 92 % konsernin materiaali- ja palveluhankinnoista oli eettisten toimintaohjeiden piirissä.

Vuonna 2016 Stora Enson yritysvastuutyössä keskityttiin myös koko konsernin laajuisen ihmisoikeusarvioinnin pohjalta laaditun ihmisoikeuksia koskevan toimintasuunnitelman käyttöönottoon. Vuoden 2016 loppuun mennessä

saimme päätökseen 86 % (vuoden 2015 lopussa 69 %) ennaltaehkäisevistä ja korjaavista toimenpiteistä, jotka perustuvat YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin sekä yhdessä Danish Institute for Human Rightsin kanssa laatimiimme arviointikriteereihin.

Painopiste johtajuudessa ja turvallisuudessa

Työntekijät ovat meille tärkeitä. He ovat myös keskeisiä Stora Enson menestyksen kannalta. Investoimme tänäkin vuonna johtajien kouluttamiseen ja kehittämiseen sekä ohjelmiin, joilla parannetaan työntekijöiden sitoutumista kasvun tukemiseen ja vastuullisuuteen.

Turvallisuus on meille ensisijainen tavoite. Valitettavasti vuonna 2016 yksi urakoitsijan työntekijä menehtyi tapaturmassa Forsin tehtaalla Ruotsissa. Yhtään tapaturmaa ei saisi tapahtua, ja siksi Stora Enso tutkii perusteellisesti kaikkien tapaturmien syyt yhdessä viranomaisten kanssa.

Muutos vastaa maailmanlaajuisiin trendeihin

Ilmaston lämpeneminen, väestönkasvu, kaupungistuminen, digitalisaatio, elämäntyylin muutokset, keskiluokan kasvu ja ekotietoisuus ovat suurimpia metsäalaa vaikuttavia megatrendejä. Stora Enso pyrkii resurssiensa, työntekijöidensä ja osaamisensa avulla vastaamaan globaaleihin haasteisiin ja hyödyntämään niihin liittyvät liiketoimintamahdollisuudet.

Uskomme, että kaikki, mikä tänään valmistetaan fossiilipohjaisista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta. Puu on uusiutuva ratkaisu kestävään ja vastuulliseen tulevaisuuteen.

Olemme jännittävällä matkalla, ja haluan kiittää kaikkia kumppaneitamme, toimittajiamme ja työntekijöitämme panoksesta vuonna 2016. Lisäksi haluan kiittää asiakkaitamme ja sijoittajiamme luottamuksesta.

Karl-Henrik Sundström
Stora Enson toimitusjohtaja

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

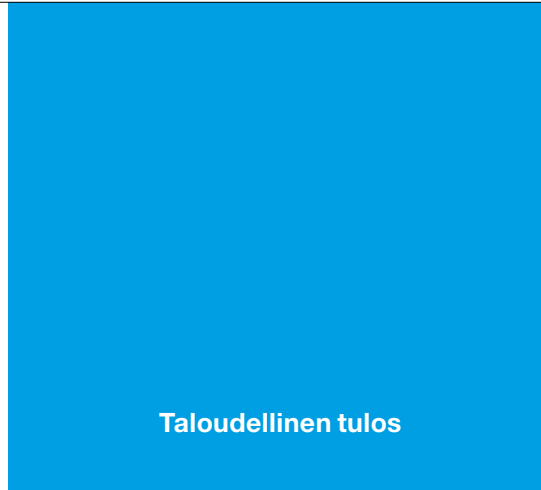
Tietoa osakkeenomistajille

0,37 euroa

Osingonjakoehdotus

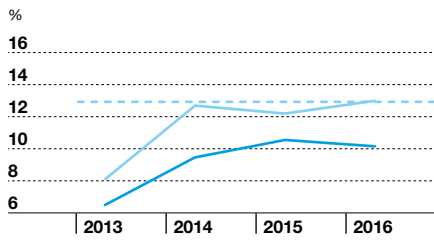
0,59 euroa

Tulos osaketta kohden

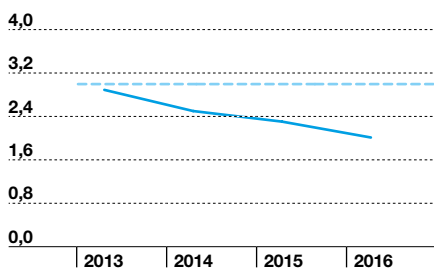
Taloudellinen tulos

Operatiivinen ROCE

- Operatiivinen ROCE, %
- Operatiivinen ROCE, %, pl. muutokseen liittyvät investointiprojektit
- Tavoite >13 %

Nettovelka/operatiivinen EBITDA¹

- Operatiivinen EBITDA¹
- Tavoite <3,0 %

¹ Vertailukausia koskevat tiedot on oikaistu vastaamaan uutta raportointirakennetta.

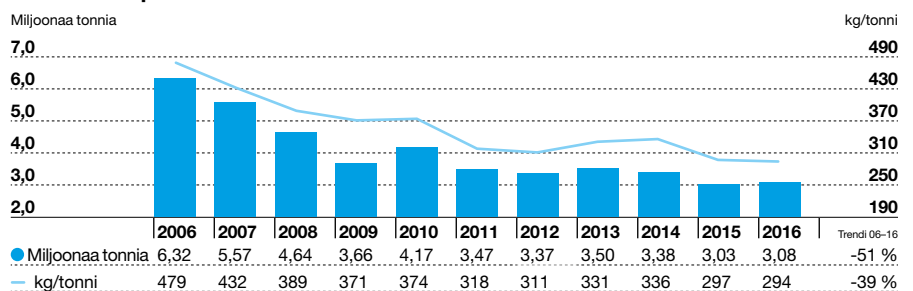
67 %

kokonaisliikervaihdosta tuli kasvuliiketoiminnoista vuonna 2016

Investoinnit laskivat 26 % edellisvuoteen verrattuna.

Hiilidioksidipäästöt¹

¹ Sisältää suorat ja epäsuorat (lajuuks 1 ja 2) fossiiliset hiilidioksidipäästöt sellu-, paperi- ja kartonkitehtailta. Ominaisluvut on raportoitu myyntituotantoyksikköä kohden. Yksikkömyynneistä seuranneen lähtötasomuutoksen tai tarkkuusparannuksien vuoksi osa aiempien vuosien luvuista on laskettu uudelleen.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Vastaamme megatrendeihin

Maailma on haasteiden edessä lämpötilojen jatkaessa nousuaan. Hiilijalanjälkeä on pystyttävä pienentämään, jonka takia tarve uusille kestäville ratkaisuille on suurempi kuin koskaan. Puut lähtökohtanaan Stora Ensolla on keskeinen rooli biotaloudessa ja uusiutuville ratkaisuille rakentuvan tulevaisuuden luomisessa.

Kaikki muuttui. Pariisissa vuonna 2015 solmittu ilmastopöytäkirja on lisännyt merkittävästi vähähiilisten ratkaisujen kysyntää ja vauhdittanut siirtymistä biologisiin ja uusiutuviin materiaaleihin pohjautuvaan talouteen – biotalouteen.

Stora Enso keskittyy uusiutuviin materiaaleihin pohjautuviin innovaatioihin biotaloudessa. Puukuitupohjaiset tuotteet varastoivat hiiltä, ja niillä voidaan korvata uusiutumattomia materiaaleja, kuten muovi, lasi, teräs, betoni ja fossiiliset polttoaineet.

Enemmän puurakennuksia

tulevaisuudessa. Stora Enso on lanseerannut rakennusjärjestelmiä, jotka auttavat rakennuttajia, pääurakoitsijoita, arkkitehtejä, insinöörejä ja toimittajia ymmärtämään paremmin puurakentamista sekä puun etuja betoniin ja teräkseen verrattuna: kevyempi, hiilijalanjäljeltään pienempi, uusiutuva ja helppo asentaa.

Kestävä asuminen, työ ja vapaa-aika.

Australian ensimmäinen puinen liikerakennus, Allianz Riviera -stadion Ranskassa, PEFC-sertifioitu rakennushanke Suomessa sekä Ranskan suurin puinen asuinrakennus ovat esimerkkejä hankkeista, joissa käytetään Stora Enson ristiinliimattua puuta (CLT) – ja tehostetaan resurssien käyttöä ja suojellaan ympäristöä.

Jäljitä ja tunnista.

Stora Ensolla on käynnissä lukuisia hankkeita, joissa hyödynnetään RFID-radiotajuustunnistusta ja NFC-lähitunnistusta niin logistiikan kuin pakkausten toimivuuden parantamiseksi.

Takaisin luontoon. Biohajoavalla materiaalilla päällystetyt, Cupforma- ja Trayforma-kartongeista valmistetut juomamukit, lautaset ja tarjottimet tuoreaterioille, salaateille ja meijerituotteille voidaan kompostoida teollisesti.

Tulevaisuus muutoksessa

Megatrendit vaikuttavat uusiutuvien materiaalien kysyntään

Ilmaston lämpeneminen

Vuonna 2015 ihmisten toiminnasta syntyi 40 miljardia tonnia hiilidioksidipäästöjä. Hiilineutraalien ja ympäristöystävällisten älyratkaisujen markkinapotentiaali on 6 000 miljardia euroa vuoteen 2050 mennessä.¹

Väestönkasvu

Maailman väkiluvun odotetaan nousevan noin yhdeksään miljardiin vuoteen 2050 mennessä. Tämä lisää luonnonvaroihin kohdistuvia paineita.¹

Yli 65-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu yhteen miljardiin vuoteen 2030 mennessä.²

Kaupungistuminen

Arvioiden mukaan lähes 70 % maailman väestöstä asuu kaupungeissa vuoteen 2050 mennessä.¹ Infrastruktuuriin ja resursseihin kohdistuvien paineiden vuoksi kaupungistuminen luo merkittäviä mahdollisuuksia kestävämmille asumisratkaisuille.

Digitalisaatio

Puolella maailman väestöstä on käytössään internet vuoteen 2030 mennessä.³ Sähköisen vähittäiskaupan liikevaihdon odotetaan kasvavan 4 058 miljardiin Yhdysvaltain dollariin vuonna 2020, mikä on 14,6 % vähittäiskaupan koko liikevaihdosta sinä vuonna.⁴

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Puukuitupohjaisilla tuotteilla voidaan korvata uusiutumattomia materiaaleja biotaloudessa.

Hyödylliset sivutuotteet.

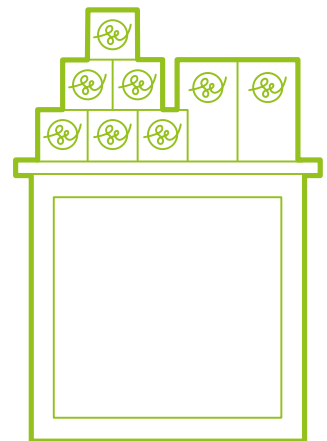
Stora Enson fluting-tehtaalla Heinolassa, yhden Suomen pisimmän joen varrella, jäteveden orgaaninen materiaali muunnetaan biokaasuksi – ja säästetään kustannuksia ja ympäristöä.

Täysin uusiutuva. Stora Enson PE-Green-päällystetystä kartongista valmistettu, kokonaan uusiutuva pahvimuki on merkittävä askel kohti fossiilipohjaisen muovin korvaamista täysin uusiutuvalla materiaalilla. Muki sopii kuumille ja kylmille juomille, jäätelölle ja noutoruualle.

Parempia pakkauksia kasvavaan verkkokauppaan. Verkkokauppaa on käyty parikymmentä vuotta, ja tuotepakkauksia on tänä aikana kuljetettu miljardeja eri puolille maailmaa. Kestävä, helppokäyttöinen ja älykäs pakkaus vetoaa ympäristötietoisin kuluttajiin.

Liikkuva elämä. Yhdestä rekka-lastillisesta puuta voidaan valmistaa 850 000 pahvista kahvikuppia. Kahvikuppien biohajoava kartonki vuoden 2017 hiihdon MM-kisoissa Lahdessa on Stora Enson valmistamaa.

Elämäntapojen muuttuminen

Kiinan pakatun valmisruoan markkinoiden odotetaan kasvavan 347 miljardiin Yhdysvaltain dollariin vuoteen 2018 mennessä.⁵ Pakatun valmisruoan kysyntä Kiinassa kasvaa noin 8 % vuodessa vuoteen 2024 saakka.⁶

Kasvava keskiluokka

Vuoteen 2030 mennessä 60 % maailman väestöstä kuuluu keskiluokkaan. Keskiluokkaan kuuluviksi lasketaan ne, joiden tulot ovat 10–100 Yhdysvaltain dollaria päivässä.⁷

Ympäristötietoisuus

Kuluttajista 70 % kertoo ostaneensa ympäristöystävällisen tuotteen, vaikka se oli kalliimpi. Kuluttajista 66 % on jättänyt tuotteen ostamatta tai välttellyt tiettyä brändiä ympäristösyistä.⁸

Lähteet:

- 1 Sitra: Megatrendit, 2016.
- 2 National Institute on Aging, 2007.
- 3 Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos, 2011.
- 4 eMarketer, 08/2016.
- 5 Agriculture and Agri-Food Canada: Global Analysis Report, 2014.
- 6 Research and Markets: Packaged food markets in China, 2016.
- 7 Yhdistyneiden kansakuntien kehitysohjelma, 2013.
- 8 Millward Brown for Tetra Pak: Environment Research, 2015.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Uusiutuvien materiaalien yhtiö

Puupohjaisiin uusiutuviin materiaaleihin erikoistunut Stora Enso hyödyntää kokemustaan ja osaamistaan tarjotakseen biotaloutta edistäviä ratkaisuja.

Stora Enson puusta ja puukuiduista valmistettuja tuotteita käytetään painoalalla, rakennusalalla, vähittäiskaupassa, elintarvike-, lääke- ja hygieniateollisuudessa sekä tekstiili-, maali-, liima- ja auto-teollisuudessa. Uskomme, että metsiä tulisi hyödyntää täysimääräisesti, jotta

jalostusarvo saataisiin mahdollisimman korkeaksi.

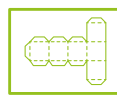
Hoitamienne metsien puut sitovat kasvessaan hiilidioksidia ja uudet puusukupolvet korvaavat kaadetut puut. Jalostamme puusta saamamme biomassan materiaaleiksi, kuten sahatavaraksi tai puisiksi rakennuselementeik-

si, pakkauskartongiksi, paperiksi, selluksi ja biomateriaaleiksi. Puupohjaiset tuotteemme ovat uusiutuvia ja toimivat hiilivarastoina. Ne voidaan kierrättää useita kertoja ennen niiden polttamista ja muuntamista bioenergiaksi, jota voidaan käyttää lämmityksessä, sähköntuotannossa tai polttoaineena.

Asiakkaamme

Tuotemerkkien omistajat
ja jälleenmyyjät

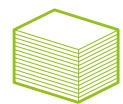
Jatkojalostajat

Elintarviketeollisuus

Kemianteollisuus

Toimistotarvikkeiden
toimittajat

Kuljetusala

Tekstiiliteollisuus

Lääke-, kosmetiikka- ja
hygieniateollisuus

Rakennusala

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Kasvu uusiutuvien materiaalien liiketoiminnoissa

Stora Enson strategiana on asiakkaisiin ja innovaatioihin keskittyvä kannattava kasvu, jota tukevat jäsennellyt prosessit ja motivoituneet työntekijät. Tavoitteenamme on kasvattaa korkean lisäarvon tuotteiden osuutta, ja siinä olemmekin onnistuneet hyvin. Taloudellinen tulos, kuten katetuotot, kannattavuus ja rahavirta ovat parantuneet. Muutosstrategiassamme keskitymme nyt asiakkaisiin ja innovaatioon.

Stora Enson liikevaihdosta 67 % tuli vuonna 2016 kasvuliiketoiminnoista eli pakkausliiketoiminnoista, biomateriaaleista ja puutuotteista. Vaikka paperiliiketoiminta on laskussa, Paper-divisioonamme luo tasaista rahavirtaa, joka tukee muutostamme uusiutuvien materiaalien yhtiöksi.

Asiakslähtöiset innovaatiot

Puupohjaisten uusiutuvien materiaalien asiantuntijana Stora Enso pyrkii hyödyntämään kokemuksensa ja tietotaitonsa kehittämään ratkaisuja maailmanlaajuisiin haasteisiin, joita kohtaamme nyt ja tulevaisuudessa. Innovaatiot ulottuvat arvoketjun läpi, jotta voimme vastata markkinoiden ja asiakkaiden vaatimuksiin paremmilla uusiutuvien materiaalien ratkaisulla. Kumppanuudet, uudet liiketoimintamallit ja palvelut muodostavat ajattelumme ytimen. Stora Ensolle tärkeimmät innovaatioalueet ovat biopohjaiset materiaalit ja kemikaalit, digitalisaatio, älypakkaukset ja uudet pakkauksratkaisut.

Stora Ensolla on innovaatiotyön tukena 250 tutkijaa Helsingissä, Imatralla, Karlstadissa, Mönchengladbachissa ja Tukholmassa. Stora Ensolla on myös yhteistyösopimuksia Aalto-yliopiston, KTH Royal Institute of Technology, Chalmers Universityn, Rennovia Inc:n, Wallenberg Wood Science Centerin ja SweTree Technologiesin kanssa.

Raaka-aine – kaikki puun kuidut hyötykäyttöön

Otamme kestävässä metsien ja puuviljelmien hoidossa huomioon vastuullisuuden taloudelliset, yhteiskunnalliset ja ympäristöön liittyvät näkökohdat. Tehtaidemme raakapuu, puulastut, sahanpuru tai ulkopuolelta ostettu sellu tulee aina kestävästä lähteistä. Pyrimme optimoimaan puunhankintaa ja tehostamaan maankäyttöä vastuullisesti esimerkiksi erilaisten kansainvälisten sertifiointi- ja jäljitettävyyssjärjestelmien avulla. Varmistamme myös aina, että kaadettujen puiden tilalle istutetaan uusia.

Tänä päivänä käyttäme kerätystä puusta tuotteisiimme noin 50 %. Loput hyödynnetään energiantuotannossa. Uusilla innovatiivisilla

Tarkoituksemme ja arvomme

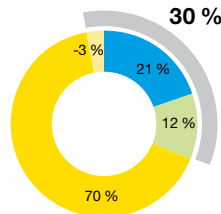
Tarkoituksemme "Toimi ihmisten ja planeetan hyväksi" toimii eettisenä kompassinamme, kun tasapainotamme eri sidosryhmien tarpeita eri markkinoilla.

Arvojemme "Johda" ja "Toimi oikein" kautta haluamme näyttää esimerkkiä ja tietä kaikessa liiketoiminnassamme.

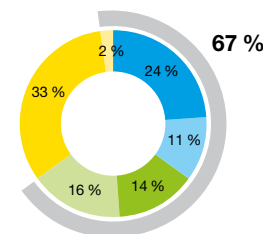
Vuoden 2016 henkilöstökyselyn mukaan 83 % työntekijöistämme pystyy samaistumaan tarkoitukseemme, ja 75 % sanoo pitävänsä arvoamme "Johda" ja 84 % arvoamme "Toimi oikein" ohjenuoranaan päivittäisessä työssä.

Liikevaihto

2006

2016

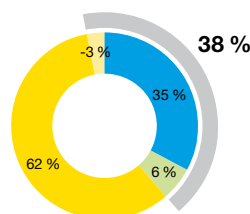

- Consumer Board
- Packaging Solutions¹
- Biomaterials
- Wood Products
- Paper²
- Muut
- Kasvuliiketoimintojen osuus

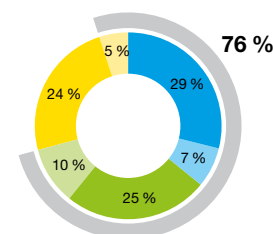
¹ 2006 sisältyy Consumer Boardiin
² 2006 sisältää tukkurit

Operatiivinen EBIT

2006

2016

Stora Enso on sulkenut 4,8 miljoonaa tonnia paperi-, sellu- ja kartonkikapasiteetistaan vuodesta 2006. Muutostmatkan investoinnit olivat yhteensä 4,3 miljardia euroa vuosina 2012–2016.

teknologioilla pystymme luomaan uusia tuotteita ja käyttämään puukuidun kaikki jakeet, kuten ligniinin, hemiselluloosan ja selluloosan. Tämä avaa tien lukemattomille käyttösovelluksille, joiden emme aikaisemmin kuvitelleet olevan mahdollisia.

Resurssi- ja prosessitehokkuus

Yli 75 % tuottamastamme ja käyttämästämme energiasta tulee hiilineutraaleista lähteistä. Lähes kaikissa Stora Enson paperi-, sellu- ja kartonkitehtaissa ja joillakin sahoilla

käytetään ulkopuolelta hankitun energian lisäksi biomassasta itse tuotettua energiaa. Lämpöä ja sähköä riittää usein myös myytäväksi paikalliselle yhteisölle. Pidämme energianhankinnassamme kustannukset ja riskit mahdollisimman alhaisina ja suosimme vähähiilisiä energianlähteitä. Noin 89 % (81 %) ostosähköstämme oli vähähiilistä, ja tuotettu esimerkiksi ydinvoimalla ja uusiutuvalla energialla.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Tehtailamme pyritään jatkuvasti tehostamaan veden ja muiden raaka-aineiden käyttöä. Tavoitteena on vähentää jätteiden määrää, lisätä materiaalien uudelleenkäyttöä ja luoda liiketoimintamahdollisuuksia sivutuotteista.

Toimittajina parhaat kumppanit

Vuonna 2016 materiaalien, hyödykkeiden ja palvelujen hankinta kattoi 48 % muuttuvista kustannuksistamme. Puunhankinta kattoi loput 52 %. Työskentelemme noin 25 000 toimittajan kanssa.

Stora Enso pyrkii luomaan vahvoja ja mitattavissa olevia suhteita toimittajiin, jotka

ovat parhaita maailmanlaajuisesti, alueellisesti tai paikallisesti. Valitsimme toimittajamme huolella ja painotamme innovatiivisuutta, vastuullisuutta, laatua ja hintaa. Parhaat toimittajamme – kumppanimme – ovat oman alansa innovaattoreita ja johtajia.

Toimittajiemme odotetaan noudattavan Stora Enson Code of Conduct -toimintaohjeita ja sovellettavien lakien vaatimuksia. Vuoden 2016 lopussa Stora Enson toimittajien toimintaohjeet kattivat 92 % konsernin materiaali- ja palveluhankinnoista.

➤ Lue lisää englanninkielisen vastuullisuusraporttimme sivulta 60.

Investoinnit

Stora Enson tavoitteena on pitää investoinnit poistojen ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivisen alentumisen laskun tasolla tai alapuolella suhdannekierron aikana.

Vuonna 2016 Stora Enson investoinnit olivat 729 miljoonaa euroa, kun taas poistot ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen olivat 567 miljoonaa euroa.

Osakkeenomistajien osingonmaksu

Stora Enson osinkopolitiikkana on jakaa osakkeenomistajille osinkoina puolet yhtiön tuloksesta suhdannekierron aikana.

Muutosstrategia jatkuu painopisteenään asiakkaat ja innovaatiot.

01

02

- 01 Johtajuus ja avoin viestintä ovat tärkeitä tekijöitä onnistumisen kulttuurin luomisessa.
- 02 Näemme uusiutuvuuden syklinä, joka kulkee raaka-aineesta aina tuotteen kierrätykseen tai hajoamiseen – ja lopulta energiaksi.

Vastuullisuus – positiivinen kokonaisvaikutus yhteiskuntaan

Stora Enson vastuullisuusohjelma koostuu sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristövastuun teemoista, ja ihmisoikeudet koskevat näitä kaikkia. Sidosryhmäsuhteet ja olennaisuus-analyysi ohjaavat vastuullisuustyötämme. Tavoitteenamme on varmistaa, että kokonaisvaikutuksemme yhteiskuntaan on positiivinen.

Torjumme ilmastomuutosta edistämällä hiilineutraaleja ratkaisuja. Tavoitteenamme on vähentää fossiilisia hiilidioksidipäästöjämme seuraavan kymmenen vuoden aikana niin lähelle nollaa kuin on teknisesti ja kaupallisesti mahdollista. Jatkamme vuonna 2017 ihmisoikeuksia koskevan strategiamme kehittämistä, ja hyödynnämme tässä työssä parhaita käytäntöjä. Strategia tulee määrittelemään Stora Ensolle keskeisimmät prioriteetit ihmisoikeusasioissa. Paikallisyhteisöihin

kohdistuvien investointiemme edistämiseksi olemme päivittäneet sponsorointi- ja lahjoituspolitiikkamme. Tulemme käyttämään äskettäin tehtyä lähtötilan kartoitusta paikallisten yhteisöinvestointien kehittämiseksi, ja vuonna 2017 otamme käyttöön siihen liittyvän uuden toimintamallin ja politiikan.

Henkilöstö – onnistumisen kulttuuri

Johtajuuden ja yrityskulttuurin pitkäjänteinen johtajuus on ensisijaisen tärkeää Stora Ensolle.

Henkilöstöresurssien osalta meillä on viisi ensisijaista tavoitetta: johtajuus, ohjaus ja sitouttaminen, henkilöstösuunnittelu ja työnantajaimago, HR-palvelut ja työterveys ja -turvallisuus. Johtajuus on avainasemassa suorituskyvyn edistämässä ja onnistumisen kulttuurin luomisessa. Johtajuusteemoja ovat

asiakkaiden tarpeet, liiketoiminnan ymmärrys, oikein toimiminen, ihmisten johtaminen sekä innostaminen ja motivointi.

Kotiin turvallisesti joka päivä

Stora Ensona tavoitteena ovat terveet työntekijät ja nolla tapaturmaa. Koska työturvallisuus lähtee johtajistamme, rakennamme yhtiönlaajuisia työterveys- ja turvallisuuskulttuuria, jossa jokainen on vastuussa työpäivien turvallisuudesta. Turvallisuusasioiden johtaminen perustuu kansainvälisiin standardeihin, jotka Stora Enson käytännöt ylittävät. 'Safety Toolbox' sisältää työkaluja työturvallisuuden edistämiseen yhtiössämme. Vastuu jokaisen työkalun ja ohjelman käytöstä ja toteutuksesta on yksikössämme linjajohdossa, ja johdon työtä tukee paikallinen henkilöstö ja konsernitason työturvallisuusyksikkö.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Kiinan-toimintojen vahvistaminen

Beihain kuluttajapakkauskartonkitehdas Guangxissa aloitti toimintansa toukokuussa. Projektin kokonaisinvestoinnin arvo oli 800 miljoonaa euroa, joka on suurin pohjoismainen suora investointi Kiinassa ja merkittävä investointi Stora Enson historiassa.

Edistyminen vuonna 2016

Muutosmatka jatkui investointien käynnistämällä ja ydinliiketoimintaan kuulumattomien toimintojen myynnillä.

Ympäristövaikutusten pienentäminen

Uusi kemikaalitehdas Skoghallin tehtaalle ja Skutskärin tehtaalle rikkipäästöjen alentaminen.

Building Systems -järjestelmä lanseerattiin

Uusi teollinen puurakennusjärjestelmä lisää puun käyttöä rakennusmateriaalina.

Ydinliiketoimintaan kuulumattomien toimintojen myynti jatkui

Vuoden aikana myytiin päällystettyä aikakauslehtipaperia valmistavat tehtaalla Arapotissa Brasiliassa ja Kabelissa Saksassa sekä päällystettyä paperia valmistaneen Suzhoun tehdasalue Kiinassa.

World Biomarkets valitsi Stora Enson vuoden 2016 biopohjaiseksi brändiksi.

Investoinnit kasvaviin liiketoimintoihin

- Skutskärin tehtaalla revinnäiselluskapasiteettia kasvatetaan vastaamaan hygieniamarkkinoiden kasvavaan kysyntään
- Beihain ja Imatran tehtaalle uusi polyeteenipäällystyslinja (PE)
- Varastoinnin ja ympäristövaikutusten parannukset Imatran tehtaalla

Innovatiiviset puiset rakennuselementit

Varkauden tehtaalla uusi LVL-viilupuulinja vastaa rakennusalan ja teollisuuden asiakkaiden keskuudessa kasvavaan vastuullisten puutuotteiden kysyntään.

Strategiset korkeakoulukumppanuudet

Stora Enso tekee Aalto-yliopiston, Chalmers University of Technologyn ja Royal Institute of Technologyn kanssa yhteistyötä, jossa keskitytään osaamisen kehittämiseen sekä yhteisiin tutkimus- ja innovointihankkeisiin.

Biopohjaisten kemikaalien kehittämisen edistäminen

Teknologian kehittämistä koskeva yhteistyösopimus erikoiskemikaaliyhtiö Rennovia Inc:n kanssa.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Tulevaisuuden kasvua innovaatioista

Verkottuminen mahdollistaa brändin omistajille syvällisemmän kuluttajanäkemyksen ja kuluttajien sitouttamisen Stora Enson älypakkauratkaisuilla.

Viime vuosina olemme innovoineet ja kehittäneet uusia puupohjaisia ratkaisuja. Rakennamme monikerroksisia puurakennuksia, luomme vahvempia ja kevyempiä pakkauksia ja työskentelemme muovin korvaamiseksi puukuituihin perustuvilla tuotteilla. Jopa osa maaleista ja liimoista pystytään valmistamaan käyttämällä puupohjaisia materiaaleja. Lisäksi tuotteisiimme pystytään lisäämään älykkyyttä. Pakkauksiin lisättävillä sensoreilla pystytään kertomaan, missä pakkaukset liikkuvat, mitä niiden sisällä on tai onko niille tapahtunut jotakin.

Stora Enso keskittyy kehittämään puurakentamisen ratkaisuja, kuitupohjaisia pakkauratkaisuja, hygienia- ja tekstiilisovelluksia sekä biopohjaisia materiaaleja ja kemikaalisovelluksia. Innovaatiomme tarjoavat vaihtoehtoja nykyisille öljy- tai elintarviketähtäyksille tuotteille.

Oleellinen osa koko arvoketjua

Metsätalous

Uudet teknologiat

Tutkimus- ja innovaatiokeskukset

Toiminnot

Tuotteet ja sovellukset

Metsätalous

Metsien ja puuviljelmien hoito on ensisijaisen tärkeää kaikille Stora Enson liiketoiminnoille. Loppu-tuotteen kilpailukyky on riippuvainen prosessin ja tuotteen kannalta oikean raaka-aineen valinnasta. Biomassaan ja kuituihin erikoistuneet tutkimus- ja tuotekehitysasiantuntijamme tekevät tiivistä yhteistyötä liiketoimintayksiköiden kanssa.

Uudet teknologiat

Uskomme, että uusien teknologia-innovaatioiden kautta kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan tulevaisuudessa valmistaa puusta. Kuidon eri jakeet voidaan muuntaa tuotteiksi, joilla on uusia sovellusmahdollisuuksia erikoiskemikaaliteollisuudessa, rakennusalalla, lääke- ja elintarviketeollisuudessa, tekstiili- ja kosmetiikkateollisuudessa sekä kodinhoitoon ja henkilökohtaisen hygienian aloilla.

Tutkimus- ja innovaatiokeskukset

Stora Enso on avannut Imatran, Karlstadin (Ruotsi) ja Mönchengladbachin (Saksa) tutkimus-laitosten lisäksi kaksi innovaatiokeskusta. Tukholmassa sijaitsevassa biomateriaalien innovaatiokeskuksessa keskitytään tunnistamaan liiketoimintamahdollisuuksia uusiutuvien materiaalien ja biopohjaisten kemikaalien markkinoilla. Helsingissä sijaitseva pakkausten innovaatiokeskus on monialainen tila, jossa on pakkausten suunnittelulaboratorio ja huipputeknologiolla varustettuja esitysalueita. Siellä asiakkaat voivat kokeilla uusia pakkausideoita.

Toiminnot

Innovointi ei rajoitu uusiin tuotteisiin tai sovelluksiin: siihen liittyy myös se, miten Stora Enso hyödyntää toimintojaan ja resurssejaan sekä johtaa arvoketjujaan. Pyrimme jatkuvasti parantamaan

prosessejamme ja tehostamaan energian, veden ja muiden raaka-aineiden käyttöä.

Tuotteet ja sovellukset

Kartonki- ja paperituotteiden innovaatio-työssä keskitymme edelleen tuoteominaisuuksien parantamiseen muun muassa vähentämällä painoa, kustannuksia ja ympäristövaikutuksia. Kuluttajapakkauksissa pyrimme kehittämään vaihtoehtoja muovi- ja alumiinipakkauksille. Kehitämme puupohjaisia rakennusratkaisuja vaihtoehtoiksi betonille ja teräkselle. Biomateriaaleissa selluloosa ja hemiselluloosa sekä ligniini ovat avainasemassa uusien tai parempien tuotteiden kehittämisessä.

[Stora Enso lyhyesti](#)[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)[Kuinka luomme arvoa](#)[Toimitusjohtajan katsaus](#)[Megatrendit](#)[Strategia](#)[Innovaatiot](#)[Divisioonat](#)[Henkilöstö ja johtajuus](#)[Stora Enso veronmaksajana](#)[Riskienhallinta](#)[Hallitus](#)[Johtoryhmä](#)[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Digitalisaatio muuttaa maailmaa

Kasvanut verkottuminen vie kehitystä nopeasti eteenpäin.

Esineiden internetissä lähes kaikki laitteet voivat olla yhteydessä toisiinsa verkon välityksellä.

Digitalisaatio tarjoaa Stora Ensolle mahdollisuuksia erottua uusilla liiketoimintamalleilla ja tuotteilla.

Stora Enso on toteuttanut onnistuneesti useita ennakoivaa kunnossapitoon, automaation optimointiin ja kunnossapidon tehostamiseen keskittyneitä pilottihankkeita.

Teollisen digitalisaation avulla voimme tehostaa tuotantoa, tuotehallintaa ja toimitusketjua.

Suuria tietoaaineistoja ja laitteiden yhdistettävyyttä voidaan hyödyntää Stora Enson sisäisen tehokkuuden parantamisessa sekä uusien palvelujen ja ratkaisujen tuomisessa asiakkaille.

Tunnistusteknologian kehitys sekä tiedonsiirron nopeutuminen ja helpottuminen auttavat tehostamaan toimintoja, nopeuttamaan markkinoille siirtymistä ja kehittämään palveluja ja tuotteita.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Älykkäät pakkaukset

Älypakkauksille on vahvaa kysyntää markkinoilla, koska ne lisäävät loppukäyttäjien sitoutumista, tehostavat toimitusketjua ja takaavat tuotteen turvallisuuden matkalla tehtaalta kuluttajalle. Pakkauksiin lisättävillä sensoreilla pystytään kertomaan, missä pakkaukset liikkuvat, mitä niiden sisällä on tai onko niille tapahtunut jotakin.

Yhdistettävyyden myötä saadaan arvokasta dataa asiakkaan toimitusketjusta tai kuluttajakäyttäytymisestä.

Räätälöidyt RFID-etiketit voidaan suunnitella ja koodata NFC- ja UHF-sovelluksia varten, ja ohjelmoida niihin suojaustoimintoja tai digitaalista personointia.

Markus Mannström Teknologiajohtaja

Älypakkauksissa keskitymme luomaan yhdistettävyyteen ja pilvi- ja tietopalveluihin perustuvia ratkaisuja. Vastaamme asiakkaiden uusiin tarpeisiin lisäarvoa tuottavilla palveluilla brändin suojaamisessa, kuluttajan tarpeiden ymmärtämisessä ja toimitusketjunhallinnassa.

Digitaalisella sirulla varustettuun pakkaukseen voidaan sisällyttää valmistajan toivomia tietoja muun muassa tuotteen alkuperästä, ainesosista ja tarinasta.

Täsmälliset toimitukset ja tuotteen huolellinen käsittely sekä tuotetiedot ja käyttö- ja huolto-ohjeet ovat tärkeitä tämän päivän moderneille kuluttajille.

Älykkäiden pakkausten avulla voidaan myös varmistaa tuotteen aitous.

Tuotteen viimeisen käyttöpäivän ilmaisevat sensorit takaavat eheyden ja turvallisuuden.

Älykkäiden pakkausten matkaa voidaan seurata koko toimitusketjun läpi ja siten varmistaa läpinäkyvyys alusta loppuun.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Uusiutuveden mahdollisuudet

Biomassasta biopohjaisia kemikaaleja

Biomaterials-divisioonan tutkimustyössä keskitytään neljään innovaatioklusteriin, joihin kuuluu muun muassa erilaisten biomassasta erotettujen sokerien muuntaminen biopohjaisiksi kemikaaleiksi eri teollisuudenalojen käyttöön. Stora Enso on tehnyt 18 kuukauden sopimuksen kehittämissyhteistyöstä katalysaattori- ja prosessiteknologioihin erikoistuneen Rennovia Inc:n kanssa.

Biomateriaalien innovaatiokeskuksessa eri alojen huipputason tutkijat tekevät yhteistyötä. Stora Enso toimii linkkinä maailmanlaajuisen tutkimuksen ja nykyisten ja tulevien käytännön asiakassovellusten välillä.

Heidi Saxell
T&K-päällikkö,
Biomaterials-divisioona

Mikrokuitusellun tarjoamisen mahdollisuuksien hyödyntäminen on vasta alussa. On motivoivaa olla tällä alalla edelläkävijä. Toivomme MFC:n mullistavan koko alan.

Henri Kastinen
MFC-asiantuntija,
Stora Enson pakkausten
innovaatiokeskus

MFC:n potentiaali

Mikrokuitusellua (MFC) voidaan hyödyntää pakkausalalla lukuisin tavoin: valmistaa pakkauksia vähemmällä raaka-aineilla, parantaa kestävyyttä, sekä keventää ja suojata pakkauksia paremmin kosteudelta. Alumiini ja muovit voidaan ehkä tulevaisuudessa korvata mikrokuitusellupohjaisilla päällysteratkaisuilla. Stora Enso on lanseerannut onnistuneesti mikrokuitusellupohjaisen nestepakkauskartonin meijerialalle. Lisäksi kehitämme yhdessä asiakkaiden kanssa muita uusia mikrokuitusellupohjaisia ratkaisuja.

Yhteistyö

Stora Enso allekirjoitti vuonna 2016 yhteistyösopimukset Aalto-yliopiston, KTH Royal Institute of Technology, Chalmers University ja Rennovia Inc:n kanssa. Olemme myös tiiviisti mukana Wallenberg Wood Science Centerin T&K-työssä vuosina 2017–2022. Vuonna 2016 kasvatimme omistussuuttamme SweTree Technologiesissa, joka on metsätalouden ja erityisesti eukalyptuksen jalostuksen tutkimukseen erikoistunut ruotsalainen teknologia-yhtiö.

Ligniinin voima

Puusta pyritään tänä päivänä käyttämään yhä suurempi osa resurssitehokkuuden parantamiseksi ja tulevaisuuden tuotteiden kehittämiseksi. Ligniini on yksi innovatiivinen tuote, jonka valmistuksesta on tullut kaupallisesti kannattavaa. Ligniinillä on lukuisia käyttösovelluksia eri aloilla, kuten autoteollisuudessa, rakennusalailla ja päällysteiden valmistuksessa. Jalostetulla ligniinillä voidaan korvata öljypohjaiset fenolit, joita käytetään vaneri- ja viilupuu-liimojen ja hartsien valmistuksessa. Tulevaisuudessa ligniiniä voidaan kehittää myös hiilikuitu- ja hiilimusta-sovelluksiin.

[Stora Enso lyhyesti](#)[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)[Kuinka luomme arvoa](#)[Toimitusjohtajan katsaus](#)[Megatrendit](#)[Strategia](#)[Innovaatiot](#)[Divisioonat](#)[Henkilöstö ja johtajuus](#)[Stora Enso veronmaksajana](#)[Riskienhallinta](#)[Hallitus](#)[Johtoryhmä](#)[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Divisioonat

Stora Ensolla on viisi divisioonaa: Consumer Board, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products ja Paper. Hyödynnämme kaikilla liiketoiminta-alueilla puu- ja biomassaosuistamme kehittääksemme uusiutuvia ratkaisuja ja vastataksemme asiakkaiden ja kuluttajien kysyntään muuttuvassa maailmassa.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Osuus yhtiön liikevaihdosta

Paper

33 %

[Lue lisää sivulta 48.](#)

Consumer Board

24 %

[Lue lisää sivulta 24.](#)

Wood Products

16 %

[Lue lisää sivulta 42.](#)

Packaging Solutions

11 %

[Lue lisää sivulta 30.](#)

Biomaterials

14 %

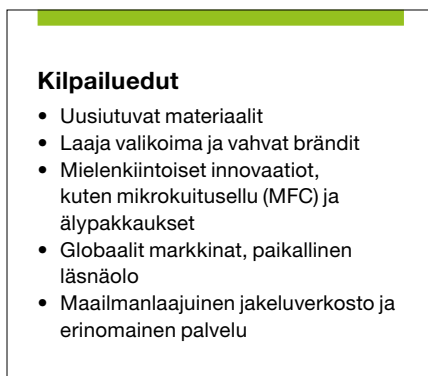
[Lue lisää sivulta 36.](#)

Muut ja segmenttien välisen myynnin eliminointi 2 %

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Consumer Board

Consumer Board tähtää kansainväliseksi edelläkävijäksi korkealaatuisissa ensikuitukartonkiin perustuvissa ratkaisuissa. Divisioona haluaa olla asiakkaiden ja brändinomistajien ensisijainen toimittaja loppukäyttökohteissa, joissa vaaditaan erityisen korkeaa laatua. Laaja kartonki- ja päällystevalikoima soveltuu erilaisiin pakkauskonsepteihin ja käyttötarkoituksiin, kuten nestepakkauksiin, elintarvikkeisiin, lääkkeisiin ja ylellisyystuotteisiin.

Consumer Board palvelee jatkojalostajia ja brändinomistajia ympäri maailmaa ja laajentaa liiketoimintaansa kasvumarkkinoille vastatakseen korkealaatuisten, toimivien ja turvallisten pakkausten kasvavaan kysyntään.

Consumer Board -divisioonalla on viisi tehdasta Suomessa, Ruotsissa ja Kiinassa.

Liikevaihto kohteen mukaan

72 %
Eurooppa

20 %
Aasian ja Tyynenmeren alue

8 %
muu maailma

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

01

02

- 01 Stora Enson uuden kuluttajapakkauskartonkitehtaan käynnistyminen Beihaisissa vastaa korkealaatuisten kuitupohjaisten elintarvikepakkausten kasvavaan kysyntään Kiinassa ja Aasian ja Tyynenmeren alueella.
- 02 Kun Beihain tehdas saavuttaa täyden tuotannon, vuosittainen kapasiteetti tulee olemaan 450 000 tonnia nestepakkaus-kartonkia ja muita korkeatasoisia kartonkituotteita.

Strategia

Kansainvälinen tiennäyttäjä korkealaatuisessa ensikuitukartongissa

Consumer Board -divisioonan tavoitteena on kannattava kasvu tarjoamalla uusiutuvia ratkaisuja maailmanlaajuisesti. Teemme asiakkaiden ja brändinomitajien kanssa tiivistä yhteistyötä auttaaksemme heitä hyödyntämään täysimääräisesti divisioonan korkealaatuista ensikuitukartonkivalikoimaa: nestepakkaus-, elintarvikke-, yleispakkaus-, tupakka- ja graafisia kartonkeja.

Elintarviketurvallisuus on kuluttajille yhä tärkeämpää. Consumer Board haluaa olla turvallisin ja luotettavin korkealaatuisten elintarvikepakkauskartongin toimittaja. Tavoitteenamme on tarjota paras tuotevalikoima, olipa kyse asiakasarvosta, innovaatioista, tuotekehityksestä, yhteistyöstä arvoketjun eri vaiheissa tai palvelusta. Lisäksi täsmälliset toimitukset ovat yksi tärkeimmistä ostokriteereistä asiakkaillemme.

Kilpailutilanne

Kasvua Kiinan ja Aasian ja Tyynenmeren pirstaleisilla markkinoilla

Markkinamme muuttuvat kaiken aikaa, ja Consumer Board -divisioonan tavoitteena on kasvattaa markkinaosuuttaan nykyisten asiakkaiden keskuudessa sekä saada uusia asiakkaita kansainvälisesti. Kuluttajapakkauskartongin kysynnän arvioidaan kasvavan yhdeksällä miljonnalla tonnilla maailmanlaajuisesti vuosina 2014–2021. Ensikuitupohjaisen kuluttajapakkauskartongin myynti kasvaa merkittävimmin Kiinan sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen pirstaleisilla markkinoilla. Epäsuorasti kuitupohjaiset pakkaukset kilpailevat uusiutumattomien materiaalien, kuten muovin, lasin ja metallin, kanssa.

Läsnäolo tärkeimmillä markkinoilla mahdollistaa hankintojen integroimisen lähemmäksi tuotantoa, asiakkaita ja kuluttajia. Consumer Board -divisioonalla on vakaa asema Euroopan markkinoilla, joilla sen pääkilpailijoita ovat BillerudKorsnäs, Metsä Board ja Holmen. Euroopan ulkopuolella tärkeimpiä kilpailijoita ovat Klabin, Evergreen, Weyerhaeuser, Georgia-Pacific ja International Paper.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

01

02

Kehitys

Painopiste

Saavutukset vuonna 2016

- Beihain kuluttajapakkauskartonki-koneen käyttöönotto etuajassa
- Uuden CKB Nude -kartongin lanseeraus
- Mikrokuitusellupohjaisen neste-pakkauskartongin kaupallistamisen jatkaminen
- Pakkausten innovaatiokeskuksen perustaminen asiakkaiden kanssa tehtävän innovaatiotyön lisäämiseksi
- Koivu-CTMP-pohjaisen Performa Brilliance -kartonkilaadun kaupallistaminen

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2017

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Beihain kartonkitehtaan ylösajo ja Kiinan myynnin edistäminen jatkuu
- Älypakkausten ja mikrokuitusellun (MFC) kaupallistaminen jatkuu
- Onnistuneet PE-päällysteinvestoinnit Beihain ja Imatran tehtailla
- Hintojen ja myyntimäärien ohjaaminen tiukemmassa kilpailutilanteessa

Vuonna 2017 keskitymme Beihain kartonkitehtaan ylösajamiseen sekä Kiinan ja Aasian ja Tyynenmeren alueen myynnin edistämiseen.

Innovaatiot

Materiaalitehokkuus ja uudet ratkaisut

Consumer Board -divisioona kehittää uusia uusiutuvia ratkaisuja, jotka vastaavat asiakkaiden ja kuluttajien tarpeita. Vuonna 2015 Helsinkiin avatussa pakkausalan innovaatiokeskuksessa on järjestetty koko vuoden ajan asiakastapaamisia. Innovaatiokeskus mahdollistaa yhteisen innovaatiotoiminnan asiakkaiden kanssa, ja olemmekin tehneet yhteistyösopimuksia asiakaslähtöisten ratkaisujen kehittämiseksi.

Consumer Board -divisioonan innovaatiotyössä keskitytään materiaalitehokkuuteen, biopäällysteisiin sekä uusiin materiaaleihin ja sovelluksiin, kuten mikrokuituselluun (MFC) ja älykkäisiin pakkauksiin. Olemme jatkaneet MFC-pohjaisen nestepakkauskartongin onnistunutta kaupallistamista meijerialan sovelluksiin. MFC:n ansiosta voidaan valmistaa korkealaatuisia kartonkipakkauksia, jotka ovat kestävämpiä ja kevyempiä ja joissa käytetään vähemmän raaka-aineita. Muita kehitysprojekteja ovat muun muassa rasvalta ja hapelta suojaavat päällysteratkaisut, biohajoavat korvaajat alumiinikalvolle ja läpinäkyvät MFC-kalvot, joiden kaupallistamisen odotetaan toteutuvan 2–7 vuoden kuluttua.

Muutos on käynnissä

Beihain uusi tehdas historiallinen virstanpylväs

Stora Enso lanseerasi vuonna 2016 uuden CKB Nude™ -kartongin. Puhtaasta ensikuidusta valmistettu CKB Nude on suunniteltu vastaamaan kuluttajien toiveita uusiutuvista pakkausmateriaaleista, joilla on luonnollinen ulkoasu ja tuntuma.

Stora Enso esitteli vuonna 2016 myös uuden CKB® Carrier -kartonkilaadun. CKB Carrier 380 g/m² on monikerroskartonki, jonka taustapuoli on ruskea. Se sopii erityisesti juomien monipakkauksiin ja muihin pakkaussovelluksiin,

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Divisioonat: Consumer Board 27

- 01 Food Service Board -segmentti valmistaa korkealaatuista kartonkia pääasiassa paperimukeihin, -lautasiin ja -astioihin.
- 02 Älypakkauksia on helppo jäljittää läpi koko hankintaketjun RFID-tekniikan avulla.
- 03 General Packaging Board -segmentti tuottaa kartonkia elintarvikkeiden, lääkkeiden, juomien, suklaan, kosmetiikan ja yleisyytuotteiden pakkauksia varten.
- 04 Liquid Packaging Board -segmentti valmistaa nestepakkauksia sekä tuoreille että pitkään säilyville elintarvikkeille, kuten maitotuotteille, mehuille ja keitoille.

Yhä useampi kuluttaja suosii biopohjaisia tuotteita ja haluaa tehdä kestäviä valintoja. Pakkauksen ulkonäöllä on suuri vaikutus siihen, miten tuote mielletään. Uusi CKB Nude -kartonki on päällystämätön ruskea kartonki, joka valmistetaan sataprosenttisesti ensikuidusta. Se soveltuu elintarvikkeiden lisäksi lukuisiin muihin loppukäyttösovelluksiin. Uskon, että CKB Nuden luonnollinen ulkonäkö ja tuntuma auttaa brändejä erottumaan tuotehyllystä.

Essi Lauri
tuotepäällikkö,
Consumer Board -divisioona

jotka vaativat poikkeuksellisen suurta lujuutta sekä erinomaista painettavuutta ja elintarviketurvallisuutta.

Stora Enson uuden kuluttajapakkauskartonkikoneen tuotanto käynnistyi onnistuneesti toukokuussa Beihain tehtaalla Kiinassa, ja virallisia avajaisia vietettiin kesäkuussa. Projektin kokonaisinvestoinnin arvo oli 800 miljoonaa euroa, sillä tehdasalueen rakentaminen aloitettiin nollassa. Kartonkikoneen odotetaan saavuttavan täyden kapasiteetin 18–24 kuukauden kuluessa käynnistyksestä, jolloin vuotuinen kapasiteetti on 450 000 tonnia nestepakkaukskartonkia ja muita korkealaatuisia kuluttajapakkauskartonkeja.

Elintarvike- ja nestepakkaukskartonkien kuluttajakysynnän odotetaan kasvavan alan keskimääräistä kasvua nopeammin. Stora Enso ilmoitti investoivansa 31 miljoonaa euroa Beihain kuluttajapakkauskartonkitehtaan uuteen polyeteenipäällystyslinjaan (PE). Investointi tukee tehtaan kilpailukykyä mahdollistamalla lyhyet toimitusajat ja täyden laadunhallinnan korkealaatuiselle PE-päällystetyille kartongille, jota käytetään elintarvikkeiden pakkauksissa. Myös Imatran tehtaan päällystyskapasiteettia kasvatetaan 70 miljoonan euron investoinnilla, joka mahdollistaa lisäksi uuden sukupolven biopäällysteiden tuotekehityksen.

Stora Enso investoi myös 16 miljoonaa euroa uuteen kemikaaliasemaan Skoghalliin kuluttajapakkauskartonkitehtaalla Ruotsissa ympäristötehokkuuden parantamiseksi. Ympäristöön investoidaan myös Imatran tehtaalla, jonka 14 miljoonan euron investoinnin tarkoituksena on vähentää hajukaasupäästöjä sekä parantaa ilmanlaatua tehtaan lähiympäristössä.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

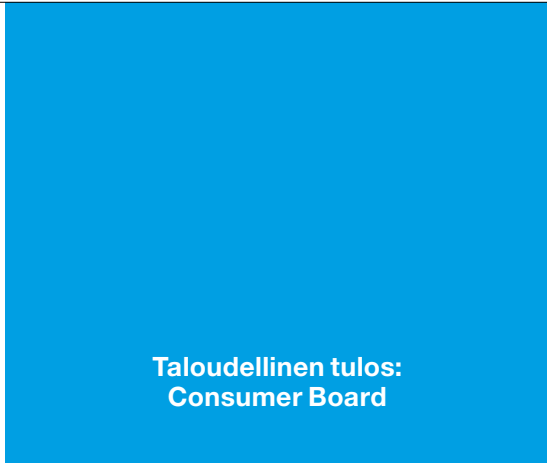
Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Uutta vuonna 2016: CKB Nude™

Puhtaasta ensikuidusta valmistettu CKB Nude™ -kartonki sopii monenlaisiin loppukäyttösovelluksiin elintarvikepakkauksista kosmetiikka- ja ylellisyustuotepakkauksiin keveytensä ja kestäväytensä ja hyvien painatusominaisuuksiensa ansiosta. Tämän raportin painettu kansi on myös CKB Nudea.

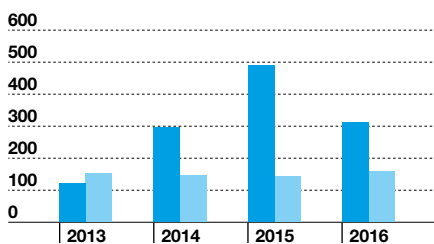
12,7 %

Operatiivinen ROOC (Tavoite: >20 %)

Investoinnit ja poistot

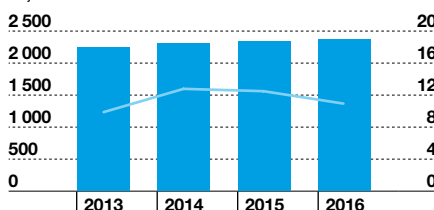
Milj. euroa

- Investoinnit
- Poistot ja arvonalentumiset

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Milj. euroa

- Liikevaihto
- Operatiivinen liike-tulos, %

Consumer Board -divisioonan liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 2 342 (2 340) milj. euroa. Liikevaihto lukuun ottamatta syksyllä 2015 myytyä Espanjassa sijaitsevaa Barcelonan tehdasta kasvoi 3,9 %. Kasvu johtui pääasiassa Beihain kuluttajapakkaus-kartonkitehtaan ylösajosta ja Skoghallin ja Forsin tehtaiden myynnin kasvusta.

Operatiivinen liike-tulos laski 12 % edellisvuodesta ja oli 254 (290) milj. euroa. Volyymien kasvu Euroopan tehtailla ja muuttuvien kustannusten lasku vaikuttivat myönteisesti operatiiviseen liike-tulokseen. Kiinteiden kustannusten hienoisella nousulla ja Beihain kuluttajapakkaus-kartonkitehtaan ylösajolla Kiinassa oli negatiivinen vaikutus operatiiviseen liike-tulokseen.

Tunnusluvut

Milj. euroa	2016	2015	2014
Liikevaihto	2 342	2 340	2 297
Operatiivinen liike-tulos	254	290	292
Operatiivinen ROOC	12,7 %	15,5 %	17,8 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	453	481	386
Rahavirta investointien jälkeen	40	21	60
Henkilöstö keskimäärin	4 118	4 239	4 429
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	2 507	2 458	2 434

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Uusiutuvat raaka-aineet ja räätälöity mainostila yhdistyvät uudenlaisessa tavassa nauttia teetä

Greenspoon on uusi yhden teekupin konsepti: kartongista valmistettu teepussin ja lusikan yhdistelmä, johon voidaan lisätä brändinomistajan toiveiden mukainen painatus. Kestävän pakkausinnovaation tarkoituksena on vähentää yksittäisten teepussien, lusikoiden ja sekoitinten kulutusta – vaikuttamatta juoman ulkonäköön, aroini, koostumukseen ja makuun.

Ainutlaatuisessa konseptissa käytetään Stora Enson Ensocard-kartonkia, joka on luonnollisen näköinen päällystämätön valkaistu kartonki. Konsepti on esimerkki onnistuneesta arvoketjuysteistyöstä: Greenspoonin kehitti **Jochen Gabler** yhteistyössä saksalaisen pakkausyrityksen Edelman GmbH:n kanssa.

”Mainosala etsii jatkuvasti uusia ja kestäviä tapoja saavuttaa potentiaalisia asiakkaita tai äänestäjiä. Uskomme, että Greenspoon on erityisen tehokas markkinointiväline monille brändinomistajille. Lusikan molemmilla puolilla on mainostilaa, joka voidaan täyttää asiakkaan tarpeiden mukaisesti”, sanoo Gabler, joka on perustanut Geschmacksentfaltung GmbH:n hoitamaan ja kehittämään liiketoimintaa.

Yrityksille Greenspoon on ainutlaatuinen mainosväline ja ilmaislahja – sekä siisti ja helppo tapa tarjota teetä tapahtumissa, kokouksissa ja kotona. Kartonki, muste ja suodatinpaperi valitaan erityisellä huolella, sillä ne ovat suorassa kosketuksessa elintarvikkeen ja kuumien veden kanssa. Geschmacksentfaltung GmbH käyttää ainoastaan riippumattomien testaus- ja sertifiointilaitosten testaamia biohajoavia materiaaleja.

”Tuote on ylittänyt asiakkaidemme odotukset. Palvelemme jatkossa myös yksityisasiakkaita verkkokaupassamme, jossa asiakkaat voivat valita suosikkinsa teemausta, räätälöidä designin ja tehdä tilauksen nopeasti. Ei enää muovi- tai puulusikoita tai sottaavia teepusseja, vain yksi kartonkilusikka täynnä aromikas-ta teetä!”

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

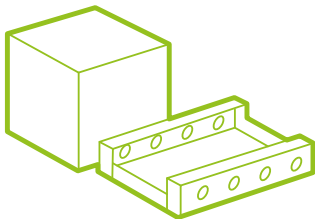
Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Packaging Solutions

Packaging Solutions -divisioona kehittää kuitupohjaisia pakkauksia ja toimii arvoketjun kaikissa vaiheissa kierrätyksestä, aaltopahvin raaka-aineen ja sellun tuotannosta aaltopahvipakkausten tarjoamiseen jatkojalostajille, brändinomistajille ja jälleenmyyjille. Tärkeimmät markkinasegmentit ovat elintarvike- ja juomateollisuus, kuluttajaelektroniikka, kotitaloudet ja huonekaluteollisuus, vähittäiskauppa ja teollisuus.

Tuotteet

- Aaltopahvin raaka-aine (kraftlaineri)
- Puolikemiallinen aallotuskartonki
- Kierrätyskuitupohjainen lainerikartonki
- Kierrätyskuitupohjainen aallotuskartonki
- Aaltopahvilaatikot
- Pakkausautomaatio
- Suunnittelupalvelut
- Tekninen asiakaspalvelu

Kilpailuedut

- Kuidun saatavuus
- Kuluttajanäkemykset
- Suunnittelupalvelut
- Materiaalien optimointiosaaminen
- Integroidut toimitusketjut ja kierrätettyjen materiaalien virrat
- Moderni teknologia
- Integroitu sellu ja energiatehokkuus
- Vastuullisuus: ympäristövaikutusten pienentäminen koko toimitusketjussa

Ratkaisujemme avulla jatkojalostajat, brändinomistajat ja jälleenmyyjät pystyvät optimoimaan suorituskykyä, alentamaan kokonaiskustannuksia ja kasvattamaan liikevaihtoa.

- Tehtaat
- Jalostamot

Aaltopahvin raaka-ainetta valmistetaan Suomessa ja Puolassa sijaitseissa tehtaissa, ja jalostamoja on kymmenessä Euroopan ja Aasian maassa.

Liikevaihto kohteen mukaan

76 %
Eurooppa

14 %
Aasian ja Tyynenmeren alue

10 %
muu maailma

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Gilles van Nieuwenhuyzen
johtaja, Packaging Solutions
-divisioona

Miljardeilla fyysisten tuotteiden verkko-kauppatilauksilla on yksi yhteinen ominaisuus: tavarat toimitetaan pakkauslaatikossa, joka on mielellään kestävä, helppokäyttöinen ja innovatiivinen. Markkinat ovat jo olemassa ja kasvavat nopeasti. Stora Enson pitää vain toimittaa pakkaukset.

Strategia

Hajanainen asiakaskanta tarjoaa erikoistumismahdollisuuksia

Packaging Solutions -divisioona pyrkii hyödyntämään täysimääräisesti aaltopahvin raaka-aineen liiketoimintapotentiaalin ja laajentamaan valikoivasti tätä tukevaa aaltopahvipakkausliiketoimintaa. Ensikuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine, itäeurooppalainen kierrätyskuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine ja integroidut aaltopahvipakkaustoiminnot tarjoavat parhaat arvot ja myynnin kasvumahdollisuudet. Divisioona keskittyy Varkauden kraftlaineria valmistavan koneen ylösajon onnistumiseen sekä operatiivisen tehokkuuden ja kannattavuuden parantamiseen kaikissa liiketoiminnoissa äskettäin käyttöönotettujen uusien toimintamallien avulla.

Niin aaltopahvin raaka-aineen kuin aaltopahvipakkausten asiakaskanta on hajanainen, mikä tarjoaa monia mahdollisuuksia palvelulla kaikkia asiakkaita heidän tarpeitaan parhaiten vastaavalla tavalla. Aaltopahvin raaka-aineen kohdalla keskitymme olemaan suurten jatkojalostajien strateginen toimittaja maailmanlaajuisesti. Aaltopahvipakkausissa keskitymme luomaan kumppanuuksia brändinomistajien ja jälleenmyyjien kanssa alueellisilla markkinoilla.

Kilpailutilanne

Johtoasema vertikaalisesti integroitujen toimitusketjujen ansiosta

Tärkeimmät megatrendit tarjoavat mahdollisuuksia kasvattaa arvoa pakkausten avulla. Väestön ikääntyminen, milleniaalien kehittyminen merkittävämmäksi kuluttajaryhmäksi ja kulutustottumusten muuttuminen lisäävät kaupan omien merkkien, älykkäiden pakkausten ja verkkokaupan kysyntää. Packaging Solutions -divisioona on saavuttanut johtavan aseman uusiutuvien pakkausten toimittajana.

Packaging Solutions keskittyy aaltopahvipakkausten sekä vaativiin käyttökohteisiin soveltuvan kevyen aaltopahvin raaka-aineen valmistukseen pääasiassa kasvaville markkinoille. Divisioonalla on hallussaan koko toimitusketju kierrätyskuidun keräyksestä ja ensikuitujen ostosta aina uudenlaisten, kevyiden

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Kehitys

Painopiste

Saavutukset vuonna 2016

- Liikevaihdon voimakas kasvu
- Varkauden tehtaan paperikoneen onnistunut muunto kraftlainerin tuotantoon – EBITDAn kannattavuusrajan saavuttaminen
- Asiakaslähtöisyyden parantaminen
- Tehtaiden korkea tuottavuus operatiivista osaamista parantavien ohjelmien kautta

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2017

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Varkauden kraftlainerin valmistuksen ja myynnin ylösajon jatkaminen
- Aaltopahvin raaka-aineen markkina-potentiaalin hyödyntäminen
- Aaltopahvipakkausliiketoiminnan kasvattaminen valituilla markkinoilla
- Älykkäämmät pakkausinnovaatiot
- Suomen aaltopahvipakkaus-toimintojen tehokas keskittäminen
- Tehtaiden tuottavuuden parantaminen

Varkauden kraftlainerin tuotannon käynnistyminen tukee aaltopahviliiketoiminnan kehittymistä kohti täyttä potentiaaliaan.

aaltopahvin raaka-aineiden kustannustehokkaaseen valmistukseen ja monipuolisiin aaltopahvipakkausratkaisuihin. Packaging Solutions on onnistunut näin saavuttamaan johtoaseman Pohjoismaissa, Baltian maissa, Puolassa ja Venäjällä. Pääkilpailijoitamme ovat Smurfit Kappa, Mondi, DS Smith ja Billerud Korsnäs.

Innovaatiot

Arvonluonti asiakkaille kokonaisvaltaisesti

Packaging Solutions -divisioonan innovaatiot menevät älykkäitä suunnittelu- ja rakenneratkaisuja pidemmälle. Divisioonan ratkaisut auttavat kehittämään koko toimitusketjua: kokonaiskustannukset laskevat, jätteen määrä vähenee ja työskentely myymälätiloissa tehostuu. Lisäksi uusiutuvat, kierrätettävät ja biohajoavat pakkaukset auttavat vahvistamaan brändejä. Uusi pakkausalan innovaatiokeskus Helsingissä jatkaa tärkeänä keskittymänä, jossa kehitetään uusia innovaatioita ja tuotekonsepteja yhdessä asiakkaiden kanssa.

Packaging Solutions työskentelee monilla innovaatiotasolla. Näihin kuuluvat teknologia, brändätyt konseptit ja asiakaslähtöiset innovaatiot, jotka auttavat erottautumaan ja kasvattamaan arvoa. Älypakkauksissa divisioona on valinnut kolme aluetta, joilla sovelluksia kehitetään: toimitusketjun jäljitettävyyden, brändin suojaaminen ja aitouden varmistaminen sekä kuluttajan sitouttaminen.

Muutos on käynnissä

Keskittyminen tulevaisuuden kasvuun

Varkauden tehtaan kraftlaineria tuottava kone vihittiin virallisesti käyttöön huhtikuussa 2016. Kraftlainerin tuotanto alkoi jo lokakuussa 2015. Markkinoiden palaute ruskean kraftlainerin laadusta on ollut alusta asti myönteistä.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

- 04
- 01 Ensiluokkaisten pakkausratkaisujen lisäksi Stora Enso luo asiakkailleen arvoa neuvomalla materiaalivalinnoissa, pakkaamisen automatisoinnissa ja prosesseissa.
 - 02 Verkko kaupan kasvu lisää tarvetta kustannustehokkaalle logistiikalle, jota edesauttaa kevyemmät ja tarkoitukseen sopivat pakkaukset sekä pakkausten parempi täyttö ja pinoaminen.
 - 03 Asiakkaille tarjotaan tukeaa pakkaussuunnitteluun Stora Enson kymmenessä DesignStudiossa ympäri maailman.
 - 04 Vähittäiskauppa etsii tapoja vähentää jätettä ja käyttää myymäläpinta-alaa tehokkaammin hyödyntämällä hyllyvalmiita pakkausratkaisuja.

Vuosina 1980–2000 syntyneiden milleniaalien osuus työvoimasta nousee 47 prosenttiin vuonna 2025. Milleniaalit ovat ympäristötietoisia ja etsivät arvoaan vastaavia brändejä. Heille on tärkeää, että pakkausten koko arvoketju on vastuullinen ensipakkauksesta aina verkkokaupan toimituspakkaukseen. He pitävät kuitupohjaisia pakkausmateriaaleja kaikkein vastuullisimpina pakkausmateriaalivaihtoehtoina, ja tämä vaikuttaa heidän ostopäätöksiinsä. Milleniaalit toivovat jälleenmyyjien ja brändin omistajien auttavan tuotteiden valinnassa: heistä 80 % haluaisi, että vastuullisessa pakkauksessa olisi selkeä merkintä ekologisuudesta.

Stora Enso Viewpoint™

Tehdas saavutti EBITDAn kannattavuusrajan vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä. Tehtaan odotetaan saavuttavan täyden tuotannon vuoden 2017 toisella puoliskolla.

Stora Enso investoi 6,6 miljoonaa euroa Ruotsin aaltopahvipakkausliiketoiminnan kilpailukyyn parantamiseksi. Investointi käsittää uuden aaltopahvin leikkauskoneen hankinnan Jönköpingin tehtaalte ja Skenen tehtaan leikkauslinjan päivityksen.

Stora Enso keskittää aaltopahvipakkausten valmistusta Suomessa. Parempaa kannattavuutta ja kilpailukykyä tavoitellaan perustamalla aaltopahvipakkausten osaamiskeskus Lahteen. Osana keskittämistä Stora Enso investoi noin 19 miljoonaa euroa Lahden tehtaan uusiin koneisiin ja tuki-infrastruktuuriin.

Stora Enso aloitti vuonna 2016 selvitykset Puolan Ostrołękan tehtaan aaltopahvin raaka-aineen tuotannon laajentamisesta. Selvitys on valmistumassa vuoden 2017 alkupuolella.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

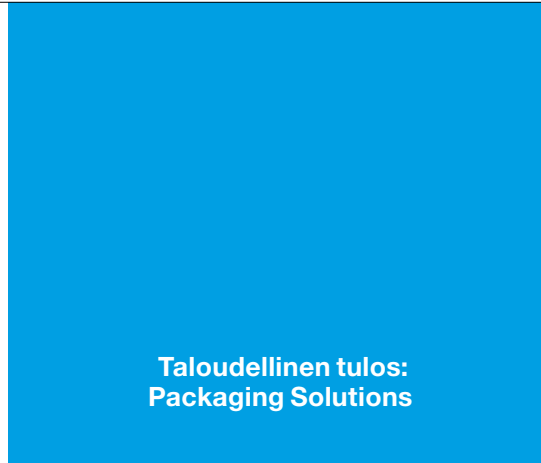
Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Ekologinen pakkaus kalateollisuudelle

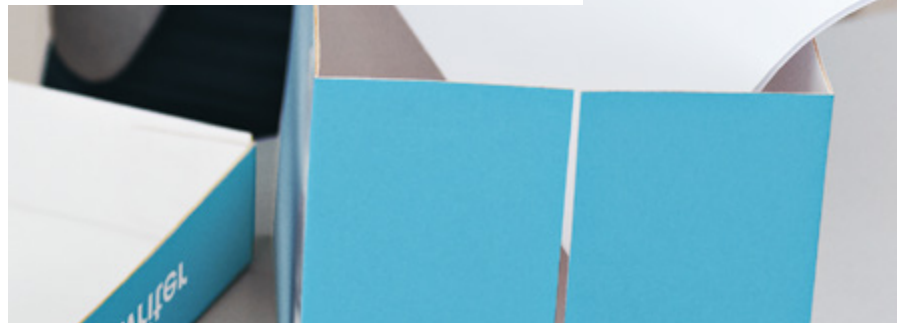
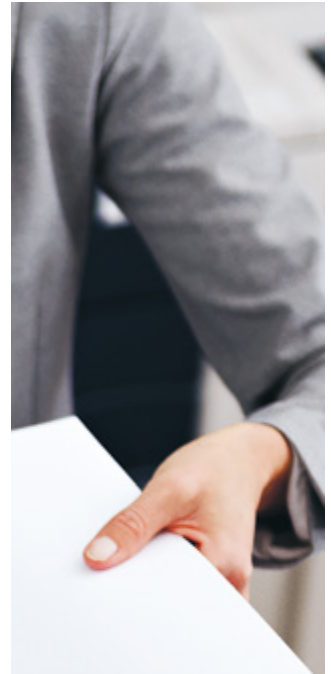
EcoFishBox™ kehitettiin Stora Enson DesignStudiossa tuoreen kalan pakkaamiseksi kuljetusta varten. Litteänä aaltopahvilaatikkona toimitettava vedenpitävä ja vuotosuojattu EcoFishBox on kustannustehokas ja vastuullinen vaihtoehto perinteiselle polystyreeniselle kalalaatikolle.

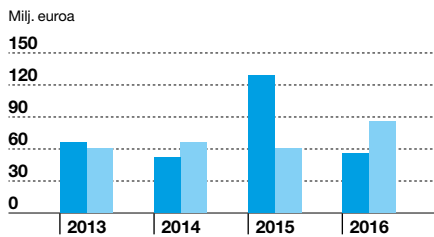
Taloudellinen tulos:
Packaging Solutions

7,6 %

Operatiivinen ROOC
(Tavoite: >20 %)

Investoinnit ja poistot

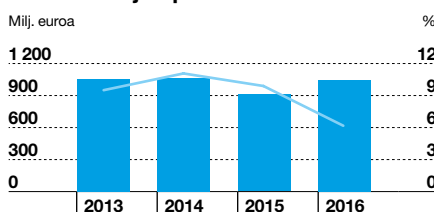

- Investoinnit
- Poistot ja arvonalentumiset

Packaging Solutions -divisioonan liikevaihto kasvoi 14 % edellisvuodesta ja oli 1 044 (913) milj. euroa. Kasvu johtui pääasiassa Varkauden kraftlaineritehtaan ylösajosta. Ilman Varkauden tehtaan vaikutusta kasvua olisi tullut 3 %.

Operatiivinen liike-tulos laski 29 % edellisvuodesta ja oli 64 (90) milj. euroa. Lasku johtui pääasiassa Varkauden kraftlaineritehtaan ylösajosta ja aaltopahvituotannon haasteista Kiinassa. Ilman Varkauden kraftlaineritehtaan ja Kiinan aaltopahvituotannon vaikutusta operatiivinen liike-tulos olisi kasvanut 3 milj. euroa.

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

- Liikevaihto
- Operatiivinen liike-tulos, %

Tunnusluvut

Milj. euroa	2016	2015	2014
Liikevaihto	1 044	913	1 065
Operatiivinen liike-tulos	64	90	118
Operatiivinen ROOC	7,6 %	11,1 %	14,1 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	132	138	182
Rahavirta investointien jälkeen	63	20	128
Henkilöstö keskimäärin	7 372	7 141	8 227
Kartongin toimitukset (ulkoiset), 1 000 tonnia	869	587	724
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	1 082	1 112	1 104

[Stora Enso lyhyesti](#)[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)[Kuinka luomme arvoa](#)[Toimitusjohtajan katsaus](#)[Megatrendit](#)[Strategia](#)[Innovaatiot](#)[Divisioonat](#)[Henkilöstö ja johtajuus](#)[Stora Enso veronmaksajana](#)[Riskienhallinta](#)[Hallitus](#)[Johtoryhmä](#)[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Valoa aaltopahviin

AndBros on Helsingissä toimiva vuonna 2011 perustettu designyritys. Se on perustamisestaan saakka ollut tunnettu hauska designistaan ja erityisesti palkitun Cardboard Light Collection -valaisinsarjan lampunvarjostimista.

Ekologinen design on olennainen osa yrityksen liiketoimintaa, ja luova yritys tutkii monia mahdollisia valmistusmateriaaleja. ”Ihmisten huomio kiinnittyy valaisimissamme ensiksi designiin. Vasta sitten he huomaavat, että 'vau! – nehan on valmistettu aaltopahvista’”, kertoo **Antti-Jussi Silvennoinen** AndBrosista.

Stora Enso toimittaa Cardboard Light -lampunvarjostinten valmistuksessa käytettävät aaltopahviarkit. Aaltopahvi on korkealaatuinen ja kestävä materiaali, joka soveltuu erinomaisesti lampunvarjostimiin. Lopullista tuotetta varten materiaali laserleikataan, minkä jälkeen se päällystetään värikkäällä aaltopahvilla ja viimeistellään läpinäkyvällä mattapintaisella viululla.

Tuotepakkaus on yhtä luovasti suunniteltu kuin itse valaisin. Stora Enson DesignStudio suunnitteli yhteistyössä AndBrosin kanssa tuotepakkauksen, joka tukee tuotetta koko logistiikkaketjussa ja takaa tuotteelle erinomaisen suojan. Tuotepakkaus on valmistettu ns. e-aaltopahvista, mikä antaa tuotteelle entistä ekologisemman ilmeen.

”Tuotepakkaus on tärkeä osa tuotetta – kokonaisuus pitäisi saada pakattua mahdollisimman pieneen tilaan”, sanoo Silvennoinen. ”Mikä tärkeintä, pakkauksen pitäisi myös kertoa tuotteen edustamista arvoista.”

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

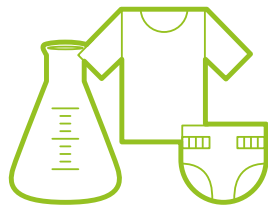
Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Biomaterials

Stora Enson Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja asiakkaille, jotka valmistavat paperia, kartonkia ja pehmopapereita. Divisioonan tavoitteena on maksimoida mäntyöljyn, biomassasta saatavan tärpätin sekä muiden prosessin sivutuotteiden liiketoimintapotentiaali. Vahvan innovaatiopanostuksemme ansiosta kaikilla biomassan jakeilla, kuten sokereilla ja ligniinillä, on merkittäviä sovellusmahdollisuuksia.

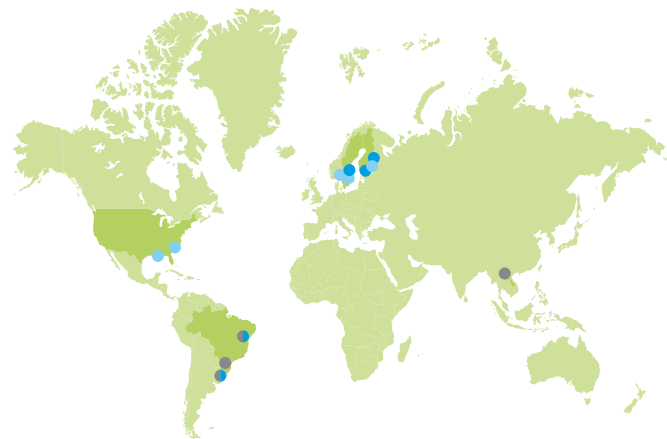
Tuotteet

- Lehtipuusellu
- Havupuusellu
- Valkaisematon sellu
- Revinnäissellu
- Liukosellu
- Mäntyöljy
- Tärpätti
- Ligniini
- Ksyloosi (2017)

Kilpailuedut

- Biomassan saatavuus
- Metsätalous- ja puuviljelmäosaaminen
- Laajin selluvalikoima
- Asiakkaiden tarpeisiin sopiva sellumix
- Uusi innovaatiokeskus
- Montes del Platan, Sunilan, Skutskärin, Danvillen ja Racelandin investoinnit nykyisiin ja tuleviin sovelluksiin
- Puun alkuperän jäljitettävyys

Biomaterials-divisioona kehittää uusia, innovatiivisia tapoja maksimoida puusta ja muista ruuaksi kelpaamattomista biomassoista saatava lisäarvo.

- Biomaterials-divisioonan sellutehtaat
- T&K-yksiköt ja koetehtaat
- Puuviljelmät

Divisioonalla on toimintaa ympäri maailmaa Brasiliassa, Suomessa, Laosissa, Ruotsissa, Uruguayssa ja Yhdysvalloissa.

Liikevaihto kohteen mukaan

65 %
Eurooppa

28 %
Aasian ja Tyynenmeren alue

7 %
muu maailma

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Juan Carlos Bueno
johtaja, Biomaterials-divisioona

Biomaterials-divisioonan missiona on löytää uusia, innovatiivisia tapoja käyttää arvokasta raaka-ainettamme – puuta – sekä samalla hoitaa olemassa olevaa sellu- ja sivutuoteliiketoimintaa mahdollisimman tehokkaasti ja asiakkaidemme tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.

Strategia

Vahva asema nykyisissä sellutuotteissa ja uusissa liiketoimintamuodoissa

Divisioona tavoittelee kannattavaa kasvua vahvistamalla asemaansa valituissa sellulaaduissa sekä uudella liiketoimintarakenteella, jolla kehitetään innovatiivisia ratkaisuja uusiutuviin raaka-aineista eli puusta ja maatalouden sivutuotteista. Stora Enso erottautuu muista selluntoimittajista laajalla tuotevalikoimallaan ja tasaisella laadulla sekä vankalla teknisellä asiakaspalvelullaan. Tavoitteena on kasvattaa erikoissellujen kuten revinnäis- ja liukosellun osuutta Pohjoismaiden tehtailla.

Uusi liiketoimintarakente keskittyy vahvan ligniiniliiketoiminnan rakentamiseen, erotusteknologian kehittämiseen, erotettujen sokerien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseen sekä uusien sellupohjaisten sovellusten kehittämiseen. Ligniinin osalta lyhyen aikavälin tavoitteena on fenolin korvaaminen, mikä tarjoaa suurta potentiaalia ja houkuttelevia katteita. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on kuitenkin tutkia sovellusmahdollisuuksia myös muilla aloilla. Sokerin osalta olemme aloittaneet ksyloosin tuotannon Racelandin tehtaalla. Ksyloosia myydään ksylytolivalmistajille hammashygienian ja elintarvikealan sovelluksiin.

Kilpailutilanne

Erikoissellun kasvavat mahdollisuudet

Revinnäissellun ja liukosellun kysynnän odotetaan lisääntyvän tulevina vuosina väestönkasvun, käytössä olevien tulojen kasvun, kuluttajakäyttäytymisen muutosten ja väestön ikääntymisen myötä. Toinen kasvava sellutuotesegmentti on valkaistu eukalyptussellu (BEKP), jonka kysynnän kasvu liittyy Kiinan markkinoiden ja pehmo- ja erikoispaperin tuotannon kasvuun sekä kehittyvien maiden kuluttajakäyttäytymisen muutokseen.

Markkinoilla toimivia muita sellunvalmistajia ovat muun muassa UPM, Metsä Fibre, Södra, Fibria (kumppanimme Veracelissa), Eldorado, CMPC, Arauco

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

01

02

Kehitys

Painopiste

Saavutukset vuonna 2016

- Biopohjaisten kemikaalien kehittämistä koskeva yhteistyösopimus Rennovian kanssa
- Innovaatiokeskuksen toiminnan käynnistäminen ja eteneminen neljässä tärkeimmässä innovaatiotavoitteessa
- Päätös kasvattaa Skutskärin tehtaan revinnäissellukapasiteettia hygieniamarkkinoiden kasvavaan kysyntään vastaamiseksi
- Ksyloosia sokeriruokojätteestä erottava koetehdas Racelandissa aloitti toimintansa
- Ligniiniin kaupallistaminen

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2017

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Ksyloosin tuotannon vakiinnuttaminen ja ksyloosin kaupallistaminen
- Ruotsissa sijaitsevan Skutskärin tehtaan havupuusellulinjan muuntaminen revinnäissellulinjaksi

Skutskärin revinnäissellun tuotantolinja kasvattaa erikoissellun osuutta tarjonnasta.

(kumppanimme Montes del Platassa) ja Suzano. Uusilla potentiaalisilla markkinoilla Biomaterials-divisioona kilpailee edellä mainittujen perinteisten sellunvalmistajien lisäksi biokemikaaliyritysten ja kemianteollisuuden yritysten kanssa.

Innovaatio

Biomuovi-, tekstiili- ja kuitukangassegmenttien kehittäminen

Biomaterials-divisioonan innovaatiot keskittyvät uusien tuotteiden kehittämiseen ruuaksi kelpaamattomista biomassoista. Uusien tuotteiden innovaatioprosessia pyritään nopeuttamaan tutkimalla uusia vaihtoehtoisia teknologioita. Tutkimme myös biomuovien tarjoamia mahdollisuuksia – tällä osa-alueella divisioona tekee tiivistä yhteistyötä Stora Enson pakkausdivisioonien kanssa.

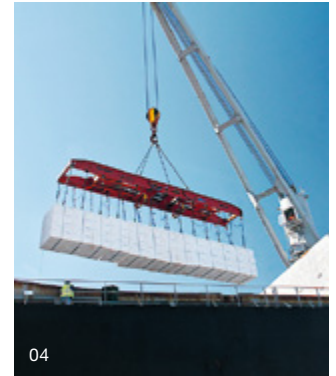
Sellusovelluksissa keskitymme kehittämään teknologioita tekstiili- ja kuitukangasteollisuudelle, missä kaivataan uusia ratkaisuja esimerkiksi uusiutuvien ja biohajoavien kosteuspyyhkeiden ja muiden vastaavien tuotteiden valmistukseen.

Muutos on käynnissä

Yhteiset kehittämishankkeet ja investoinnit

Sunilan tehtaan integroidussa ligniiniin erottamossa tuotetun ligniiniin kaupallistaminen eteni vuoden aikana, ja ensimmäinen asiakkassopimus on allekirjoitettu. Jalostettua ligniiniä voidaan käyttää muun muassa liimojen ja hartsien, päällysteiden ja erikoiskemikaalien valmistuksessa.

Ksyloosia sokeriruokojätteestä erottava koetehdas Racelandissa Yhdysvalloissa aloitti toimintansa vuonna 2016 ja on ensimmäinen laatuaan.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

- 04
- 01 Hyvä maine ja korkeat vastuullisuusstandardit ovat edelleen ensisijaisia tavoitteitamme erityisesti pehmopaperi- ja hygienia- ja hygieniatuotesegmenteissä, joissa loppukuluttajat asettavat vaatimukset.
 - 02 Sokereilla ja ligniinillä on sovellusmahdollisuuksia erikoiskemikaaliteollisuudessa, rakennusalaalla, hygienia- ja elintarviketeollisuudessa.
 - 03 Innovaatiotyö Biomaterialsissa keskittyy puun ja muiden lignoselluloosabiomasojen uusien mahdollisuuksien kartoittamiseen.
 - 04 RFID-tekniikkaa kehitetään sellupaalien seurantaan toimitusketjun tehokkuuden ja asiakaspalvelun parantamiseksi.

Stora Enso palkkasi minut paikallisen työvoimatoimiston kautta Älvkarlebyssä, joka sijaitsee lähellä Skutskärin tehdasta Ruotsissa. Harjoittelujakson jälkeen etenin kesätyöntekijästä vakituiseksi työntekijäksi operaattorina. Nuorisotyöttömyysaste on alueellamme korkea. Mielestäni Stora Enso toimii oikein auttamalla nuoria ja tarjoamalla heille mahdollisuuden työskennellä ja oppia uusia taitoja.

Christoffer Makaroff
Työntekijä Skutskärin tehtaalla

Ensimmäiset ksyloosierät toimitetaan vuonna 2017. Raaka-aineena käytetään sokeriruokojätettä, joka on sokeriruo' on jalostuksesta syntyvä biomateriaalijäte.

Stora Enso investoi 26,5 miljoonaa euroa Ruotsissa sijaitsevan Skutskärin tehtaan revinnäissellukapasiteetin kasvattamiseksi noin 160 000 tonnilla vuodessa. Investoinnilla vastataan hygieniamarkkinoiden kasvavaan kysyntään. Sekä hygienia- että kuitukangastuotteiden markkinat kasvavat nopeasti.

Stora Enso allekirjoitti toukokuussa teknologian kehittämistä koskevan yhteistyösopimuksen erikoiskemikaaliyhtiö Rennovia Inc:n kanssa. Sopimuksen tavoitteena on vahvistaa biopohjaisten kemikaalien kehittämistä. Yhtiöt ryhtyvät yhdessä kehittämään biopohjaisten kemikaalien valmistusprosesseja. Yhteistyösopimus antaa Stora Ensolle vankan pohjan, jolle rakentaa vastuullisten biopohjaisten ratkaisujen tarjontaa.

Stora Enso tekee avainasiakkaidensa kanssa yhteistyötä palvelun parantamiseksi ja koko logistiikkaketjun kustannusten alentamiseksi. Tavoitteena on parantaa sellutoimitusten luotettavuutta ja jäljitettävyyttä. Yksi esimerkki avainasiakkaan kanssa toteutettavasta hankkeesta on varastonhallintayhteistyö, jossa Stora Enso huolehtii asiakkaan selluvarastosta ja varmistaa, että asiakkaalla on joka päivä oikea määrä sellua tuotantoa varten. Yksi kehittämisaikana on RFID-tekniikka. Sellupaaleihin kiinnitetään RFID-tunniste, jonka avulla toimitusta voidaan seurata tehtaaltamme aina asiakkaan tuotantolaitokseen asti.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Täysi valikoima sellulaatuja

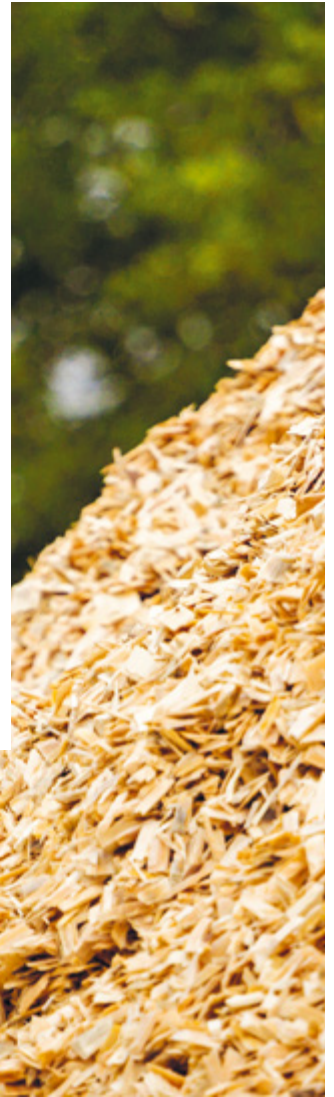
Sellu on erinomainen raaka-aine: se on valmistettu vastuullisesti uusiutuvista raaka-aineista, ja sillä on monenlaisia loppukäyttösovelluksia. Tarjoamme revinnäissellua hygieniasovelluksiin, liukosellua tekstiili- ja elintarviketeollisuuksille ja paperisellua pehmopaperin, paperin ja kartongin valmistukseen.

Taloudellinen tulos:
Biomaterials

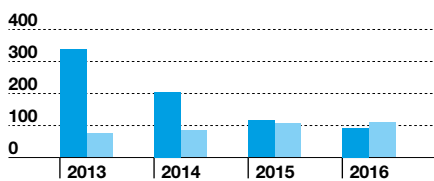
8,5 %

Operatiivinen ROOC
(Tavoite: >15 %)

Investoinnit ja poistot

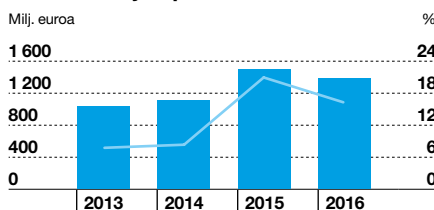
Milj. euroa

- Investoinnit
- Poistot ja arvonalentumiset

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Milj. euroa

- Liikevaihto
- Operatiivinen liike-tulos, %

Biomaterials-divisioonan liikevaihto laski 7 % edellisvuodesta ja oli 1 376 (1 484) milj. euroa. Liikevaihdon pieneneminen johtui lehtipuu-sellun myyntihintojen merkittävästä laskusta ja havupuusellun hintojen laskusta.

Operatiivinen liike-tulos laski 28 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 224 (313) milj. euroa. Lasku johtui pääasiassa lehtipuu- ja havupuusellujen myyntihintojen laskusta paikallisissa valuutoissa ja kiinteiden kustannusten kasvusta innovaatiotoimintaan tehtyjen investointien seurauksena. Valuuttakursseilla oli positiivinen vaikutus operatiiviseen liike-tulokseen.

Tunnusluvut

Milj. euroa	2016	2015	2014
Liikevaihto	1 376	1 484	1 104
Operatiivinen liike-tulos	224	313	89
Operatiivinen ROOC	8,5 %	12,4 %	3,9 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	419	385	136
Rahavirta investointien jälkeen	278	187	-108
Henkilöstö keskimäärin	1 797	1 655	1 569
Sellutoimitukset, 1 000 tonnia	2 508	2 499	2 076

[Stora Enso lyhyesti](#)[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)[Kuinka luomme arvoa](#)[Toimitusjohtajan katsaus](#)[Megatrendit](#)[Strategia](#)[Innovaatiot](#)[Divisioonat](#)[Henkilöstö ja johtajuus](#)[Stora Enso veronmaksajana](#)[Riskienhallinta](#)[Hallitus](#)[Johtoryhmä](#)[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Design ja vastuullisuus kohtaavat

Pohjoismainen Filippa K -muotibrändi edustaa kestävää yksinkertaisuutta: vaatteita, jotka kestävät pitkään. Filippa K haluaa edistää vastuullista designia ja on siksi aloittanut yhteistyön Stora Enson kanssa. Yhteistyön tavoitteena on luoda syvempää ymmärrystä kuitupohjaisten tekstiilien arvoketjuista.

”Aiomme siirtyä kiertotalouteen ja käyttää ainoastaan uusiutuvia materiaaleja. Stora Enson kanssa tekemämme yhteistyön tavoitteena on kääntää huomio tekstiilin matkaan raaka-aineesta valmisvaatteeksi”, kertoo Filippa K:n vastuullisuusjohtaja **Elin Larsson**. ”Yhdessä tutkimme, miten tekstiilin koko arvoketju voi olla kestävä.”

Kiertodesignkonseptin avulla Filippa K pyrkii minimoimaan liiketoimintansa haitalliset vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan.

”Tarkoituksenamme on, että vuoteen 2030 mennessä koko kokoelmamme on vastuullisesti tuotettu. Tärkeä osa tätä muutosta on käyttää yhtenä materiaalina täysin jäljitettävää ja kestävää viskoosia.”

Stora Enso pyrkii lisäämään liukosellun kysyntää kestävässä raaka-aineena tekstiiliteollisuudessa. Yhteistyö Filippa K:n kanssa tukee tätä tavoitetta varmistamalla, että selluloosapohjaiset kuidut ovat aidosti vastuullinen vaihtoehto.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Wood Products

Wood Products -divisioonan tavoitteena on olla johtava puurakentamisen ratkaisujen tarjoaja sekä edelläkävijä innovatiivisissa puupohjaisissa ratkaisuissa. Tuotevalikoima kattaa massiivipuuelementit ja puukomponentit kaupunkirakentamiseen. Tarjontaan kuuluu myös laaja sahatavaravalikoima sekä pelletit kestävään lämmitykseen.

Tuotteet

- Ristiinliimattu puu (CLT)
- LVL-viilupu
- Rakennuspalkit ja pilarit, KVH
- Teollisuuden komponentit
- Perinteinen sahatavara
- Pelletit
- Rakennuskomponentit
- Rakennusratkaisut

Kilpailuedut

- Laaja ja monipuolinen tuotevalikoima
- Oma globaali myynti- ja jakeluverkosto asiakkaiden palvelemiseksi
- Kehittynyt asiakaspalvelu
- Laaja tuotantoverkosto: yli 20 tuotantolaitosta kymmenessä maassa
- Alan johtaja sähköisissä liiketoimintaratkaisuissa
- Tehokas toimitusketju metsästä asiakkaalle asti
- Vastuullisuus koko toimitusketjussa

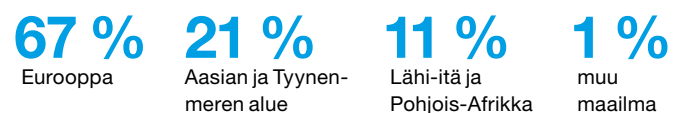
Wood Products -divisioonan tarjoamat ratkaisut vastaavat korkeisiin turvallisuus-, laatu-, muotoilu- ja vastuullisuusvaatimukseen.

● Tuotantoyksiköt

Wood Products -divisioona toimii maailmanlaajuisesti, ja sillä on yli 20 tuotantolaitosta Euroopassa.

Liikevaihto kohteen mukaan

[Stora Enso lyhyesti](#)[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)[Kuinka luomme arvoa](#)[Toimitusjohtajan katsaus](#)[Megatrendit](#)[Strategia](#)[Innovaatiot](#)[Divisioonat](#)[Henkilöstö ja johtajuus](#)[Stora Enso veronmaksajana](#)[Riskienhallinta](#)[Hallitus](#)[Johtoryhmä](#)[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Jari Suominen
johtaja, Wood Products -divisioona

Puu on tulevaisuudessa lyömätön rakennusmateriaali, koska puiset rakennukset toimivat puuhun sitoutuneen hiilidioksidin ansiosta hiilivarastoina. Uudet rakennuskomponentti- ja -ratkaisuinnovaatiomme mahdollistavat jopa 12-kerroksisten talojen rakentamisen kokonaan puusta.

Strategia

Perinteinen sahatavara ja lisäarvotuotteet

Wood Products -divisioona haluaa olla johtava innovatiivisten puupohjaisten ratkaisujen tarjoaja. Strategia perustuu kustannuskilpailukykyisen perinteisen sahatavaran ja lisäarvotuotteiden integroituun tuotantoon. Tavoitteena on kasvaa niillä liiketoiminta-alueilla, joilla divisioonalla on vahva ja kestävä markkina-asema, korkea kannattavuus ja tilaa erilaistumiselle.

Uudet innovatiiviset massiivipuuelementtiratkaisut ovat mahdollistaneet puun käytön uusissa rakentamisen kohteissa, joissa on perinteisesti käytetty pääasiassa betonia ja terästä. Wood Products -divisioona pyrkii aktiivisesti kehittämään puurakentamisen ekosysteemiä ja kasvattamaan markkinaosuuksia kilpailevilta materiaaleilta. Building Solutions -liiketoimintayksikön tehtävänä on tukea asiakkaita ja kumppaneita jakamalla tietoa puutuotteidemme käyttömahdollisuuksista ja edistämällä puun käyttöä rakennusmateriaalina.

Kilpailutilanne

Pirstaleiset markkinat tarjoavat mahdollisuuksia

Wood Products -divisioonalla on hyvät edellytykset hyödyntää tämänhetkisten megatrendien, kuten kaupungistumisen, vastuullisuustietoisuuden ja digitalisaation, tarjoamat kasvumahdollisuudet. Pirstaleiset markkinat tarjoavat Stora Enson kaltaiselle vahvalle toimijalle ainutlaatuisen mahdollisuuden asemoitua kilpailijoihin nähden. Alan suhteellisen matala teknisen kehityksen taso tarjoaa mahdollisuuksia erottautua suurempana tuottajana ja investoida pitkän aikavälin kehitystyöhön, kuten digitalisaatioon.

Wood Products -divisioonan maailmanlaajuinen myyntiverkosto ja laaja tuotevalikoima ovat kilpailuetu globaaleilla markkinoilla. Erottaudumme muista myös innovatiivisilla lisäarvopalveluilla, integroiduilla jakelukeskuksilla, rakennusratkaisuilla ja rakennuskomponenteilla sekä sähköisillä liiketoimintaratkaisulla, jotka tukevat liikevaihdon kasvua kaikissa tuotesegmenteissä.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)
Divisioonat: Wood Products **44**

01

Kehitys

Painopiste

Saavutukset vuonna 2016

- Varkauden LVL-viilupuun tuotantolinjan valmistuminen ja tuotannon käynnistyminen
- Building Systems by Stora Enso -konsepti lanseerattiin kuudella valitulla markkina-alueella
- Lisäarvoa asiakkaille vastuullisilla, sertifioituilla tuotteilla ja toiminnolla
- Modernisoidun Murów'n tehtaan avajaiset
- Vahva kasvu Building Components and Systems -liiketoimintayksikössä

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2017

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Erilaistuminen palvelujen kautta
- Nykyisten tuotantolaitosten potentiaalin hyödyntäminen
- Toimitusketjun parantaminen metsästä asiakkaalle digitalisaation avulla
- Puutukin kannattavuuden maksimointi

Building Systemsin ja eBusiness-ratkaisujen kaltaiset palvelut tarjoavat lisäarvoa asiakkaillemme.

Innovaatio

Kasvua haetaan digitalisaation kautta

Wood Products -divisioona jatkaa sähköisten liiketoimintaprosessien kehittämistä. Tavoitteena on kehittyä digitalisaatiossa toimialan johtavasta toimijasta maailmanluokan tasolle kaikkien teollisuusalojen keskuudessa. Digitalisaatio on tärkeä työkalu, jolla voidaan optimoida prosesseja ja tehostaa koko arvoketjun toimintaa. Se auttaa kuluttajien käyttäytymisen ja trendien seuraamisessa ja sitä kautta myynnin kasvattamisessa. Lisäksi digitalisaatio mahdollistaa esimerkiksi suunnitteluohjelma Calculatixin ja MySupply-verkkokaupan kaltaisten uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämisen.

Muutos on käynnissä

LVL:n, CLT:n ja perinteisen sahatavaran tuotannon kehittäminen

LVL-viilupuun valmistus Varkauden tehtaan uudella tuotantolinjalla alkoi kesäkuussa. Uusi LVL-linja vastaa korkealaatuisten ja vastuullisten rakennuskomponenttien kasvavaan tarpeeseen.

Stora Enso myi esivalmistettuja puisia asuntomoduuleja valmistavan Hartolan tehtaan ja aloitti kumppanuuden tehtaan ostajan Pyhännän Rakennustuote Oy:n kanssa. Stora Enso tuottaa edelleen ostajalle massiivipuista rakennusmateriaaleja perinteisestä sahatavaraista ristiinliimatun puun (CLT) ja viilupuun (LVL) kaltaisiin jatkojalostettuihin tuotteisiin.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

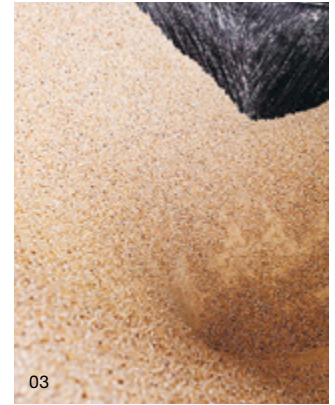
Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

02

03

- 01 Varkauden uusi LVL-linja, joka on vuosikapasiteetiltaan noin 100 000 m³, vahvistaa Stora Enson asemaa globaalina korkealaatuisten puurakennuselementtien tarjoajana.
- 02 Stora Enson moduulelementeistä rakennetut monikerroksiset puutalot Eskolantiellä Helsingissä voittivat pohjoismaisen talonrakennuskilpailun, jonka järjesti Housing Nordic (NBO).
- 03 Näpin, Imaveren ja Nebolchin sahoille myönnettiin vuonna 2016 ensimmäisinä Stora Enson tehtaina Sustainable Biomass Partnership (SBP) -sertifikaatti pellettien tuotannosta.

Mielestäni on rohkaisevaa, että Stora Enson kaltainen suuri yhtiö sitoutuu Building Systems by Stora Enso -palvelukonseptinsa kautta niin vahvasti puurakentamiseen ja antaa työkalun ja yksityiskohtaiset ohjeet kaikkien käyttöön. Puurakentamisen puolella on selvästi tarvetta avata markkinoita. Kun puumateriaali tulee tutummaksi suurelle yleisölle, suunnittelijat ja rakennuttajat oppivat käyttämään sitä. Tämä on tärkeä askel koko alalle.

Santeri Lipasti
arkkitehti,
Huttunen-Lipasti-Pakkanen Oy

Stora Enso aloitti kannattavuus selvityksen, jolla kartoitetaan ristiinliimatun puun (CLT) tuotantoyksikön rakentamista yhtiön Gruvön tehtaan yhteyteen Ruotsissa. Laajennus lisääisi vuotuista CLT-kapasiteettia noin 75 000 kuutiometriä, mikä tukisi tavoitettamme kasvattaa markkinaosuuttamme uusiutumattomilta materiaaleilta rakennussektorilla. Selvitys valmistuu kevään 2017 aikana.

Stora Enso lanseerasi keväällä 2016 Building Systems by Stora Enso -palvelukonseptin Keski-Euroopassa. Pohjoismaissa lanseeraus tapahtui vuoden 2016 toisella vuosipuoliskolla. Ensimmäistä kertaa puuteollisuudella on saatavilla kattava arkkitehtoninen ohje ja puurakennusjärjestelmien kuvaus, jotka tähtäävät puun käytön lisäämiseen rakennusmateriaalina. Rakennusratkaisu auttaa käyttäjää ymmärtämään puun käyttömahdollisuuksia ja löytämään puurakentamisessa toimivia ratkaisuja. Lisäksi käyttäjä saa halutessaan tukea koko rakennushankkeen ajan.

Puolassa sijaitsevan Murów'n sahan modernisointi saatiin päätökseen syyskuussa. Modernisoidun sahan avulla Wood Products voi vastata kaupunkirakentamisen kasvuun ja palvella paremmin asiakkaita Keski- ja Itä-Euroopan markkinoilla. Murów'n saha mahdollistaa myös tarjontamme vahvistamisen valituilla globaaleilla markkinoilla. Modernisointi nostaa sahan vuotuisen kapasiteetin 70 000:sta 400 000 kuutiometriin.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

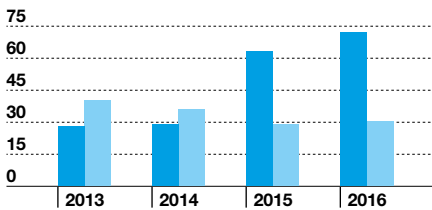
Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Investoinnit ja poistot

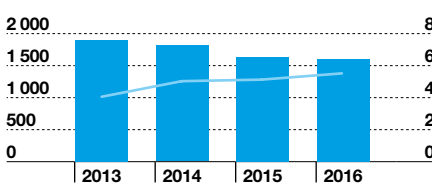
Milj. euroa

- Investoinnit
- Poistot ja arvonalentumiset

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

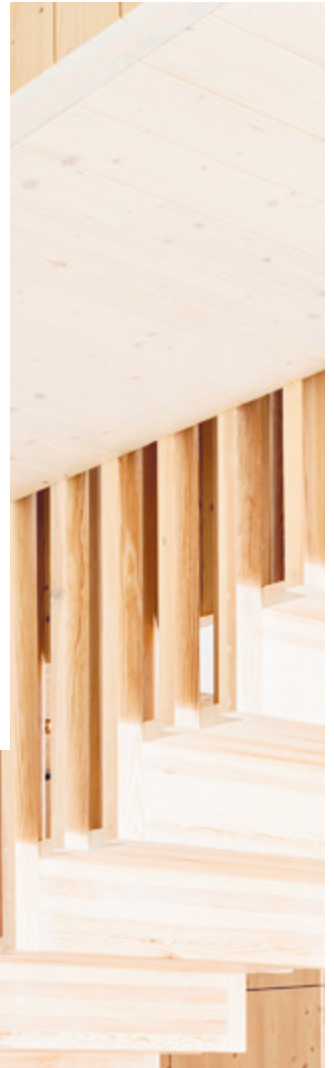
Milj. euroa

- Liikevaihto
- Operatiivinen liike-tulos, %

16,8 %
Operatiivinen ROOC
(Tavoite: >18 %)

PEFC®-sertifioitua CLT:tä Stora Ensolta

Seinäjoella sijaitsevalle Mäihä-puukerros-talolle on myönnetty Pohjoismaiden ensimmäinen projektisertifikaatti PEFC:ltä, joka on maailman suurin metsien ja puutuotteiden sertifiointijärjestelmä. Mäihän CLT-moduulien raaka-aineena on käytetty 990 m³ puuta, josta on rakennettu muun muassa talon runko, ulkoseinät ja muut rakenteet sekä kiinteä sisustus ja sisätilat.

Wood Products -divisioonan liikevaihto oli 1 595 (1 603) milj. euroa eli 8 milj. euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Lasku johtui pääasiassa päätöksestä pienentää välitystuotemyynnin volyyymiä. Rakennuskomponenttien myynti kasvoi 15 %.

Operatiivinen liike-tulos kasvoi 9 % edellisvuodesta ja oli 88 (81) milj. euroa. Omien tuotteiden volyymien kasvulla ja pienikatteisen välitystuotemyynnin volyymien laskulla oli myönteinen vaikutus operatiiviseen liike-tulokseen. Kiinteiden kustannusten nousulla uusien investointien käyttöönoton myötä, pääasiassa Murówin sahalla ja Varkauden LVL-viilupuutehtaalla, oli negatiivinen vaikutus operatiiviseen liike-tulokseen.

Tunnusluvut

Milj. euroa	2016	2015	2014
Liikevaihto	1 595	1 603	1 779
Operatiivinen liike-tulos	88	81	89
Operatiivinen ROOC	16,8 %	15,7 %	17,3 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	142	118	86
Rahavirta investointien jälkeen	75	59	58
Henkilöstö keskimäärin	3 937	3 824	4 046
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	4 643	4 334	4 493

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Puukauppaa vuorokauden ympäri

Stora Enson kehittämä MySupply on puutuotteiden verkkokauppa, joka näyttää reaaliaikaisesti tuotteen saatavuuden sekä hinta- ja toimitustiedot. Lisäksi siinä on kuorman optimointitoiminto. Tavoitteena on virtaviivaistaa tilausprosessia, säästää aikaa sekä helpottaa asiakkaiden ja Stora Enson myyntitiimin toimintaa.

”MySupplyn kautta voi tehdä tilauksen milloin ja mistä tahansa. Varastotilanne näkyy reaaliaikaisesti”, sanoo **Greg Pickett**, Ison-Britannian myyntipäällikkö. ”Helppo navigointi ja automaatio nopeuttavat tilaamista ja parantavat palvelun näyttämiä tietoja. Tilauksen hoitaminen joustavasti milloin ja mistä tahansa on iso etu.”

Tietokoneella, tabletilla tai matkapuhelimella käytävissä oleva palvelu lähettää asiakkaalle välittömästi tilausvahvistuksen ja pakkauslistan. Näin asiakas näkee heti tarkan toimitussisällön ja tilauksen arvon. Kuorman optimointitoiminto näyttää 3D-kuorma-auton avulla, kuinka esimerkiksi sahatavarapaketit saadaan sopimaan tarpeen mukaan joko yhteen tai useampaan kuormaan.

Duncan Rossall, GE Robinsonin kaupallinen johtaja Salfordissa Isossa-Britanniassa, on erittäin tyytyväinen MySupply-palveluun. ”Arvostamme sitä, että varastotilanteen voi nähdä reaaliaikaisesti. Sovellus on myös erittäin helppokäyttöinen ja intuitiivinen. Se on auttanut meitä tehostamaan toimintojamme. Virtuaalikuorma-auto on mahtava idea.”

MySupply-palvelua testattiin Australiassa, ja palvelun parannettu versio lanseerattiin Isossa-Britanniassa. Vain kolmen kuukauden jälkeen yli 50 % Ison-Britannian tilauksista tehtiin MySupplyn kautta. Tarkoituksena on laajentaa palvelu myös muille markkinoille.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

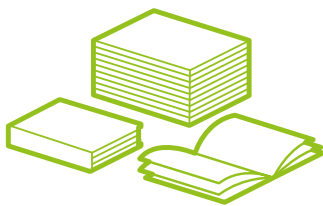
Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Paper

Stora Enso on Euroopan toiseksi suurin paperintuottaja, jolla on vakiintunut asiakaskunta ja laaja tuotevalikoima painetun viestinnän tarpeisiin ja toimistokäyttöön. Asiakkaat hyötyvät Stora Enson laajasta sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettujen paperien valikoimasta ja vahvasta kokemuksesta, osaamisesta ja asiakastuesta.

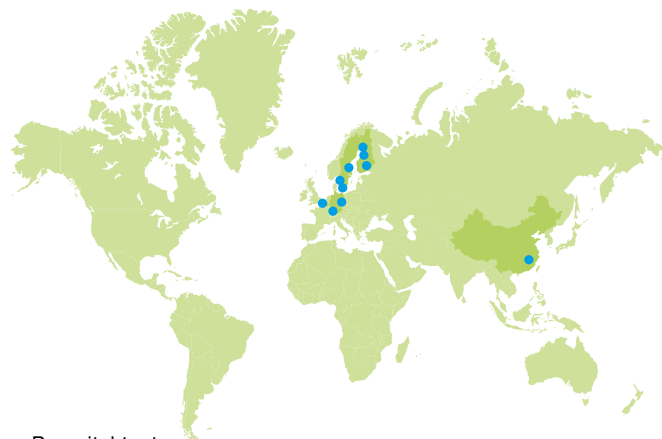
Tuotteet

- Sanomalehti- ja kirjapaperit
- Päälystämättömät aikakauslehtipaperit (SC)
- Päälystetyt paperit
- Toimistopaperit
- Tekninen asiakaspalvelu ja tukipalvelut
- Toimitusketju- ja vastuullisuusosaaminen
- Sähköiset palvelut

Kilpailuedut

- Kilpailukykyinen tuotanto ja tehokas toimitusketju
- Ensi- ja kierrätyskuidun saatavuus
- Integroitu sellu, ylijäämäenergian tehokas hyödyntäminen
- Pitkäaikaiset asiakassuhteet
- Oma myyntiverkosto
- Tuotteita pidemmälle ulottuva innovaatio
- Lähes 90 % paperibrändeistä saanut ympäristömerkin

Haluamme olla eturivin paperinvalmistaja – ja kilpailijoitamme parempia operatiivisessa osaamisessa, asiakkaiden tarpeiden ymmärtämisessä ja kannattavuudessa.

● Paperitehtaat

Stora Ensolla on 19 tuotantolinjaa yhdeksällä tehtaalla Euroopassa ja yksi paperikone Kiinassa.

Liikevaihto kohteen mukaan

81 %
Eurooppa

9 %
Aasian ja Tyynenmeren alue

4 %
Latinalainen Amerikka

6 %
muu maailma

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Kati ter Horst
johtaja, Paper-divisioona

Paperi on houkutteleva media viestinnälle, oppimiselle ja luovalle ilmaisulle. Uskomme paperin voimaan ja painetun ja digitaalisen viestinnän yhteisöön. Pyrimme varmistamaan, että tuemme asiakkaitamme heidän liiketoimintansa haasteissaan ja mahdollisuuksissaan.

Strategia

Operatiivinen tehokkuus ja tiivis yhteistyö avainasiakkaiden kanssa

Paper-divisioonan tavoitteena on olla alansa paras. Se pyrkii vastaamaan kilpailijoita paremmin asiakkaiden tarpeisiin sekä parantamaan operatiivista tehokkuutta ja kannattavuutta. Paperin kysyntä Euroopassa laskee ja kilpailu kovenee. Paper-divisioona tekee tiivistä yhteistyötä avainasiakkaiden kanssa ja pyrkii parantamaan kilpailukykyään laskemalla kustannuksia ja parantamalla tehokkuutta ja prosesseja kaikissa toiminnoissaan.

Eri paperilaatujen loppukäyttötarkoitusten rajat hälvenevät, joten tuote-segmenttistrategioita ja tuotevalikoimaa arvioidaan säännöllisesti kannattavuuden maksimoimiseksi ja markkinoiden tarpeisiin vastaamiseksi. Paper-divisioonan uusien tehokkaampien toimitusketjun hallintaprosessien tavoitteena on varmistaa luotettavat ja nopeammat toimitukset. Verkkokaupan ja muiden uusien palvelujen avulla tehostetaan työskentelyä ja kehitetään uusia liiketoimintamalleja. Divisioonan tavoitteena on myös saada uusia asiakkaita ja uutta liiketoimintaa tarjoamalla erikoispalveluja ja vahvistamalla myyntiprosesseja ja -osaamista.

Kilpailutilanne

Mainoslehtiset ja katalogit erittäin tehokkaita vähittäis- ja verkkokaupassa

Digitalisaatio muuttaa markkinoiden rakennetta ja vaikuttaa paperin kysyntään. Digitaalisen median lisääntyvä käyttö laskee erityisesti sanomalehtipaperin kysyntää. Tablettien kaltaiset uudet laitteet taas vaikuttavat aikakauslehtien ja kirjojen kysyntään. Painettu ja digitaalinen viestintä elävät kuitenkin rinta rinnan ja tukevat toinen toisiaan. Mainonnassa erityyppiset mainoslehtiset ja katalogit koetaan edelleen tehokkaana tapana saada kuluttajat liikkeisiin tai verkkokauppoihin. Myös verkkokauppiat julkaisevat asiakaslehtiä ja perustavat fyysisiä myyntipaikkoja parantaakseen asiakaskokemusta.

Tulostuspaperi myy suhteellisen hyvin, koska ihmiset tulostavat edelleen sekä toimistoissa että kotona. Digitaalisten teknologioiden kehittyminen avaa myös mahdollisuuksia uusille kustannustehokkaille painomenetelmille ja tilauspalveluille.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

01

02

- 01** Stora Enso pyrkii jatkuvasti parantamaan operatiivista tehokkuuttaan ja suoritusaan.
- 02** Yli 90 % paperibrändeistämme on saanut yhden tai useamman ympäristömerkin. MultiCopy Originalin valmistus ei aiheuta lainkaan hiilidioksidipäästöjä fossiilisista polttoaineista.
- 03** Tuotevalikoimamme kattaa sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistetut paperit: päällystämättömät aikakauslehti-, sanomalehti- ja kirjapaperit sekä päällystetyt paperit ja toimistotuotteet.

Kehitys

Painopiste

Saavutukset vuonna 2016

- Selkeästi parempi kannattavuus alhaisempien muuttuvien ja kiinteiden kustannusten ansiosta sekä vakaa liikevaihto ilman rakennemuutoksia
- Ydinliiketoimintaan kuulumattomien toimintojen myynti
- Vahva rahavirta, parempi tuottavuus
- Toimistopaperitarjonnan onnistunut optimointi Veitsiluodon ja Nymöllan tehtailla, sen jälkeen kun Varkauden paperikone muunnettiin kraftlainerkoneeksi

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2017

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Kilpailukyvyyn parantaminen asiakkaiden tarpeisiin sopivilla tuotteilla, kustannustehokkuudella ja korkealla kapasiteetinkäyttöasteella
- Toimitusketjun tehostaminen digitalisaation ja automaation avulla
- Uusien liiketoimintamallien ja palveluvalikoiman kehittäminen
- Vastuullisuuden nostaminen kilpailueduksi
- Operatiivinen osaaminen

Lisäämme kilpailukykyä operatiivisella osaamisella ja tarkoitukseensa sopivilla, räätälöidyillä tuotteilla ja palveluilla.

Innovaatio

Työkalupakki ohjaa tehtaita jäseneltyyn innovaatiotyöhön

Paper-divisioonan innovaatiotyössä keskitytään uusiin tai parannettuihin tuotteisiin, uusiin liiketoimintamalleihin ja palveluihin sekä operatiiviseen osaamiseen. Tuotekehitystyössä keskitytään parantamaan tuotteiden laatua, mutta tavoitteena on myös pitää tuotantokustannukset kurissa. Lisäksi tutkitaan mahdollisuuksia parantaa toimintojen energiatehokkuutta ja tuottavuutta. Tehtaita autetaan jäsentämään paremmin innovaatiotyötään luomalla ja edistämällä tätä tukevaa innovaatiokulttuuria.

Paper-divisioonan toiminnan tehostamista jatketaan. Tavoitteena on maksimoida käyntiasteet ja virtaviivaistaa toimintoja. Parhaiden tehtaidemme prosesseja tehostetaan "mallitehdas"-konseptin avulla.

Muutos on käynnissä

Yritysmyyntien jälkeen keskitymme ydinliiketoimintaan

Stora Enso jatkoi vuonna 2016 ydinliiketoimintaan kuulumattomien omaisuusserien myyntiä. Brasiliassa sijaitsevan aikakauslehtipaperia tuottavan Arapotin tehtaan myynti chileiläiselle Papeles Bio Bionne saatiin päätökseen maaliskuussa.

Päällystettyä aikakauslehtipaperia valmistava Kabelin tehdas Saksassa myytiin Hagen-Kabel Pulp & Paper GmbH:lle. Päällystetyn aikakauslehtipaperin valmistus jatkuu NovaPress-brändillä Veitsiluodon tehtaalla. Stora Enso myi Suzhoun tehdasalueen Kiinassa Suzhoun kaupungin National New & Hi-tech Industrial

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Belgiassa Volvo Carsin ja Stora Enson Gentin tehtaiden välille avatun uusiutuvan energian putken ansiosta meidän on nyt mahdollista vähentää hiilidioksidipäästöjämme ja energiakustannuksiamme käyttämällä merkittävästi vähemmän fossiilisia polttoaineita lämmitykseen. Yhteistyö tukee pyrkimyksiämme parantaa sisäistä tehokkuuttamme ja edistää vastuullisuutta, niin valmistamissamme autoissa kuin tuotantoprosesseissamme.

Eric Van Landeghem
toimitusjohtaja, Volvo Car Gent

Development (SND) -erityistalousalueen paikallishallinnolle, joka suunnittelee muuttavansa tehdasalueen teollisesta käytöstä muuhun käyttöön. Paperin tuotanto lakkasi kesäkuussa.

Stora Enso investoi 13 miljoonaa euroa Veitsiluodon sellutehtaan jätevesipäästöjen vähentämiseen sekä kannattavuuden ja energiatehokkuuden parantamiseen. Investoinnilla on positiivinen vaikutus myös sellun laatuun ja tuotannon tasaisuuteen.

Stora Enso ja Volvo Cars avasivat uuden kuumavesiputken tehtaidensa välillä Belgian Gentissä. Neljän kilometrin mittainen putki kuljettaa uusiutuvalla energialla kuumennettua vettä Stora Enson paperitehtaalta Volvon Langerbruggen tehtaalle, jossa sillä lämmitetään rakennuksia ja maalaukoppeja. Volvon tehtaan vuosittaiset hiilidioksidipäästöt laskevat tämän ansiosta 40 prosenttia.

Paper-divisioonan toimintoja on järjestetty uudelleen viime vuosina. Stora Enso pyrkii luomaan divisioonalle mahdollisimman hyvät edellytykset kilpailla markkinoilla kasvavista kustannuspaineista ja kysynnän laskusta huolimatta. Vuonna 2016 käynnistettiin sisäinen hanke, jonka tavoitteena on löytää paperiliiketoiminnalle parhaat olosuhteet pysyä mahdollisimman tehokkaana tulevaisuudessa.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

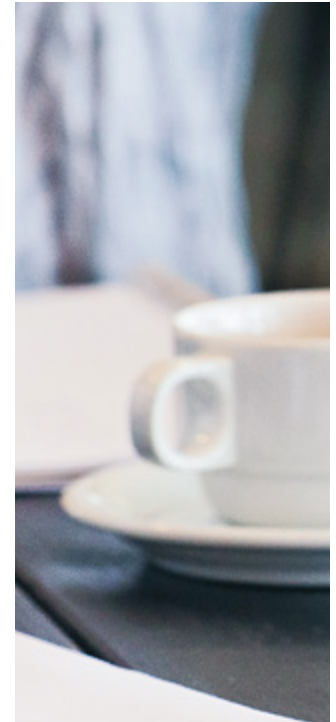
**Uutta vuonna 2016:
Prima Super G**

Uusi paperilaatu Prima Super G on kevyt päällystämätön heatset-painopaperi. Kiiltäväpintaista ja tasaista Prima Super G -paperia valmistetaan Kvarnsvedenin tehtaalla. Se sopii erityisesti mainoslehtisiin, lisälehtiin, esitteisiin ja aikakauslehtiin.

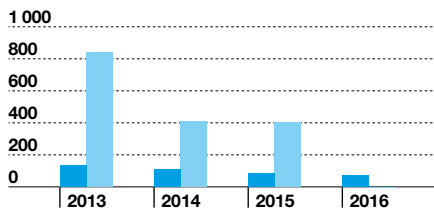
8,5 %

Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto (Tavoite: >7 %)

Investoinnit ja poistot

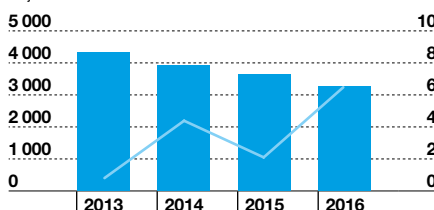
Milj. euroa

- Investoinnit
- Poistot ja arvonalentumiset

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Milj. euroa

- Liikevaihto
- Operatiivinen liike-tulos, %

Paper-divisioonan liikevaihto laski 11 % edellisvuodesta ja oli 3 245 (3 630) milj. euroa. Lasku johtui uudelleenjärjestelystä ja yritysmuutoksista. Stora Enso myi Arapotin paperitehtaan Brasiliassa loppuvuodesta 2015, ja myynti saatiin päätökseen maaliskuussa 2016. Kiinassa sijaitsevan Suzhoun tehdasalueen myynti julkistettiin ja paperintuotanto päättyi kesäkuussa 2016. Saksassa sijaitsevan aikakauslehtipaperia tuottavan Kabelin tehtaan myynti saatiin päätökseen syyskuussa 2016. Elokuussa 2015 paperintuotanto päättyi Varkauden hienopaperitehtaalla, joka muunnettiin kraftlaineritehtaaksi.

Operatiivinen liiketulos kasvoi 174 % edellisvuodesta ja oli 211 (77) milj. euroa. Kasvu johtui muuttuvien kustannusten laskusta ja kiinteiden kustannusten hallinnan tehostamisesta. Valuuttavaikutuksella ja suojaustuloksella oli positiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen.

Tunnusluvut

Milj. euroa	2016	2015	2014
Liikevaihto	3 245	3 630	3 912
Operatiivinen liike-tulos	211	77	172
Operatiivinen ROOC	19,4 %	5,5 %	9,4 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	351	286	354
Rahavirta investointien jälkeen	277	201	243
Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto	8,5 %	5,5 %	6,2 %
Henkilöstö keskimäärin	5 786	6 810	7 700
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	5 141	5 778	6 006

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Painetun viestin voima vähittäiskaupassa

Düsseldorfista lähtöisin oleva METRO GROUP on kansainvälinen tukku- ja vähittäiskauppakonserni, jolla on noin 220 000 työntekijää ympäri maailman. Liiketoiminta käsittää itsepalvelutukku- ja vähittäiskaupan kansainvälisen johtajan METRO/MAKRO Cash & Carryn, Euroopan johtavan kuluttajaelektronikkavähittäiskaupan Media Markt and Saturnin sekä Real-hypermarketit.

”Vuosittain 144 miljardia A4-arkkia mainosmateriaalejamme tuotetaan maailmanlaajuisesti käyttämällä keskitetyn paperinhankintayksikkömme ostamia 200 000 tonnia paperia”, kertoo Strategic Paper Sourcing -divisioonan johtaja **Heidi Stockum** METRO GROUP Advertisingilta. ”Stora Enson asiakaskeksyys, paperituotteiden laatu, toimitustarkkuus ja vastuullisuus ovat olleet avainasemassa pitkäaikaiselle ja menestyksellään liike-toimintakumppanuudellemme.”

METRO GROUP Advertising palvelee METRO GROUPIA 28 maassa sisäisesti sekä ulkoisia asiakkaita toimitusketjussa mainosmateriaalien tuotannossa ja jakelussa, sekä painetuissa että digitaalisissa formaateissa.

”Resurssien ja ilmaston suojele ovat tärkeitä meille ja asiakkaillemme”, Stockum sanoo. ”Vastuullisuus lähtee paperinhankinnastamme – kierrätysprosessista globaaleihin metsäsertifiointeihin. Asiakkaamme hyötyvät syvästä asiantuntemuksestamme ilmaston suojeleutavoitteissaan ja jatkuvissa pyrkimyksissään hiilijalanjälkensä pienentämiseksi.”

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Henkilöstö ja johtajuus

Motivoituneet työntekijät ja jäsenellyt prosessit ovat keskeisiä Stora Enson kannattavan kasvun strategialle. Henkilöstöä ja johtajuutta kehitetään jatkuvasti linjassa arvojemme Johda ja Toimi oikein kanssa.

Sitoutuminen johtajuuteen voimakkaimpana suoritusta ja onnistumisen kulttuuria edistävänä tekijänä on olennainen osa Stora Enson henkilöstöstrategiaa, jossa keskitytään myös henkilöstösuunnitteluun ja työnantajaimagoon, ohjaukseen ja sitouttamiseen, HR-palveluihin sekä työterveyteen ja -turvallisuuteen. Investoinnit johtajuuteen keskittyvät johtajuusteemoihin, joita ovat asiakkaiden tarpeet, liiketoiminnan ymmärrys, ihmisten johtaminen, innostaminen ja motivointi sekä oikein toimiminen.

Kasvua tukevat ohjelmat ja työkalut

Stora Enso on edistänyt onnistumisen kulttuuria monin tavoin. Johtajuusinvestointien ansiosta jokainen esimies voi osallistua Lead through People -ohjelmaan parantaakseen omia johtamistaitojaan ja tukeakseen mahdollisimman hyvin tiiminsä suoritustasoa. Työkalut, kuten 360°-valmennus ja kehittämiskeskukset auttavat esimiehiä ja osallistujia parantamaan johtajuuttaan ja kehittymään ammatillisissa rooleissaan.

Stora Enso tukee muutosmatkaansa kouluttamalla muutosagentteja Pathfinders-, Pathbuilders- ja Pathbreakers-ohjelmissa. Kaikissa ohjelmissa tiimit ovat pohtineet johtoryhmälle esitettäviä ratkaisuehdotuksia todellisiin liiketoimintatapauksiin. GROW Global Trainee Programme -ohjelmassa nuoret lahjakkuudet saavat mahdollisuuden oppia liiketoimintaprojektien parissa. Commercial Excellence Programme -ohjelmassa keskitytään parantamaan arvonluontia asiakkaille lisäämällä arvolutapauksiin, myynninhallintaan ja myyntijohtajuuteen liittyvää osaamista.

Johtajuuden kehittämisen lisäksi panostamme edelleen vahvasti työturvallisuuteen, liiketoiminnan eettisyyteen ja

vastuullisuuteen. Työntekijämme osallistuvat Code of Conduct -toimintaohjeita koskevaan koulutukseen. Lisäksi vahvistamme oikein toimimisen kulttuuria Ethics Ambassador- ja Ethical Spotlights -ohjelmilla.

➔ Lisätietoja näistä aiheista löytyy englanninkielisestä Sustainability Reportista.

Edistyksen mittaaminen maailmanlaajuisella Your Voice -henkilöstökyselyllä

Stora Enson vuosittainen Your Voice -henkilöstökysely suunnataan koko henkilöstölle. Vuonna 2016 kyselyyn vastasi 90 % työntekijöistä. Henkilöstökysely toimii Stora Enson välineenä seurata yhtiön strategian mukaisten kehityskohteiden ja prioriteettien etenemistä sekä esimiehille ja tiimeille työkaluna jatkuvaan työtapojen kehittämiseen.

Kaikki tärkeimmät indeksit osoittivat myönteistä kehitystä vuonna 2016. Kyselytulokset osoittavat, että johtajuuden laatu vaikuttaa esimerkiksi sitoutumiseen ja tiimin tehokkuuteen. Myönteisen kehityssuuntauksen lisäksi kyselyn tärkeimpiä anteja oli tieto siitä, että kyselytulosten aktiivisella työstämisellä on selkeä yhteys työskentelyilmapiirin kohenemiseen.

Johtajuuteen investoiminen

- 5 000 osallistujaa *Lead through People* -ohjelmassa
- 1 900 johtajaa 360°-valmennuksessa
- 141 muutosagenttia *Pathfinders*, *-builders* ja *-breakers*-ohjelmissa
- 48 valmistui *GROW Trainees* -ohjelmasta

Malin Bendz
henkilöstöjohtaja

Investoimalla johtajuuteen luomme sitoutumista, jota tarvitsemme organisaation suorituskyvyn ja muutosmatkan jatkumisen turvaamiseksi. Johtajuusindeksin nousu tavoitetasolle 80 on voimakas signaali siitä, että olemme oikealla tiellä.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

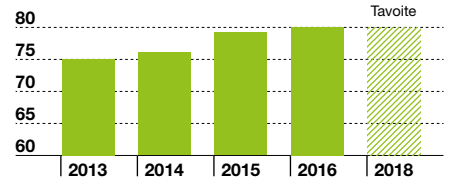
Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

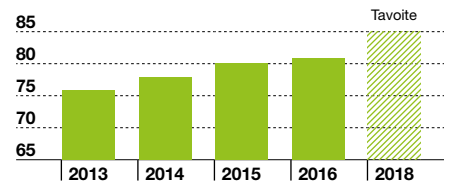

Johtajuus

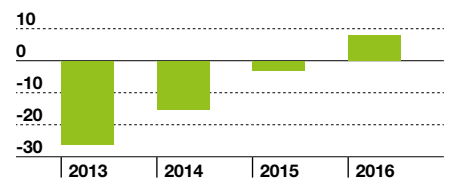
Stora Enso arvioi johtajuuden kehitystä Johtajuusindeksillä, joka saadaan vuosittaisesta henkilöstökyselystä. Indeksi sisältää 16 kysymystä koskien työntekijöiden odotuksia esimiästään kohtaan.

Sitoutuminen

Stora Enso arvioi henkilöstön sitoutumista Engagement-indeksillä, joka saadaan vuosittaisesta henkilöstökyselystä. Indeksi sisältää seitsemän kysymystä koskien työntekijöiden motivaatiota, ylpeyttä ja tavoitteita.

Employee Net Promoter Score

Employee Net Promoter Score mitataan vuosittain Stora Enson henkilöstökyselyn yhteydessä kysymyksellä, kuinka todennäköisesti vastaaja suosittelee Stora Ensoa työpaikkana. Positiivinen luku osoittaa, että enemmistö suosittelee ja negatiivinen luku päinvastaista.

“

Olen onnekas, kun pääsin mukaan Pathbreakers-ohjelmaan. Vierailimme Piilaakson startup-yrityksissä ja divisioonien välinen tiimityö tuovat lisäarvoa ohjelman aikana ja sen jälkeen. Olemme saaneet arvokasta tietoa ideoidemme tueksi. Startup-yritysten on oltava rohkeita ja nopeita – niin myös Stora Enson.

Mari Tarvainen
johtaja, markkinapalvelut ja toimitusketju, Wood Products -divisioona

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Syväasukellus ideointiin

Reconnect on ideointiprosessi, jossa keskitytään nopeuttamaan Stora Enson muutosmatkaa uusiutuvien materiaalien edelläkävijäksi. Vuoden 2016 Reconnect-tapahtumassa Stora Enso esitteli verkkoalustan, jonka kautta kaikki työntekijät voivat lähettää ideoitaan.

Ideoita tuli yhteensä yli 400. Yli 300 osallistujan ryhmä tapasi toukokuussa Reconnect-tapahtumassa Tukholmassa ja työsti niistä lähes 50 projekti-ideaa. Projektitiimit pohtivat, mitä arvoa ideat toisivat tietyille asiakkaille. Lähestymistapa oli asiakaslähtöinen, sillä asiakkailta kyseltiin heidän ajatuksiaan tärkeimmistä haasteista.

Reconnect-tapahtuman jälkeen Stora Enson johtoryhmä valitsi projekti-ideoista viisi projektia, jotka annettiin yhtiön ylemmstä johdosta koostuvan Pathbreakers-tiimin vastuulle. Pathbreakersit tutkivat, arvioivat ja viimeistelivät projektinsa ja lopulta esittelivät ne jatkojalostettuina liiketoiminta-caseina.

Pathbreakers on yksi esimerkki siitä, miten Stora Enso hyödyntää tosielämän projekteja muutosagenttien kouluttamisessa sekä johtajuuden ja osaamisen kehittämisessä. Vuonna 2016 kaksi vuoden 2015 ensimmäisen Pathbreakers-tiimin projekteista eteni investoinneiksi asti.

[Stora Enso lyhyesti](#)[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)[Kuinka luomme arvoa](#)[Toimitusjohtajan katsaus](#)[Megatrendit](#)[Strategia](#)[Innovaatiot](#)[Divisioonat](#)[Henkilöstö ja johtajuus](#)[Stora Enso veronmaksajana](#)[Riskienhallinta](#)[Hallitus](#)[Johtoryhmä](#)[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Stora Enso

veronmaksajana

Stora Enson toiminnot tuottavat verojen muodossa arvoa valtioille eri puolilla maailmaa. Stora Enso maksoi julkisille sektoreille vuonna 2016 yli miljardi euroa, josta 789 miljoonaa euroa oli kerättyjä veroja.

Stora Enso raportoi vapaaehtoisesti valtioille maksamistaan maksuista tärkeimmissä toimintamaissaan, jotta konsernin arvomuodostus olisi mahdollisimman avointa ja läpinäkyvää. Tämä sidosryhmille annettu sitoumus on yhdenmukainen Stora Enson arvojen "Toimi oikein" ja "Johda" sekä tarkoituksen "Toimi ihmisten ja planeetan hyväksi" kanssa.

Stora Enson veropolitiikka

Stora Enso on sitoutunut varmistamaan, että konserni noudattaa voimassa olevia

verolakeja, -sääntöjä ja -määräyksiä kaikilla lainkäyttöalueilla, joilla sillä on liiketoimintaa. Stora Enso noudattaa kansainvälisiä siirtohinnoitteluohteita ja paikallista lainsäädäntöä. Verojen maksamisessa noudatetaan paitsi lakeja ja määräyksiä myös yhtiön arvoja, sillä meille on tärkeää toimia oikein. Pyrimme myös varmistamaan, että verostrategiamme on yhdenmukainen liiketoimintastrategiamme kanssa. Yhtiö harjoittaa verosuunnittelua vain liiketoiminnallisista syistä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki verotusta koskevat päätökset

tehdään kaupallisen toiminnan pohjalta, ja verotus on vain yksi monista tekijöistä, jotka vaikuttavat liiketoimintapäätöksiin.

Stora Ensolla on kuitenkin talouteen liittyviä vastuita yhteisöjä ja sidosryhmiä kohtaan, ja tähän vastuuseen kuuluu verokulujen hallinta. Yhtiö hyödyntääkin kohtuudella valtioiden tarjoamia verokannustimia ja verovapauksia ja toimii suotuisan verokohtelun maissa siinä tapauksessa, että kaupallinen toiminta kyseisissä maissa on järkevää ja merkittävää.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Stora Enso toimii seuraavissa suotuisan verokohtelun maissa:

- Yhteinen toiminto Montes del Plata hallinnoi sellutehdasta Uruguayn erityisalueella.
- Stora Enson kaksi metsäyhtiötä Guangxissa Kiinassa on vapautettu yhteisöverosta ja myynnin arvonnäköverosta, ja teollisuus-yhtiömme voi hyödyntää alennettua verokantaa ensimmäisen 10 toimintavuoden ajan.
- Stora Enso omistaa Luxembourgiin yhden pöytälaatikkoyrityksen, jonka oma pääoma on 3 miljoonaa euroa. Järjestely on jäänne aiemmasta juridisesta rakenteesta.
- Yhtiöllä on liiketoimintaa, pääasiassa myyntipalveluja, Arabiemiirikunnissa, Singaporessa ja Hongkongissa.
- Logistisista ja operatiivisista syistä Brasilian ja Uruguayn yhteisyritysten tuottama sellu myydään Alankomaissa toimivan sellun hankinta- ja myyntiyhtiön kautta.

➔ Lisätietoja: storaenso.com/investors.

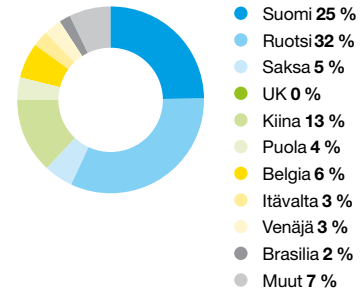
Stora Enso on sitoutunut verotusasioissa avoimuuteen, mihin kuuluu myös yhteydenpito veroviranomaisten ja muiden valtion toimijoiden kanssa. Yhtiö pyrkii työskentelemään myönteisesti, ennakoivasti ja avoimesti veroviranomaisten kanssa kaikkialla maailmassa välttääkseen riita-asiat ja varmistaakseen luottamuksen.

Stora Enson verojalanjälki

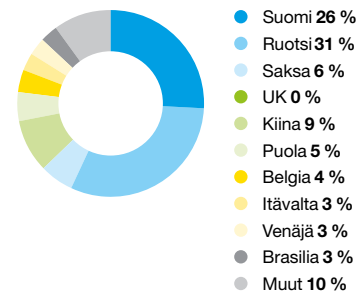
Vuonna 2016 Stora Enso maksoi 1 241 miljoonaa (1 215 milj. vuonna 2015) euroa veroja valtioille, joissa konsernilla on toimintaa. Tästä 452 (423) miljoonaa euroa oli omia veroja (maksettavat verot) ja 789 (792) miljoonaa euroa oli valtioiden puolesta kerättyjä veroja (kerätyt verot).

Maksettavat verot yhteensä

2016

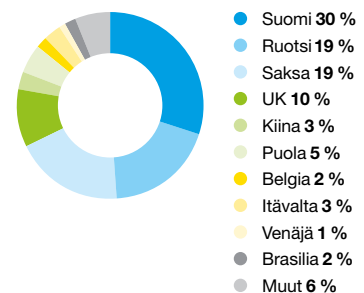

2015

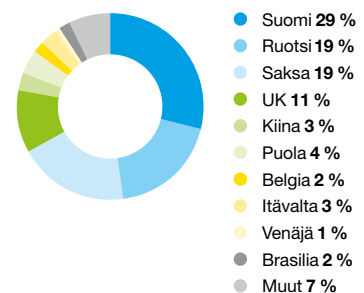

Kerätyt verot yhteensä

2016

2015

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Tärkeimmissä toimintamaissa maksetut verot

31.12. päättyvä tilikausi

		Maksettavat verot							
		Yhteisövero		Työnantaja-maksut		Operatiiviset verot		Yhteensä	
Milj. euroa	Ensisijainen toiminta	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Suomi	Tuotanto	0	0	97	89	15	20	112	109
Ruotsi	Tuotanto ja myynti	47	37	89	87	7	6	143	130
Saksa	Tuotanto ja myynti	2	3	15	17	6	7	23	27
UK	Myynti	0	0	1	1	0	0	1	1
Kiina	Tuotanto ja myynti	14	4	12	13	31	20	57	37
Puola	Tuotanto ja myynti	7	10	5	4	5	6	17	20
Belgia	Tuotanto ja myynti	12	2	11	11	6	6	29	19
Itävalta	Tuotanto ja myynti	2	0	12	11	0	1	14	12
Venäjä	Tuotanto ja myynti	10	4	3	3	1	4	14	11
Brasilia	Tuotanto	3	2	2	3	4	9	9	14
Muut		8	17	16	20	9	6	33	43
Yhteensä		105	79	263	259	84	85	452	423

31.12. päättyvä tilikausi

		Kerätyt verot								Maksetut verot yhteensä	
		ALV ja vastaavat ¹		Ennakonpidätykset		Muut verot		Yhteensä		2016	2015
Milj. euroa	Ensisijainen toiminta	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Suomi	Tuotanto	33	33	142	143	62	52	237	228	349	337
Ruotsi	Tuotanto ja myynti	70	71	83	82	0	0	153	153	296	283
Saksa	Tuotanto ja myynti	116	113	33	37	0	0	149	150	172	177
UK	Myynti	80	85	2	2	0	0	82	87	83	88
Kiina	Tuotanto ja myynti	9	9	12	12	0	0	21	21	78	58
Puola	Tuotanto ja myynti	28	27	8	8	0	0	36	35	53	55
Belgia	Tuotanto ja myynti	9	9	9	10	0	0	18	19	47	38
Itävalta	Tuotanto ja myynti	8	8	14	14	0	0	22	22	36	34
Venäjä	Tuotanto ja myynti	10	9	1	1	0	0	11	10	25	21
Brasilia	Tuotanto	3	3	2	3	8	10	13	16	22	30
Muut		27	28	19	21	1	2	47	51	80	94
Yhteensä		393	395	325	333	71	64	789	792	1 241	1 215

¹ ALV, tavaroiden ja palveluiden verot ja vastaavat liikevaihtoon liittyvät verot

Stora Enso ei maksanut vuonna 2016 yhteisö-veroaa Suomessa edellisvuosien tappion-tasauksen vuoksi. Tämä 801 (887) miljoonan euron tappiontasaus johtui lukuisista teki-jöistä, kuten korkeista sulkemis- ja uudelleen-järjestelykustannuksista muutamana edeltävänä vuotena.

Kaikki Stora Enson veroalanjäljen vaikutuspiirissä olevat yritykset on konsolidoitu, tai ne ovat yhteisiä toimintoja, jotka on konsolidoitu suhteellisesti Stora Enson vähintään 50 % omistusosuuden mukaisesti. Konsolidointi koskee yrityksiä,

joissa on vähintään 10 työntekijää tai joiden liikevaihto on yli 5 miljoonaa euroa.

Jos Stora Ensoon kuuluva yritys on ollut saamassa ALV- tai energiaveropalautuksia tiettyssä maassa, yrityksen veromaksuiksi on kirjattu nolla.

Maksettavia veroja ovat kaikki Stora Enson maksamat verot ja veronluonteiset maksut. Veronluonteisia maksuja ovat esimerkiksi päästöoikeusmaksut tai sosiaaliturvamaksut, joita ei kerätä verojärjestelmän kautta.

Kerättyjä veroja ovat kaikki verot ja veronluonteiset maksut, jotka Stora Enso on

kerännyt valtion puolesta, kuten työnantaja-maksut sekä ALV ja vastaavat Stora Enson maksamat myyntiin liittyvät verot. Väillisen veron maksaa ostaja tai lopullinen kuluttaja.

Stora Enson veroalanjälkeen eli maksetun veron määrään vaikuttavat myös valtion kannustimet, kuten esimerkiksi alennettu verokanta tai verovapautukset. Usein valtion avustukset myönnetään kuitenkin esimerkiksi energiankulutukseen tai suotuisiin investointeihin liittyvinä tukina, joita ei oteta huomioon veroalanjälkilaskelmissa.

Stora Enso lyhyestiStora Enso maailmanlaajuisestiKuinka luomme arvoaToimitusjohtajan katsausMegatrenditStrategiaInnovaatiotDivisioonatHenkilöstö ja johtajuusStora Enso veronmaksajanaRiskienhallintaHallitusJohtoryhmäTietoa osakkeenomistajille

Riskienhallinta

Tehokas riskienhallinta on kilpailun kannalta välttämätöntä ja olennainen osa arvonmuodostusta. Riskienhallintaprosessi kytkeytyy siksi kiinteästi konsernin strategiseen suunnitteluun. Stora Enso on sitoutunut varmistamaan, että yhtiön toimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien järjestelmällinen ennakointi ja niihin reagointi ovat sen ydinosaa ja olennainen osa liiketoiminnan johtamista.

Suurimpien, liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen mahdollisesti vaikuttavien riskien tunnistamiseen sovelletaan COSO-ohjeistukseen (The Committee of Sponsoring Organizations) ja Stora Enson omaan riskitilanteeseen perustuvaa johdonmukaista metodologiaa. Riskienarvioinnissa huomioidaan strategiset ja operatiiviset riskit sekä vaatimustenmukaisuuteen, rahoitusmarkkinoihin ja raportointiin liittyvät riskit mukaan lukien vastuullisuus sekä vaikutukset maineeseen. Tunnistetut riskit

analysoidaan ja niiden taloudelliset ja muut vaikutukset, todennäköisyys ja perimmäiset syyt arvioidaan asianmukaisesti. Olemassa olevat riskien lieventämistoimet arvioidaan konsernin riskirekisterin luomiseksi. Riskinottohalun ylittäviin riskeihin sovelletaan erityisiä riskinkäsittelytoimia. Riskien siirtäminen vakuutusten kautta on olennainen osa Stora Enson riskienhallintaa.

Konsernin johto tutkii tunnistetut ja nousevat riskit ja seuraa suurimpien riskien lieventämistoimien etenemistä

neljännesvuosittaisen liiketoiminnan arvioinnin yhteydessä. Seuranta tukee konsernin sisäinen auditointiohjelma, jolla arvioidaan suurimpien riskien lieventämistoimien tehokkuutta. Riskienhallintaprosessin tuloksista raportoidaan säännöllisesti talous- ja tarkastusvaliokunnalle.

► Riskikartassa ja -taulukossa on yhteenveto vuoden 2016 arvioinnissa esille tulleista riskeistä.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

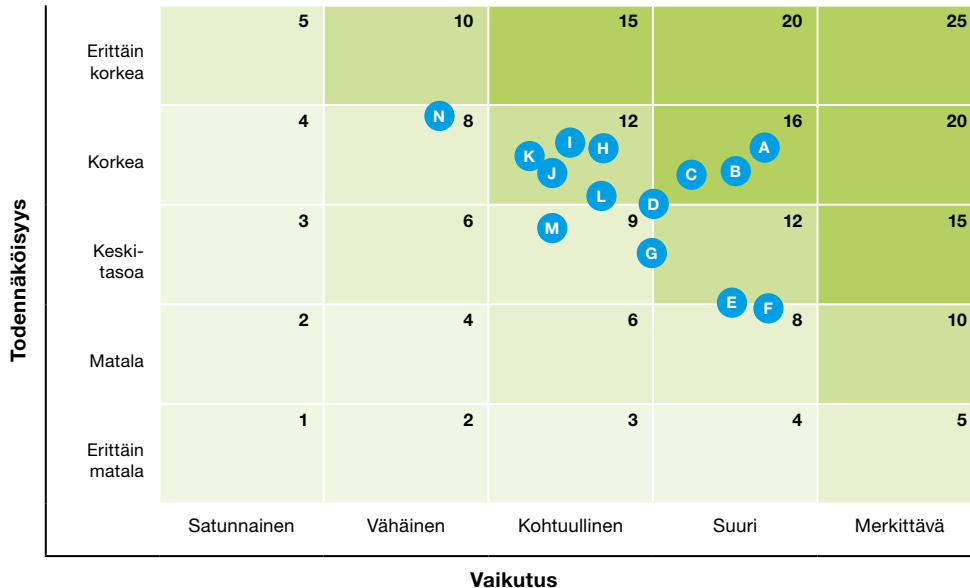
Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Riskikartta

Suurimmat riskit vuonna 2016

Riski	Riskiluokka	Ajan jaks	Muutos vs. 2015	Johdon mahdollisuus vaikuttaa
Suuri vaikutus – korkea todennäköisyys				
A Etiikka ja vaatimustenmukaisuus	M/C	ST	→	
B Makrotalous ja valuuttakurssimuutokset	E/S/F	ST	→	
C Ilmaston lämpeneminen	E/S	LT	↑	
Suuri vaikutus – todennäköisyys keskitasoa				
D Hankintatoimi	M/I/O/C	ST	→	
E Fuusiot, yritysostot ja -myynnit	I/S	ST	→	
F Oikeusprosessit	M/C	ST	↓	
G Strategiset investoinnit	I/S/O	LT	↓	
Kohtuullinen vaikutus – korkea todennäköisyys				
H Tuoteturvallisuus	M/O/C	ST	→	
I Sääntelyn muutokset	E/S/C	LT	→	
J Kilpailu ja markkinakysyntä	E/S	LT	↑	
K Yhteisösuhteet ja sosiaalinen vastuu	I/O/C	ST	→	
L Informaatioteknologia ja tietoturva	I/O	ST	↑	
Kohtuullinen vaikutus – todennäköisyys keskitasoa				
M Ihmiset ja valtuutus	I/O	ST	→	
Matala vaikutus – korkea todennäköisyys				
N Työterveys ja -turvallisuus	I/O	ST	↓	

Symbolit

- M = pakolliset velvoitteet
- E = ulkoiset tekijät
- I = sisäiset taidot
- S = strateginen
- O = operatiivinen
- C = vaatimustenmukaisuus
- F = rahoitusmarkkinat ja raportointi
- ST = lyhyt aikaväli
- LT = pitkä aikaväli

Muutos vs. 2015

- kasvanut ↑
- laskenut ↓
- vakaa →

Johdon mahdollisuus vaikuttaa

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

A Etiikka ja vaatimustenmukaisuus

Lakien ja määräysten noudattamatta jättämisellä tai kyvyttömyydellä estää Stora Enson petoksia, kartelleja, lahjontaa, eturistiriitoja ja muita väärinkäytöksiä koskevien toimintaohjeiden – kuten eettisten toimintaohjeiden, toimittajien eettisten toimintaohjeiden ja liiketoimintatapoja koskevien menettelysääntöjen – rikkomuksia voi olla vakavia seuraamuksia konsernille. Mahdollisiin seuraamuksiin lukeutuvat oikeuskäsittelyt, sakot, sopimussakot sekä sopimukselliset, taloudelliset ja maineeseen kohdistuvat vahingot.

Riskienhallinta

- Sääntöjen ja eettisten periaatteiden noudattamisen ohjelmaa – johon kuuluvat toimintapolitiikan määrittäminen, arvojen edistäminen, koulutus ja osaamisen jakaminen sekä valitusmekanismi – kehitetään ja päivitetään jatkuvasti
- Konsernin sisäinen valvontajärjestelmä ja sisäinen tarkastus
- Toimittajien eettisten toimintaohjeiden liittäminen toimittajasopimuksiin, toimittajien riskienarviointi, koulutukset, toimittajien auditointi ja mustat listat

Mahdollisuudet

Stora Enson tavoitteena on keskittyä laajempiin eettisiin kokonaisuuksiin kuin vain vaatimustenmukaisuuteen. Uskomme, että tämä lähestymistapa johtaa menestyksekkääseen liiketoimintaan, vahvistaa vastuunalaisuutta ja parantaa yhtiön mainetta.

B Makrotalous ja valuuttakurssimuutokset

Muutokset taloustilanteessa, markkinoiden tiukat korjausliikkeet, valuuttakurssien epävakaisuus, talouden krooninen epätasapaino ja kasvavien markkinoiden talouksien heikkeneminen voivat vaikuttaa kielteisesti Stora Enson tulokseen, rahavirtoihin ja taloudelliseen tilanteeseen.

Riskienhallinta

- Johtavien talousindikaattorien ja rahoitusmarkkinoiden liikkeiden jatkuva seuraaminen
- Suojataan 50 % hyvin todennäköisestä 12 kuukauden nettovaluuttavirrasta päävaluutoissa
- Valuutariskisiä pienennetään rahoittamalla omaisuuseriä samassa valuutassa kuin omaisuuserä, mikäli se on taloudellisesti mahdollista

Mahdollisuudet

Stora Enson laaja-alainen liiketoiminta ja laaja maantieteellinen toiminta-alue, kilpailulliset vahvuudet ja vahva tase vähentävät konsernin riskialtuttua, mutta voivat myös lisätä strategisia liiketoimintamahdollisuuksia ympäristössä, jossa valuuttakurssit ja makrotalous vaihtelevat.

C Ilmaston lämpeneminen

Sademäärien muutokset, taifuunit ja ankarat pakkas-kaudet subtrooppisilla alueilla saattavat vahingoittaa puuviljelmää. Keskilämpötilojen nousu voi muuttaa metsien puulajeja. Leudommat talvet voivat vaikuttaa puunkorjuuseen ja puiden kuljetukseen sekä kuljetuskustannuksiin pohjoisilla alueilla. Biopolttoainesten ja maatalousmaan lisääntyvä kysyntä saattaa rajoittaa

kuidun tuottamiseen saatavilla olevaa maata ja vaikuttaa näin biomassan hintaan. Maailmanlaajuisesti kasvava veden kysyntä saattaa pitkällä aikavälillä vaikuttaa toimintaamme hankintaketjumme kautta.

Riskienhallinta

- Hiilijalanjäljen pienentäminen ilmaston lämpenemisen lieventämiseksi
- Puuviljelmien suunnittelu hallalle alttiiden alueiden välttämiseksi ja kiistoja aiheuttamattomat puunviljelyohjelmat, joilla parannetaan puiden ääriämpötilojen sietokykyä
- Metsätyyppien ja -rakenteiden monimuotoisuuden ylläpito, raaka-ainehankinnan monipuolistaminen
- Erlaisia maankäyttömuotoja yhdistävät maa- ja metsätalouskonseptit, joilla vastataan elintarvikehintojen nousun vaikutuksiin ja kilpailun maasta

Mahdollisuudet

Mitä tulee ilmastonlämpenemiseen, uskomme, että lyhyellä aikavälillä mahdollisuudet ovat suuremmat kuin riskit. Tuotteemme on tehty uusiutuvista materiaaleista, joilla on matala hiilijalanjälki ja ne auttavat asiakkaitamme ja yhteiskuntaa alentamaan hiilidioksidipäästöjä tarjoamalla vaihtoehdon fossiilisista polttoaineista ja muista uusiutumattomista materiaaleista valmistetuille tuotteille.

D Hankintatoimi

Stora Enson toimittajille suunnatun eettisen ohjeiston noudattamatta jättäminen voi johtaa sopimuksellisiin, taloudellisiin tai maineeseen liittyviin vahinkoihin ja liikevaihdon menettämiseen, mikäli Stora Enso joutuisi asiakkaitensa mustalle listalle. Samoin alihankkijoiden huono työturvallisuus voi olla riski maineellemme.

Raaka-aineiden nousevat hinnat ja materiaalien, tuotteiden ja palvelujen saatavuus voivat vaikuttaa haitallisesti Stora Enson kannattavuuteen. On ensiarvoisen tärkeää taata yhteys tuotettaviin ja kilpailukyisiin toimittajiin ja hallinnoida alihankkijoita proaktiivisesti.

Riskienhallinta

- Prosessien jatkuva kehittäminen ja käyttöönotto, sisältäen hankintaluokkatratteja, ja kriittisten tuotteiden, tavaroiden ja palvelujen kilpailuttaminen sekä yhteinen toimittajatietokanta
- Toimittajien eettinen toimintaohje pakolliseksi toimittajille, riskikartoituksille perustuvat tarkastukset, maailmanlaajuinen toimittajarekisteri
- Aktiivinen omistajuus yhteisyrityksissä, mikä takaa toimittajien eettisen toimintaohjeen käyttöönoton ja aktiivinen urakoitsijoiden työturvallisuushallinta

Mahdollisuudet

Rakentamalla vahvoja ja mitattavissa olevia suhteita parhaisiin toimittajiin voimme lisätä globaalien liiketoimintamme arvoa ja lisätä innovaatiota. Yhtenäisen hankintaprosessin vahvistaminen lisää kyvykkyttämme ja tarjouspyyntöjen laatua kulujen karsimiseksi. Toimittajien vastuullisuuden kehittäminen vähentää omia riskejämme.

E Fuusiot, yritysostot ja -myynnit

Odotetun hyödyn tai arvon saamatta jäämisellä jonkin hankinnan tai omaisuuden myymisen tai uudelleenjärjestelyn yhteydessä saattaa olla vakavia taloudellisia vaikutuksia. Konsernin saatetaan katsoa olevan vastuussa hankitun liiketoiminnan aikaisemmista toimista tai laiminlyönneistä ilman riittävää valitus-oikeutta. Jos konserni ei saavuta odotettua arvoa omaisuuserien myynnistä tai toimituksista, tällä saattaa olla vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Riskienhallinta

- Tiukat ohjeet, mukaan lukien due diligence -menettelyt, joita noudatetaan kaikkien hallituksen hyväksynnän vaativien yritysostojen arvioinnissa ja toteutuksessa

Mahdollisuudet

Stora Enson vahva tase ja rahavirta mahdollistavat arvoa lisäävät yrityskaupat, kun ajoitus ja mahdollisuudet ovat oikeat.

F Oikeusprosessit

Konsernin liiketoiminnan maailmanlaajuinen luonne altistaa sen mahdollisille kolmansien osapuolien käynnistämille oikeusprosesseille. Merkittävä oikeusprosessien määrä toimialallamme on aiemmin liittynyt pääasiassa suuriin hankintasopimuksiin ja osakassopimuksiin. Yrityskaupat ja -myynnit ja kannattamattoman liiketoiminnan uudelleenjärjestelyt voivat myös aiheuttaa oikeusprosesseja.

Riskienhallinta

- Oikeusprosessien määrää seurataan aktiivisesti. Kaikki liiketoiminta-alueet toimittavat kausittaiset raportit mahdollisista riskikohteista sekä meneillään olevista oikeusprosesseista konsernin lakimiehen arvioitavaksi.
- Sopimuskäytäntöjä tarkistetaan säännöllisesti ja niitä kehitetään samaa viitekehystä vasten kaikissa Stora Enson yksiköissä.

➤ Katso myös tuoteturvallisuuteen liittyvät riskit.

Mahdollisuudet

Stora Enso päättää yhtenäiset oikeusprosessi-käytännöt tapaus tapaukselta saavuttaakseen toivotun lopputuloksen. Prosessit voivat myös päättyä merkittäviin taloudellisiin korvauksiin ja kustannusten palauttamiseen.

G Strategiset investoinnit

Strategisten projektien sovittua aikataulua myöhäisemmällä valmistumisella tai sovitun budjetin noudattamatta jättämisellä saattaa olla vakavia seurauksia konsernin taloudelliselle tulokselle. Merkittävät, ennakoimattomat muutokset kuluissa tai kykenemättömyys myydä suunniteltuja volyymeja tai saavuttaa suunniteltuja hintatasoja voivat estää meitä saavuttamasta liiketoimintatavoitteitamme.

Riskienhallinta

- Konsernin investointiohjeissa on määritelty investointiprosessi, sen hallinta, riskienhallintamenettelyt ja valvonta

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

- Esitutkimus ja toteutettavuustutkimukset
- Tarkat projektinhallintaprosessit
- Kaikkien merkittävien investointien loppuarviointi

Mahdollisuudet

Stora Ensolla on ainutlaatuiset mahdollisuudet harkita investointeja, joilla voidaan korvata uusiutumattomia materiaaleja innovoimalla ja kehittämällä uusia puuhun ja muihin uusiutuviin materiaaleihin perustuvia tuotteita.

H Tuoteturvallisuus

Tuotteitamme käytetään kuluttajille suunnatuissa neste- ja elintarvikepakkausissa. Mahdolliset viat voivat siten aiheuttaa terveysriskejä tai heikentää pakkausten toiminnallisia ominaisuuksia, mikä voi johtaa kalliiksi tuleviin tuotteiden takaisinvetoihin. Puutuotteitamme käytetään rakennuksissa, mikä voi johtaa tuotevastuuseen rakenteellisessa suunnittelussa, tuotteiden valinnassa tai asennuksessa mahdollisesti sattuneista virheistä.

Riskienhallinta

- Sertifioidut laatu- ja hygieniäjärjestelmät
- Parannuksia tuoteturvallisuuteen ja vakio toimintamenettelyihin
- Vastuun rajoittaminen sopimuksilla ja vakuutuksilla

Mahdollisuudet

Erottautuminen ja arvon luominen ylivoimaisella tuotteiden laadulla ja tuotteiden yhdenmukaisuudella.

I Sääntelyn muutokset

Poliittiset tai sääntelyä, kuten esimerkiksi verotusta, koskevat muutokset voivat vaikuttaa konsernin liiketoimintoihin kaikissa konsernin toimintamaissa. Mahdollisia vaikutuksia ovat mm. kustannusten nousu ympäristövaatimusten täyttämiseksi, omaisuuserien mahdollinen pakkolunastus, rojaltien määrääminen, muut verot tai paikallista omaisuutta koskevat uudet vaatimukset. Poliittinen epävakaus voi myös johtaa kansalaislevottomuuksiin tai olemassa olevien sopimusten, korjuulupien tai maanvuokrien mitätöintiin.

Riskienhallinta

- Sääntelyn ja poliittisen tilanteen aktiivinen seuraaminen konsernin toimintamaissa
- Osallistuminen sääntelyn kehittämiseen pääasiassa teollisuuden etujärjestöjen kautta

Mahdollisuudet

Sääntelyn muutokset tuovat mukanaan kasvua vastuullisten tuotteiden markkinoilla. Resurssitehokkuus, kiertotalous ja uusiutuvuus ovat yhä tärkeämpiä kilpailuetuja.

J Kilpailu ja markkinakysyntä

Tiukan kilpailutilanteen sekä raaka-aineiden, energian ja tuotteiden tarjonnan ja kysynnän epätasapainon jatkuminen voi vaikuttaa markkinaosuuteen ja kannattavuuteen. Stora Enson suurimpia kilpailijoita ovat sekä suuret kansainväliset metsäyhtiöt että alueelliset ja erikoistuotteiden valmistajat.

Riskienhallinta

- Markkina-analyysit

- Kilpailijoiden aiheuttamien häiriöiden merkkien tunnistaminen
- Liiketoimintatiedon hallinta ja omaisuuserien luokittelu osana strategista suunnittelua
- Strateginen ja jatkuva keskittyminen operatiiviseen tehokkuuteen, innovaatioon, T&K-työhön ja tuotekehitykseen

Mahdollisuudet

Keskittämme puun ja muiden biomassojen käyttöön liittyvän asiantuntemuksemme asiakkaiden ja kuluttajien tarpeisiin vastaamiseen muuttuvassa maailmassa.

K Yhteisösuhteet ja sosiaalinen vastuu

Epäonnistuminen suhteiden ylläpitämisessä paikallisyhteisöjen ja kansalaisjärjestöjen kanssa voi häiritä toimintojamme ja vaikuttaa haitallisesti konsernin maineeseen. Joissakin konsernin toimintamaissa maan ja resurssien omistusoikeudet ovat epäselviä, mikä voi aiheuttaa ongelmia.

Riskienhallinta

- Palautekanavat ja konsernin toimintojen vaikutuspiiriin kuuluvien paikallisyhteisöjen aktiivinen osallistaminen
- Ympäristöön liittyvien ja sosiaalisten vaikutusten arviointi (Environmental and Social Impact Assessments, ESIA) tehdään kaikille uusille projekteille, joilla voi olla merkittäviä epäsuotuisia vaikutuksia paikallisyhteisöihin
- Dialogi kansalaisjärjestöjen kanssa osana vuoropuhelua sidosryhmien kanssa.

Mahdollisuudet

On ensiarvoisen tärkeää Stora Enson menestykselle ja vastuullisuudelle, että toimipaikkojemme ympärillä olevat yhteisöt menestyvät taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti. Vahva panostuksemme sosiaaliseen vastuuseen voi myös tuoda selviä liiketoimintaetuja Stora Ensolle, kun asiakkaat, liiketoimintakumppanit, sijoittajat ja mahdolliset tulevat työntekijät ovat yhä enenevässä määrin kiinnostuneita sosiaalisesti vastuullisista yrityksistä.

L Informaatioteknologia ja tietoturva

Stora Enso on riippuvainen tietojärjestelmistä sekä sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässään että päivittäisessä liiketoiminnan hallinnassa. Yhtiön tietojärjestelmät, henkilöstö ja toimipaikat voivat olla kyberrikollisuuden kohteita. Epäonnistuminen digitaalisuuteen ja kognitiivisen teknologian hyödyntämisessä voi heikentää Stora Enson kilpailukykyä. Muihin informaatioteknologiaan liittyviin riskeihin kuuluvat mm. informaatioteknologiapalveluiden puuttuminen inhimillisen erehdyksen seurauksena, vahingoittunut laitekanta, verkkoyhteyksien ongelmat sekä se että toimittajat eivät noudata palvelutasosopimuksia.

Riskienhallinta

- Tietojärjestelmien riskienhallintajärjestelmä ja parhaisiin käytäntöihin perustuva muutosten ja projektien hallinta
- Turvallisuuskontrollien käyttö vahvistamassa luotamuksellisen tiedon säilyttämistä ja helpottamaan kansainvälisten määräysten noudattamista.

Mahdollisuudet

Digitalisaatio ja kehittyneet tietojärjestelmät mahdollistavat tehokkaat toiminnot, toimintojen optimoinnin, innovatiivisen tuotetarjonnan sekä uusia palveluita asiakkaille.

M Ihmiset ja valtuutus

Rekrytointi, työntekijöiden pysyvyys ja osaavan henkilöstön kehittäminen sekä lahjakkuuksien hallinta kautta Stora Enson maailmanlaajuisen organisaation on elintärkeää yhtiön menestykselle. Kilpailu työntekijöistä on kovaa ja Stora Enso saattaa epäonnistua houkuttelemaan ja pitämään päteviä työntekijöitä. Merkittävä osa Stora Enson työntekijöistä kuuluu ammattijärjestöihin. On riski että konserni joutuu työmarkkinariitojen kohteeksi erityisesti liittyen uudelleenjärjestelyihin ja irtisanomisiin.

Riskienhallinta

- Stora Enso hallitsee riskejä ja lahjakkuuksien menettämistä esimerkiksi tarjoamalla paremman kokonaisnäkömän henkilöstöstä, vahvistamalla konsernin työnantajamielikuvaa sisäisesti ja ulkoisesti sekä maailmanlaajuisilla palkitsemisjärjestelmillä sekä tehostamalla toimia lahjakkuuksien tunnistamiseksi ja kehittämiseksi.
- Konserni panostaa lahjakkuuksien ja johdon arviointeihin sekä avainpaikkojen seuraajajärjestelmän kehittämiseen.

Mahdollisuudet

Taitavat ja omistautuneet työntekijät ovat erittäin tärkeitä yhtiön menestykselle. Sitoutuneet ja tehokkaat työntekijät mahdollistavat yhtiön muutosstrategian toteuttamisen ja kaupallisen menestyksen.

N Työterveys ja -turvallisuus

Turvallisuuden hallinnassa epäonnistuminen voi vahingoittaa konsernin työntekijöitä tai urakoitsijoita sekä toimintojamme lähellä olevia yhteisöjä ja ympäristöä. Fyysisten vammojen, terveysvaikutusten ja ympäristövahinkojen lisäksi mahdollisia vaikutuksia ovat vahingonkorvaukset työntekijöille tai kolmansille osapuolille, konsernin maineen vahingoittuminen tai konsernin kyvyttömyys houkutella ja pitää ammattitaitoisia työntekijöitä. Valtion viranomaiset voivat myös väliaikaisesti sulkea yhtiön toimintoja.

Riskienhallinta

- Työterveyden ja -turvallisuuden hallinta
- Työterveys- ja -turvallisuuskäytäntö, turvallisuustyökalupakki ja turvallisuusauditointi
- Turvallisuustoiminnan tavoitteiden asettaminen ja toimintasuunnitelmat sekä jatkuva raportointi ja valvonta
- Koulutus ja muut aloitteet turvallisuuskulttuurin vahvistamiseksi
- Tapaturmien tutkinta ja perimmäisten syiden analysointi

Mahdollisuudet

Hyvät tulokset työterveydessä ja -turvallisuudessa vahvistavat yhtiön työnantajamielikuvaa ja parantavat sitoutumista, tehokkuutta ja tuottavuutta.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Hallitus

Gunnar Brock

- Stora Enson hallituksen puheenjohtaja maaliskuusta 2010 lähtien, jäsen maaliskuusta 2005 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista¹
- S. 1950. Kauppat. maist.
- Omistaa 78 000 Stora Enson R-osaketta.

Jorma Eloranta

- Stora Enson hallituksen varapuheenjohtaja huhtikuusta 2016 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1951. DI, tekn., tri h.c., vuorineuvos.
- Omistaa 150 Stora Enson A-osaketta ja 5 648 Stora Enson R-osaketta.

Anne Brunila

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2013 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1957. KTT.
- Omistaa 15 909 Stora Enson R-osaketta.

Elisabeth Fleuriot

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2013 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1956. Kauppat. maist.
- Omistaa 15 909 Stora Enson R-osaketta.

¹ Hallitus on Gunnar Brockin riippumattomuutta arvioidessaan ottanut huomioon sen, että Brock toiminut hallituksessa yhtäjaksoisesti vuodesta 2005 alkaen yli kymmenen vuotta ja todennut kokonaisarviointin perusteella Brockin olevan riippumaton yhtiöstä.

Riippumattomuus arvioidaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 suosituksen 10 mukaisesti. Suositus löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta cgfinland.fi. Suosituksen mukaan merkittäväksi osakkeenomistajaksi katsotaan osakkeenomistaja, jolla on vähintään 10 % kaikista yhtiön osakkeista tai niiden tuottamasta äänimäärästä tai osakkeenomistaja, jolla on oikeus tai velvollisuus hankkia vastaava määrä jo liikkeeseenlasketuista osakkeista.

[Stora Enso lyhyesti](#)
[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)
[Kuinka luomme arvoa](#)
[Toimitusjohtajan katsaus](#)
[Megatrendit](#)
[Strategia](#)
[Innovaatiot](#)
[Divisioonat](#)
[Henkilöstö ja johtajuus](#)
[Stora Enso veronmaksajana](#)
[Riskienhallinta](#)
[Hallitus](#)
[Johtoryhmä](#)
[Tietoa osakkeenomistajille](#)

Hock Goh

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2012 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1955. Laajempi konetekniikan kandidaatin tutkinto.
- Omistaa 21 692 Stora Enson R-osaketta.

Richard Nilsson

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2014 lähtien. Riippumaton yhtiöstä mutta ei sen merkittävästä osakkeenomistajasta johtuen työsuhteesta FAM AB:ssa.
- S. 1970. Kauppat. kand.
- Omistaa 14 042 Stora Enson R-osaketta.

Mikael Mäkinen

- Stora Enson hallituksen jäsen maaliskuusta 2010 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1956. Dipl. ins.
- Omistaa 28 585 Stora Enson R-osaketta.

Hans Stråberg

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2009 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1957. Dipl. ins.
- Omistaa 31 470 Stora Enson R-osaketta.

Juha Rantanen oli Stora Enson hallituksen varapuheenjohtaja maaliskuusta 2010 (ja jäsen maaliskuusta 2008) lähtien ja erosi tehtävästään 28.4.2016. Hän oli riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

➤ Lisätietoa hallituksesta englanniksi: storaenso.com/investors/governance/board-of-directors.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Johtoryhmä

Karl-Henrik Sundström

- Toimitusjohtaja, Consumer Board -divisioonan väliaikainen johtaja¹
- S. 1960. Kauppat. kand. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2012 lähtien.
- Omistaa 50 094 Stora Enson R-osaketta suoraan ja 41 700 R-osaketta Alma Patria AB:n kautta (lähipiirin omistus).

Seppo Parvi

- Talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, Suomen maajohtaja
- S. 1964. KTM. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2014 lähtien.
- Omistaa 7 253 Stora Enson R-osaketta.

Malin Bendz

- Henkilöstöjohtaja
- S. 1976. Henkilöstöhallinnon ja organisaatioiden kehittämisen kand., MBA. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2000 lähtien.
- Omistaa 10 647 Stora Enson R-osaketta

Juan Carlos Bueno

- Johtaja, Biomaterials-divisioona
- S. 1968. Dipl. ins. (tuotantotalous). Stora Enson palveluksessa vuodesta 2011 lähtien.
- Ei omista Stora Enson osakkeita.

Johanna Hagelberg

- Hankintatoimen ja logistiikan johtaja
- S. 1972. Dipl. ins. (tuotantotalous). Stora Enson palveluksessa vuodesta 2013 lähtien.
- Omistaa 1 626 Stora Enson R-osaketta.

Kati ter Horst

- Johtaja, Paper-divisioona
- S. 1968. MBA (International Business), KTM (Markkinointi). Stora Enson palveluksessa vuodesta 1996 lähtien.
- Omistaa 11 779 Stora Enson R-osaketta.

Ulrika Lilja

- Viestintäjohtaja
- S. 1975. KTM. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2014 lähtien.
- Omistaa 13 355 Stora Enson R-osaketta.

Per Lyrvall

- Lakiasianjohtaja, Ruotsin maajohtaja
- S. 1959. Oik. kand. Stora Enson palveluksessa vuodesta 1994 lähtien.
- Omistaa 36 697 Stora Enson R-osaketta suoraan ja 1 257 R-osaketta lähipiirin kautta (puoliso).

Markus Mannström

- Teknologijahtaja (CTO)
- S. 1963. DI Paperiteknologia. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2001 lähtien.
- Omistaa 20 951 Stora Enson R-osaketta.

Noel Morrin

- Yritysvastuujohtaja
- S. 1958. Kemian ja biologian kand. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2015 lähtien.
- Omistaa 11 940 Stora Enson R-osaketta.

Gilles van Nieuwenhuyzen

- Johtaja, Packaging Solutions -divisioona
- S. 1959. Maisterintutkinto sovelletusta fysiikasta ja MBA-tutkinto INSEAD:ista. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2015 lähtien.
- Ei omista Stora Enson osakkeita.

Jari Suominen

- Johtaja, Wood Products -divisioona
- S. 1969. KTM. Stora Enson palveluksessa vuodesta 1995 lähtien.
- Omistaa 16 836 Stora Enson R-osaketta.

Lars Häggström, Henkilöstöjohtaja, oli johtoryhmän jäsen 31.10.2016 saakka.

Jari Latvanen, Johtaja, Consumer Board -divisioona, oli johtoryhmän jäsen 28.10.2016 saakka.

¹ **Annica Bresky** on nimetty Consumer Board -divisioonan johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi. Hän aloittaa työnsä Stora Ensossa viimeistään 1.5.2017.

Osa Stora Enson vuosikertomusta 2016

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Hallitus

Johtoryhmä

Tietoa osakkeenomistajille

Tietoa osakkeenomistajille

Miksi sijoittaa Stora Ensoon?

Stora Enso on johtava uusiutuvien ratkaisujen tarjoaja pakkausmateriaaleissa, biomateriaaleissa, puutuotteissa ja paperissa. Markkinamme ovat maailmanlaajuiset. Stora Enso on muutamatkalla perinteisestä paperi- ja kartonkivalmistajasta uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi.

Keskeiset kilpailuetumme ovat:

- Keskeisiä markkinoita nopeampi kannattava kasvu¹
- Menestyksekkäs muutamatka
- Vahva painopiste asiakkaisissa ja innovaatioissa
- Vahva kassavirta
- Vahva tase
- Vastuullisuus keskeisenä osana liiketoimintaa

¹ Poislukien Paper-divisioona

Varsinainen yhtiökokous

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 27.4.2017 klo 16.00 Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, Helsinki.

Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, tulee olla merkittynä väliaikaisesti Stora Enson osakasluetteloon täsmäytyspäivänä 13.4.2017. Ohjeet yhtiökokoukseen ilmoittautumisesta annetaan kokouskutsussa, joka on nähtävillä osoitteessa storaenso.com/agm.

Osingonmaksu

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,37 euroa osakkeelta. Euroclear Sweden AB hoitaa osingonmaksun Euroclear Swedeniin rekisteröidyille osakkeille ja suorittaa maksun Ruotsin kruunuina. Citibank, N.A. (Citi) hoitaa osingonmaksun Citi:n hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja suorittaa maksun Yhdysvaltain dollareina.

Yhteystiedot

Ulla Paajanen-Sainio

Sijoittajasuhdejohtaja
Stora Enso Oyj
PL 309, 00101 Helsinki
puh. 02046 21242
ulla.paajanen-sainio@storaenso.com

Yhtiökokous ja osingonmaksu vuonna 2017

- 13 HUHTI Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä
- 27 HUHTI Varsinainen yhtiökokous
- 28 HUHTI Osingon irtoamispäivä
- 2 TOUKO Osingonmaksun täsmäytyspäivä
- 9 TOUKO Osingonmaksu

Taloudellisen informaation jakelu

- Stora Enson vuosikertomus 2016 on saatavilla osoitteessa storaenso.com/annualreport.
- Osavuosikatsaukset ovat saatavilla osoitteessa storaenso.com/interimreportarchive.

Julkaisuajat 2017

- 3 HELMI Tilinpäätöstiedote vuodelta 2016
- VIIKKO 8 Vuosikertomus 2016
- 27 HUHTI Osavuosikatsaus tammi–maaliskuulta
- 26 HEINÄ Puolivuotiskatsaus
- 24 LOKA Osavuosikatsaus tammi–syyskuulta

Stora Enso Oyj

PL 309

00101 Helsinki

Katuosoite: Kanavaranta 1

Puh. 02046 131

Stora Enso AB

P.O. Box 70395

SE-107 24 Stockholm, Sweden

Katuosoite: World Trade Center

Klarabergsviadukten 70

Puh. +46 1046 46 000

storaenso.com

group.communications@storaenso.com

Konsepti, suunnittelu ja kuvitukset: Millton Oy

Valokuvat: Lasse Arvidson, Mikko Auerniitty, Emma Cross, Magnus Fond, Rasmus Hartikainen, Kaapo Kamu, Katri Kapanen, Tim Kinnander, Henrik Kettunen, Tuukka Koski, Aleks Koskinen, Veikko Kähkönen, Patrik Leonardsson, Sampo Luukkainen, Maria Mattelmäki, Eduardo Moody, Johanna Myllymäki, Mikko Nikkinen, Tiina Nykänen, Felix Odell, River Cresco / Niklas Palmklint, Marja Rämö, Sami Saarenheimo, Niklas Sandström, John Slater, Martin Sommerschild / Kuvatoimisto Kuvio Oy, Patrik Svedberg, Ernst Tobisch, Tang Ming Tung, Tuomas Uusheimo, Kimmo Velling, Filippa K, Kuvatoimisto Kuvio Oy, Lukkien, Metro Group, Nasdaq, River, Scala photography, Shutterstock, Woodeum, sidosryhmien omia kuvia ja Stora Enson kuvapankin kuvia.

Stora Ensoon ja sen liiketoimintoihin kohdistuu riskejä ja epävarmuustekijöitä. Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niistä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevista lausumista esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut. Kaikki lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon saatavilla olevan tiedon valossa. Stora Enso ei sitoudu päivittämään tai muuttamaan lausumia, paitsi siltä osin kuin siihen on lainmukainen velvollisuus.